

BUDAPESTI NAPLO

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: Félrelős szerkesztő: Adója:
VÉSZI JÓZSEF. BRAUN SÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr,
egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

Áldozatok.

Budapest, február 1.

(K.) A szegény béke még úgy talál járni, mint a Molière kocsisa, akire valamennyi orvos kimondja, hogy Hippokrátész szerint nem szabad meghalnia. Mi haszna? A gazdája másnap mégis csak azt kiabálja: „beszélhet már Hippokrátész akármít, a kocsis meghalt!” Ebben az országban sincsen valamire való ember, aki föl nem érné észszel, hogy a mai viszonyok közt a béke gondolatának nem szabad meghalnia s mégis megeshetik, hogy amit a király is akar, a nemzet is óhajt: a békét néhány nap mulva ravatalon látjuk. S a hatalmas koszorúk szalagjairól akárki leolvashatja majd, hogy miben halt meg a béke. Nem halálos betegségben, mert ha volt életképes gondolat, a béke az volt. De meghalt a tudatlanok és a gonosz indulatuk, következtében, akik nem láttak vagy nem akartak látni, nem hallottak vagy nem akartak hallani és egy istentelen percben megölték az ország békességét. Hiába fogják azután a fejüket csóválni s hiába mondogatják, hogy ez a halál egyszerűen érthetetlen. A nemzet is csak úgy tehet, mint a kocsis gazdája és fogait vicsoorítva kiabálja majd: „beszélhet Hippokrátész akármít, a béke meghalt!”

S még sem való talán még sopánkodni. Erősen környezik a békét a gonosz indulatuk, de a békének acélos a szervezete s talán ezeket is kiheveri. Azonfelül egy kis időt is adott magának a parlament s valami kis értéke még mindig van az időnek. Ha egyébre nem, arra most is jó, hogy a béke barátai újabb erőt szivhassanak a nemzet erős akaratából s az ellenségei is meggondolhassák a következményeket. A három napos pihenő nem a békének kell, mert ismétljük, az egészséges, mint a makk, hanem szüksége van rá minden-

kinek, aki a béke körül foglalatoskodik. Hogy az egyik oldalon senki el ne csüggedjen az orvul leleskedő rossz indulat miatt, a másik oldalon pedig mindenki megérezze, milyen csunya tört csempészett kezükbe az önzés. Hogy a béke barátai fáradhatatlan szeretettel szedjenek ki minden aknát, ami a békét az utolsó pillanatban is felrobbanthatná s a béke ellenségeinek is jusson még idejük, ha egy jobb érzés próbálna bennük megmozdulni. Hiszen elvégre nem olyan lehetetlen dolog ez s ha csak félannyi buzgósággal nézik az ország érdekét, mint ahogy most a magukét adminisztrálják, akkor még nincsen ok a csüggedésre. Csak a rossz indulat bujjék vissza odújába, s a tisztességes alku nyomban megszületik. A béke pedig hódítva kél ki onnan, ahol siri ágát akarták megvetni.

A béke! Máskor olyan könnyen válik testté, amit a király és a nemzet egyforma ösztönéssel kíván. Hiszen a parlament nem is volna talán egyéb, mint az a műhely, ahol ez a kettős akarat megkapja a törvényes formáját. S most, valahol a sötétségben ott settenkedik valami, ami nem engedi meg, hogy a király és a nemzet akaratát kialakuljon. Láthatatlan kezek mozdulnak meg és egyik napról a másikra szétfejtik, amit az előző napon már sikerült megcsinálni. S a hangulat, amelyik már békével biztatott, az apránként időjárás személyességével változik. Miért? Senki sem látja, senki sem tudja. Csak az bizonyos, hogy komoly ok nincsen reá. Mert az ellenzék egy pillanatra sem próbálta magát követeléseiben tullicitálni, sőt minden elfogulatlan ember be fogja látni, hogy az alku természetéhez képest még jobb meggyőződése ellenére is hajlandó volt egy kis engedékenységre. Mialatt erős akaratral iparkodott a parlamenti békéhez közeledni, utjában máris sokat elhullatott követeléseiből s ma már igazán nincsen egyéb

a tarsolyában, csak ami az ország békéjét hosszabb időre biztosíthatja. Magának semmit sem kér már, abból pedig nem engedhet, amire nem neki, hanem az országnak van szüksége. S az a csodálatos, hogy a kormány pártja sem elvi dolgokon akad fön, hanem jóformán csak hiusági kérdéseken s a békehangulat mégis az április szeszélyességével változik. Ezért nem akar szétfoszlani a gyanu, hogy a béke ügyét láthatatlan kezek tépdésik.

Csak ezeket kellene valahogy lekötni, mindjárt megjönne a béke. S itt a béke barátai igazán keveset tehetnek. De annál többet a szabadelvű párt. Ne hagyja magát a hiuságánál megfogni és ráncigálni. Lássá meg, hogy a béke nem az ellenzéknek fog használni. Nem fog használni talán a szabadelvű pártnak sem, de neki mégis inkább. Használni fog azonban kétségtelenül az országnak s ezen elvégre fáradni tartozik minden párt. A hiuság pedig sohasem lehet olyan gyűlöletes, mint amikor az ország rovására köti magát. A história hőskönek jegyzett fel hadvezéreket, akik egy lehetetlen szituációból saját hiuságukat elaltatva is vissza tudtak vonulni hadseregükkel. Napoleon akkor is hős, mikor megdermedt seregét visszahozza Oroszországból. De micsoda szánalmas figura volna, aki a föllázadt elemekkel is szembe viinné seregét, csakhogy emlékéhez a visszavonulás ténye ne tapadjon? S micsoda szánalmas emléke maradna a szabadelvűpártnak, ha tiszta hiuságból nekimenne a falnak? Igenis kell áldozatoknak hoznia, de nem hoz-e áldozatokat az ellenzék is? Am ez nem szűnyeg s a borostyánba, amivel nemzetek az ő nagyjait megisztelek, sok levélre vannak följegyezve az áldozatok, amik néha nagyobbak, mint a cselekedetek. S ha talán a megkötött béke után el is évődnek olykor ez a parlament, hogy ki vesztett és ki áldozott többet, csakhogy békesség legyen: az ország

TÁRCA.

Anch' io...

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irta: Balkay Béla.

Impresszionistává lettem én is! Ugy talált, mint valami shrapnel, amelylyel mellbe céloztak. Egy villanás, füstfelhő a levegőben, s mire a durranását meghallottam volna, már belém ütött. A lélekzetem elállt, elszédültem, de szerencsére teljes tudatában voltam annak, hogy az egész nem lehet komoly dolog.

Hanem hogy esodálatos, annyi bizonyos! Vén tüzer-főhadnagy és impresszionista... ezer szakálás mennykő. előbb hittem volna, hogy beállok furvázernak! Nálunk elgázolhatja az embert az ágyu, térde kalácsát leütheti a rud, esontörés, megsiketülés mindennapos dolog; de már hogy valakinek idegei tobzódjanak, hangulatokban fetrengjen avagy más lásson, mint amit a felebbvalója — az kellene csak! Nem szeretnék annak a bórben lenni, aki kéket merne látni ott, ahol az ezredes ur zóldot.

Más célpontra löttem én be magamat egykor patkolatlan koromban. A magamfajta tüzer-tiszt mind feltalálónak indul, mind arra készül, hogy találmányaival alapjából forgatja ki a hadviselés mai rendjét, amíg végül mind oda lyukad ki, hogy nem érdemes ma már feltalálni semmit, mióta Noé apánk a bort feltalálta. Ezer szerencse, hogy nem a hadügyminisztériumban vizsgálták meg találmányát, mert akkor még ma sem szür-nének bort s az ördög volna akkor tüzer!

Alig kerültem ki az akadémiáról s a csikó-zabla mellé alig tettek feszítőzablát a számba az ezrednél, én is találmányoknak adtam a fejemet. Az ismétlő-ágyummal való kísérlet ismétlen rosszul sült el, a repülőgépm tervezetének kipróbálására azonban már kilitásba helyezték, hogy majd egyszer igérnek rá költséget. Még jó, hogy gép nélkül ki nem röpitettek. Távol-ságmérőm távolról sem felelt meg az igényeknek s új formájú kötélesomám igen bonyolult és fölötte fogas találmányának bizonyult, mert egypár kanonirnak több foga beletörött, amíg ki tudták oldani.

Más-más változatban mindegyikünk így jár, s mire főhadnagyává vénül, kihajigálja a nyereg-tarisnyából a matematikát, kémiát és fizikát, mert lassankint tudatára ébred annak, hogy az embort tulajdonképpen csak a ló teszi emberré, a ló, amelynek maga a kinstár a barátja, úgy hogy kedvéért az embert is kímélik.

Tudónak, föltalálónak indul az ember, országok hatalmi állását készűl felforgatni s lassankint kénytelen beletörődni, hogy egy lónak a protekciójára szorult, mint valami civil. Nehéz ezt lenyeli s mindig valami keserűség marad utána, amit nem győz az ember leöblögetni borral.

Ezért bolond gondolat, hogy valaki trombitásból lehessen tüzer-tiszté, amiért jól tud trombitálni az ezredtrombitán. Már-már bosszankodtam volna ezen a hőborton, amikor garnizonunkban a Lilivel nyitották meg a szezon, ha a kis Szári Sári, a szubretit nem kezd kacérkodni velem. Olyan szubretit volt, hogy menten felbuzottam bajtársaimat s a Magyar Királyhoz mentünk vacsorálni, ahova ő is járn szokott. A bor igen rossz, de a kis Sári oly édesen mosolygott át

hozzánk, sőt a távolból kocintott is felénk, a cigány egyre duhajabbul húzta...

Hiába emlegette Hofman százados minden pohár bornál:

— Brr! szörnyűbb a kartácslovésnél!

Beszélhetett nekem, hogy az új magyar nóták nem érnek ütet taplót, csak az „Izs, izs, izs!” meg a „Kereszi lány”, amit a katonai zenekar is szokott fújni, azok valamire valók, — semmi sem használt. Vitt a sorsom feltarthatatlanul, mint valami remonda az első ágyulóvés hallatára.

A bajtársak is, magam is éreztük, hogy velem valaminek történnie kell, hogy valószínűleg halálosan beleszeretek a Sáriba; már szinte látam magam postatisztnak vagy fináncbiztosnak, de hogy impresszionistává legyek, sohse hittem volna.

Miért éppen én? amikor az egész brigádban, — az áristomot is beleértve — nem volt még fia sem, amikor...

Mint ahogy a szerelem, vagy a napszurás egy szempillantás alatt csap le az ember két füle közé, úgy csipett meg engem. Valósággal olyanforma volt az, mint némelykor a becsipés. Kínálják az embert, nógatják, erőltetik, de kelletlenül, ödzködva iszik, egy csöpp kedve sincs s olyan puposnak látja a világot, hogy egy batka nem sok, annyira sem becsüli... hanem aztán lenyeli azt a bizonyos pohár bort, egyszeriben rátalál az izére, megjön a kedve s oly szép előtte a világ, úgy megéri, úgy átérzi, amit az a poéta mondott, hogy az egész csak hangulat.

Micsoda hangulatban váltunk el! Szörnyű melegen lett s a hosszú ut a Duna-soron végig, a lakásomig nem üdített fel.

másképp ítélnék. A maga koszoruját talán éppen annak homlokára ejtené, aki nagyobb áldozatra volt képes, csak hogy a nemzet annyi eszeveszett hajszá után egy kis békeséghez jusson...

BELFÖLD.

Minisztertanács. Ma délután minisztertanács volt, amelyben a kormány valamennyi tagja részt vett.

A kereskedelmi miniszternél. Az országos ipartanács alakuló ülésére és a ma tartott második országos értekezletükre Budapesten egybegyűltek az ország összes kereskedelmi és iparkamaráinak titkárai, ideértve a horvát-szlavonországiakat is. Ez alkalomból a titkárok ma déli 12 órakor testületileg tisztelegtek báró *Dániel* Ernő kereskedelmi miniszternél. A titkárokat *Nesztoruk*, *Gámnán* Zsigmond, a kolozsvári kamara titkára vezette a miniszter elé, hosszabb beszédben vázolta a kamarai titkárok ragaszkodását és azt az óhaját, hogy még soká álljon a kereskedelmi tárca élén. A miniszter igen meleg hangú beszédben válaszolt s megköszönve a figyelmet, kérte a titkároknak és általuk a kamarák további buzgó támogatását is, mert már eddig is bő alkalma volt meggyőződni arról, hogy a kamarák közreműködése mily becses az ipar és kereskedelem fejlesztésében.

A válság.

— A *Budapesti Napló* tudósítójától. —

Budapest, február 1.

A tegnapi pesszimista hangulat ma növekedett. Az ellenzéki válasziratról olyan verziók jutottak nyilvánosságra, amelyek szerint abban a válaszban már benne volna a végleges szakítás. Ezek a verziók, a mi biztos értesüléseink szerint, eltérnek a valóságtól. Az ellenzéki bizalmi férfiak válaszcímű határozott, de nyugodt hangú és egyáltalán nem jelenti a tárgyalások megszakadását. Ebben a jegyzékben az ellenzék fenntartja ugyan a személyes garanciákat illető követelést, de ez nem egyértelmű a szakítással, mert hiszen a kormány üzenetében már koncessziók voltak és ez az üzenet nem volt ultimátum, amint ez ki is van fejezve benne. A további koncessziók tehát egyik részen sincsenek kizárva és egyáltalán nem kell lemondani arról a reményről, hogy a békealkudozások mégis sikeresek lesznek. Megtörténhetik, hogy a tárgyalások pillanatnyilag félbemaradnak, de nem fognak abban maradni.

A békekonferencia ma szünetelt; *Szell* Kálmán nincs Budapesten és az ellenzéki delegál-

Halálos álom nyomott el, amelyből akkor riadtam fel, amikor a bajtársak másnap délfelé betoppantak hozzám egy kis pálinkára.

— Tessék elhelyezkedni, urak!

Álíg találtak helyet, mert a divánon széjjel-terítve ott feküdt a köpönyegem.

— Unterkanonir Horváth! — ordítok a kutyamosómnak, — ott a helye annak a köpönyegnek? Viszed el onnan menien, ezer mennykő és kartács! Ma délután földrajzra tanítalak, s ha meg nem mutatod, hogy a Dobrudzsa merre van, megkeserülöd!

Üres órámban magyaráztam neki néha Európa földrajzát egy fali térképen, de a térképet vissza kellett adnom a tisztí kasszinónak, s most annak a helyén, a puszta falon kell neki demonstrálnia a tudományát. Ettől fel legjobban.

— Hohó! — kiáltja Nikits százados — hadd csak itt azt a köpönyeget, hiszen ezen egész kép van. Mi lehet?

Nézem a köpönyeget: esupa festék.

Semmiféle kirajzolt kontur nincs rajta, de határozott, merészen odavetett színfoltok, amelyek jól kiválnak a köpönyeg sötétkéék hátteréről.

Az urak kezdik találgatni, hogy a köpönyegre festett pasztell mit ábrázol?

Valóságos huszonegyezés, amint hol tengeri csatának, hol meg a kautinos arcképének nézik.

Akkor lépett be Hofman százados. Régi katona, jó szeme van, a gyakorlati téren csak egy-féle irányt ismer:

— Direkeió: az a koresma!

Az ég akármelyik tája felé menjen az úteg, a direkeió mindig koresma, mert tíz kilométer távolságra a kéményéről ismer rá minden koresmára.

taknak nem volt hivatalos összejövetelük. Holnap lesz ismét találkozás, amelyen a házszabályrevízió tervezetét fogják tárgyalás alá venni.

Az ellenzéki klubokban tagadhatatlanul mutatkozik némi ingerültség, aminek az okát abban keresik, hogy a kormány tegnapi válaszában a hangját provokálóknak mondják. A szabadelvű-pártban pedig mindjobban észlelhető az a belső meghasonlás, amelyet a *Tiszák* fondorkodásai szítanak. A klikk-terrorizmus miatt zugoló párttagok — amint tegnap előzőnk is reá — összejövetelt terveztek holnapra a Drechsler-féle vendéglőbe, ahol közös vacsorán akarták megbeszélni a tennivalókat. Ez az összejövetel elmarad, értesüléseink szerint, a miatt, hogy a Tisza-csoport, mielőtt értesült róla, rögtön megrohanta a vacsora tervezőit és fenyegetődni kezdett. Jobbnak látták e miatt a tervezők lemondani szándékukról, nehogy ürügyet adjanak a denunciacsúdra. A Tiszák ugyan hétről-hétre együtt vacsorálnak egy csomó képviselővel és ebben semmi rosszat sem látnak; ellenben ha mások próbálják tenni ugyanezt, az már — fronde. Ez azonban nem jelenti azt, hogy most már az egész párt aláveti magát a lármás csoport diktatúrájának. A rokongondolkodásuk együtt tartanak tovább is és teljesíteni fogják a kellő pillanatban lelkiismeretük parancsát.

A kormány válasza.

Az estilapok szerint annak a válasznak, amelyet a kormány nevében tegnap közöltek az ellenzéki delegáltakkal, következő a lényege:

I. Bánffy feltétlenül ragaszkodik ahhoz, hogy az *indemnity* még az ő miniszterelnöksége alatt szavazassék meg.

II. A házszabály-módosítás és a kuriai bíráskodás is Bánffy alatt menjen keresztül, mert ő (Bánffy) könnyebben viheti az utóbbit keresztül a főrendiházban. Csak ha az ellenzék nagyon ragaszkodik hozzá, egyezik bele Bánffy, hogy az már a következő kormány alatt történjék.

III. Nyilatkozat a következő kormányelnök nevében nem tehető: Bánffy csakis a szabadelvű párt előtt kész nyilatkozni, és csakis ő; ez tehát kell, hogy elég legyen. Ebben a nyilatkozatban Bánffy meg fogja mondani, hogy az ellenzék követelése a választási reformra, a közigazgatás rendezésére, a vicinális vasutakra, a szolgálati pragmatikára és az összeférhetetlenségi törvényre nézve majd akkor érvényesítendő, ha ezekre nézve a kormány javaslatokat fog betérjeszteni. Hogy „minő tartalommal” fognak azok a javaslatok betérjeszteni, arra Bánffy „kötelezettséget nem vállal”.

A jövőben követendő kormányzati és közigazgatási működésre nézve Bánffy nyilatkozatot a jövő kormány nevében nem tehet,

Jó ideig nézte ő is a köpönyeget s bosszusan veregette lovaglopálcajával a csizmája szarát, míg a többi urak tréfálkozva találgatták, mi az a kép a köpönyegen?

— Na, kapitányom, — fordul hozzá Nikits százados — azt már te sem találod ki, hogy ez micsoda.

— Micsoda? Hisz azt a vak is látja, hogy ez a Dunasor. Ehol ez itt a Magyar Király, ez meg a Vörös Hordó, itt a sarkon van a Central-kávéház, aztán ez az üres folt a Hid-utca s a másik sarkon a Legyes. Itt odébb ez a kékes-szürke a Három Lámpás, a barna a Mózi pálinkás bolija — itt az a félig kirajzolt sárga ház pedig ez, ahol most vagyunk.

Csak nézzük, amint magyarázza, s egyre jobban ismergetjük a tájékat. Szent ugye', igaz van! Egész tisztán látom, hogy ez a Dunasor éjjel. Minden ház színből ott a megfelelő színe s a köpönyeg sötét színe megfelelően tompítja az egészet.

Amint így bámuljuk a képet, lassankint a Dunasor egész éjjeli hangulata közénk lopózik. Mindnyájan halljuk a cigányt, a kocintásokat, látjuk Szári Sárít ragyogó szemekkel, kacérul mosolyogva; előttünk a sötét Dunasor s egy sötét alak, amint végig tapogatózik a házak mentén...

A hangulat tökéletes volt; megittunk vagy öt üveg szilviumot s végül az urakkal együtt magam is konstataltam, hogy a körvonalak mellesetek, fő a határozott színfoltok, a hangulat...

Megértieni s megszeretni egy pillanat műve s azóta rajongok az impresszionistákért.

de hogy a törvények megtartatnak és végrehajthatnak, az természetes és magában értendő dolog.

Bánffy nyilatkozatának szövege egyébiránt az ellenzékkel való megállapodás tárgya nem volna, az szövegében az ellenzékkel nem is köztöltetnék, csak a tartalma hozatnék az ellenzék tudomására.

Eleve is ki kell zárni annak a lehetőségét, hogy a Bánffy-kormány működését — direktre vagy indirekte — bármiféle nyilatkozat elítélje.

IV. A kormány kívánja, hogy minél előbb birtokában legyen az ellenzék szövegezésének a kuriai bíráskodás és a házszabály revíziójára nézve.

A mi értesüléseink szerint ez a szöveg nem exakt. Hogy egyebet ne említsünk, mindjárt a garanciák kérdésében — amint már közöltük is — meszszebb ment a kormány az engedelményekben, mint az az ismertetés feltünteteti.

A király a béke mellett.

A monarchia másik államában ma nagy jelentőségű fordulat állott be, mely erős hatással lesz a magyar válság lefolyására.

Az osztrák parlamentet minden várakozás ellenére már ma elnapolták.

Reánk nézve ennek a rendszabálynak az az óriási hordereje van, hogy a korona és az osztrák kormány immár biztosra veszi a magyar parlamenti békének létrejöttét.

Ha erre biztosan nem számítanak, a Reichsrathot nem lehet volna elnapolni. Ha ugyanis nálunk nem jön létre a kompromisszum, mely a magyar ellenzékot arra kötelezi, hogy belenyugodjék a kiegyezésnek a 14-ik szakasszal való oktrojálásába, akkor Ausztriában együtt kellett volna tartani a parlamentet, hogy odaát megtörténhessék a kísérlet a kiegyezési javaslatoknak parlamenti elintézésére.

Az tehát, hogy Ausztriában lemondtak erről a kísérletről, annak a teljes bizonyítéka, hogy a korona feltétlenül számít arra, hogy Magyarországon a kompromisszum létrejön. Feltétlenül erre pedig csak úgy számíthat a korona, ha el van tőkélve arra, hogy minden befolyásának latvetésével előmozdítja a békés törekvéseket s utjukból elhárít minden akadályt.

A Reichsrath elnapolása tehát azt jelenti, hogy a korona — megnyugtatta azáltal, hogy a magyar ellenzék kész keresztülbocsájtani a Széll Kálmán közbelépése által közjogilag megkorrigált kiegyezést — őszintén és melegen óhajja a kibontakozást, sőt a maga részéről annak sikerét biztosan elvárja.

Ez a Reichsrath elnapolásának egyik fontos tanulása.

A másik pedig az, hogy az elnapolás Ausztriában is a korona békepolitikájának érdekében történt. Kettős célja van e rendszabálynak. Az egyik az, hogy a kiegyezési probléma kiharosították a parlamenti küzdelmek sorrendjéből. A míg a kiegyezés parlamenti elintézéséről a korona le nem mond, mindaddig képtelenség a cseh-német viszály kiegyenlítésére gondolni is. A szlávok a kiegyezésnek támogatása fejében, a németek pedig az obstrukció abban hagyásának viszontszolgálatára címén kívánják a maguk igazát kieroszakolni. A koronának nagy érdeke tehát, hogy a kiegyezés problémáját kiragadják a parlamenti elintézés jogköréből s a tizennegyedik szakasz segítségével léptesse azt életbe. Ha a kiegyezés létesítésének szempontjából fölöslegessé válik a szláv támogatás s ártalmatlanná a német obstrukció, akkor nyilván mind a két táborban megszűnik a makacsság s lehetségesebbé válik a nemzeti ellentétek kiegyenlítése.

S ez a másik célja az elnapolásnak. A Reichsrath szünetelése alatt összeül a morva és a cseh tartománygyűlés és a kormány ott kísérletet fog tenni a cseh-német egyesség létrehozására. Előbb Morvaországban, ahol az ellentétek kevésbé élesek s a kiegyenlítés munkája tehát kevesebb akadályba ütközik; azután Prágában is, remélve, hogy a csehországi németek belenyugozzanak majd abba, amit a morvaországiak magukra nézve elfogadhatónak tartottak.

És ez az Ausztriában beállott fordulatnak reánk nézve második fontos tanulása. A korona nemcsak biztos számít a magyar kompromisszumra,

Az a komoly kísérletet tesz Ausztriában is a cseh-német viszály békés kiegyenlítésére. A fejedelem tehát békepolitikát inaugurál itt is, odaát is. Magyarországon kétszeres oka van arra, hogy a békés törekvések mellé álljon. Az első ok az alkotmányos rend helyreállítása. A második pedig az, hogy csakis a béke árán jut hozzá a tizennegyedik szakasz alkalmazásának lehetőségéhez, ami viszont Ausztriában az előfeltétele a békés kiegyenlítés lehetőségének:

A korona békét akar: ezt hirdeti a Reichsrath elnapolása.

Bécs, február 1.

A jobboldali pártok végrehajtó és parlamenti bizottságai ma együttes ülést tartottak, amelyen gróf Thun miniszterelnök is megjelent.

Politikai körökben a legjelentősebb hírek keringenek arról, hogy mikor akarja a kormány a parlamentet újból összehívni.

A N. W. T. jelenti: A kormány kísérletet akar tenni a pártok békéltetésére és ha az akció sikerre vezet, akkor hűsétl utánra összehívja a képviselőházat. Ezzel szemben olyan politikások, akiknek módjukban van a kormány terveit ismerni, azt állítják, hogy a kormány csak abban az esetben hajlandó a parlamentet összehívni, ha a német pártok körében megváltozik a hangulat és ha biztos meggyőződést szerzhet a parlament munkaképességéről. Azonban ezek csak tervek és találgatások, amelyek a körülmények alakulásával változnak.

Az ellenzék az elnapolást úgy fogja föl, hogy az a tegnapi szavazás után csakis a kormány gyöngeségének és a kapkodó fejlettségnek a bizonyítéka; egyébként a többséget le sem szavazhatták volna a szolgákról szóló törvényjavaslati alkalmából, ha a miniszterium el nem veszi az energiáját. A német pártok közös nyilatkozatokban fogják kijelenteni, hogy az elnapolás alatt is össze fognak tartani. Ugyanígy határozatot fog hozni a többség is.

A Lembergben megjelenő Szlovo Pólszkinak írják Bécsből:

A váratlan elnapolás a többségre is kedvezőtlen benyomást gyakorolt. Általános az a féltés, hogy a kormány csak azért nyult ehhez a reudszabályhoz és azért használta ki erre ürügyül a tegnapi vereséget, hogy ezzel a parlament többség követelésétől szabaduljon és háborítatlanul alkalmazhassa a 14. §-t. Különben a többség az elnapolást magával szemben bizalmatlansági votumnak tekinti a kormány részéről. Thun minden valószínűség szerint a delegációkat sem akarja összehívni és a parlamentet is csak ősszel fogja megnyitni. A lengyel-klub helyzete a legtalálhatóbb, mert a kormány a lengyeleknek sem nemzetiségi, sem gazdasági feltételeit nem teljesítette.

Bécs, február 1.

A német haladópart ma ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy a gyűlékezési és sajtótörvény talaján folytatják, mint eddig a harcot, hogy megvédjék a németek jogait.

A szabad német egyesület mai ülésén elhatározta, hogy a parlamenti szünet alatt is fenn tartják az érintkezést a német ellenzéki pártokkal.

Gróf Thun miniszterelnök ma délelőtt megjelent a jobboldal végrehajtó bizottságában és első sorban közölte a reichsrath elnapolásának megtörténtét, amire hosszabb vita fűződött.

A többség vezérfőnökének délutáni értekezletén Thun újra megjelent. A három óra hosszat tartó ülésben a tanácskozásokat befejezték. A jobboldal parlamenti bizottsága holnap délután ismét ülést tart.

KÜLFÖLD.

A bolgár kormányváltás. Megvan az új bolgár kormány, de megszületése körülményeiről nem a legpikánsabb dolgokat hallani. Amolyan balkánizáló pikantériák azok, amelyek csak kerülő uton jutottak el Európa hírlapjaiba, miután a bolgár cenzura az összes szófiai táviratokat átvizsgálta. E hírek szerint Sztolov bukását maga a fejedelem idézte fel, nem törődve azzal, hogy az egész nemzet a leghevesebben tiltakozik a vasuti szerződés és a konverziós kölcsön ellen. Ugy hírlik, hogy a fejedelem a pénzügyminisztert a nem épp fejedelmi tolvaj! névvel illette. Mikor Grekov az ellenzék vezetőit magához hívatta, valamennyien megtagadták azt a kívánságát, hogy belépjenek az új kabinetbe, amíg nem ismerik az íjesztőnek elhíresztelt pénzügyi helyzetnek pontos adatait.

A Courier Balcanique szerint általában az a nézet, hogy Sztolov épp idejében távozott, mert máskülönben az ő vége sem lett volna kevésbé tragikus, mint Sztambulové volt.

Más tudósítások azt mesélik, hogy tegnapelőtt este ezer és ezer tüntető zeneakkordal járta be a vá-

rost. A fejedelmi palota elő érvé, ilyen kiáltásokba törtek ki:

— Éljen a fejedelem! Le Sztolov! Éljen Radoszlavov!

Markov ezredes, a palota parancsnoka, bejelentette a tüntetők kívánságait a fejedelemlennek, aki azonban nem fogadta a tüntetőket, a fejedelemszszony rosszulletével mentve ki magát.

A vidéken a nép sok helyen öhszeütközött a rendőrséggel és a katonasággal. Tatar Bazardsikban két esendőt megöltek és sok polgár megsebesült. Köstendilben megostromolták a községházat és lefegyverezték a rendőrséget. A katonaság nagynehezen helyreállította a rendet. Ezeket a híreket most siet demantálni a szófiai hivatalos táviró. Azt mondja hogy csönd van Bulgáriában. Ezt mondta akkor is, amikor Sztambulovot meggyilkolták.

Grekov az új miniszterelnök, Bécsben és a keleti vasutaknál lépéseket tett, hogy a vasuti kérdést a vonalak átvétele nélkül megoldja.

Bécs, február 1.

A Wiener Allgemeine Zeitungnak táviratozzák Bukarestből:

Sztéletben beszélik, hogy Sztoljov volt bolgár miniszterelnök végképp elakarja hagyni Szófiát és azzal fenyegetőzik, hogy ha tovább is őt okolják Bulgária pénzügyi romlása miatt, ő elő fog állani a fejedelem pénzügyi manipulációinak a leleplezésével és akkor az ország tisztán fog látni.

A bolgár fejedelemlenné ravatalon.

Budapest, február 1.

Idegen nép körében mint idegen halt meg a Bourbon-leány. Azt mondják, hogy a népe megkönnyez, megsiratja, hogy az utéak tele vannak gyászszal. Ezt mondják, ezt írják minden fejedelmi személy meghalozásakor. Ha meghal a fejedelem, könnyezik a nép: szinte etiketté vált. De ő idegen volt abban az országban. Ha szerét ejthette, elment őseinek vagy valamely rokonának a kastélyába. Desohasem Villa Pianröbba, abba a királyi villába, amelynek kápolnájában egykoron örök hűséget esküdött Kóburg Ferdinándnak. Sok emléke volt, amelyekről szabadulni akart. Most megváltotta tölük a halál.

Kiterítve fekszik a szófiai konak piros terében. Piros teremben fekete ravatal, mellette tarka kavaszok: balkáni kontraszt! A konak másik szárnyában, amely a leendő bolgár dinasztia számára van fenn tartva, puha fehér pólyákban sir egy apró jószág. Még csak sirni tud, nevetni még nem, olyan csöppnyi. Nevetni csak akkor tanul meg a csöpp ember, amikor az élet bajjait kintlódik: akkor segítségül hívja ezt az áltató ellenszert. A kis bolgár baba azonban sir, mert még éppen csak hogy két napos. Szinte úgy érzik, mintha az anyját siratná, akiből minden életet magába szüresült. Mindent, nem hagyott abban a szegény sóvány tetemben egy sziporkányit sem.

Zászlók lengnek Szófiában, fekete zászlók. Talán ugyanazokat tüzték ki az emberek, vagy legalább egynéhányan közülök, amelyek a Sztambulov temetésekor künn lengtek. A Sztambulovén, aki végső oka annak, hogy ma a bolgár fejedelmi trónon Ferdinánd ül, hogy Lujzából, a büszke Bourbon-lányból knyázevna lett, hogy tehát megalapítódott a bolgár dinasztia. Ma is a szemem előtt lebeg Sztambulov képe, ott láttam a Villa Pianröbban, abban a perében, amikor Lujza igent mondott az oltár előtt. Büszkén, elégtül mosolylyal állt ott az a szép fekete ember s nézte a művét, ezt a házasságot.

Nemesokára rá kidobták Sztambulovot. Nem hagyták, hogy művét folytassa. Véletlenül meg is gyilkolódott.

Nincs-e tragikum abban, hogy most a Sztambulov alkotmányát: a bolgár fejedelmi párt ez a nagy sorscsapás halállal bontotta meg?

Semmi sem marad többé abból a fényes képből, amely a pianrói villában ágyulövés és rakétasustorgás közepette lejátszódott. Minden széjjelfoszlik. A szereplők fele a föld alatt. Csak árnyékok járnak még az erős bolgárok közül Szófia utcáin.

Ami visszamaradt: egy siró kis baba. Egy csöpp emberke. Minden részvét felé a fordul.

Szófia, február 1.

Mária Lujza fejedelemszszony holttestét átvitték a piros terembe. A fejedelem, aki csaknem szakadatlanul a fejedelemszszony koporsója

mellett van, a súlyos csapat ellenére megőrizi nyugalmát, parancsokat osztogat és megteszi a kellő intézkedéseket. A fejedelmi palotába éjféljig jöttek minden rendű látogatók, hogy a részvét-ívet aláírják. A Szent György-templomban, ahol Sándor fejedelem hamvai nyugsznak, előkészületeket tesznek a fejedelemszszony átvételére. Az egész főváros gyászol. A palota környékén nagy néptömeg hullámszik. Mindenütt részvéttel beszélnek a fejedelemszszony elhunytáról. A lapok tegnap este fekete keretben jelentek meg.

Szófia, február 1.

Mária Lujza fejedelemszszony elhunytá alkalmából 6 havi udvari gyászt rendeltek el, még pedig két hónapi mély gyászt, amely ma kezdődik. A temetés kedden lesz. Az egész országban mély gyász nyilvánul.

Szófia, február 1.

A hivatalos lap ma közlést teszi Ferdinánd fejedelemlennek a bolgár néphez intézett kiáltványát, amelyben tudatja népével azt a nagy csapást, amely őt nevének, Mária Lujza fejedelemszszonyak elhunytával érte, aki január 31-én délelőtt 11 óra 10 perckor a fejedelmi palotában, férjétől és gyermekeitől környezve hunyt el.

Bécs, február 1.

A király részvétlávíratot küldött a bolgár fejedelemlennek. Gróf Goluchowsky külügyminiszter részvétlávíratot tett Szirmagyev bolgár követnél. Sok diplomata személyesen fejezte ki részvétét a követnek. A követségen kiállított ívet sok előkelőség írta alá.

Bécs, február 1.

Mária Lujza fejedelemszszony halálának híre a bolgár udvarhoz közel álló köröket annyival inkább meglepte, mert még tegnapelőtt azt táviratozták Szófiából, hogy a fejedelemszszony és leánya egészen jól vannak. Maga a fejedelem azt táviratozta Gömörj kóburgi titkos tanácsosnak, hogy a fejedelemlenné a körülményekhez képest egészen jól van. Az innen küldött üdvözlő táviratok majdnem ugyanabban a pillanatban érkeztek Szófiába, amikor a fejedelemszszony meghalt.

Fülöp kóburgi herceg, ki a szász-kóburg-gótai uralkodó herceg ezüstmenyegzőjére Kóburgba utazott, onnan egyenesen Szófiába megy, hogy jelen legyen sógorújének temetésén. Klementina hercegnő, ki a telet Montoneban tölti, gyöngékedése miatt nem utazik Szófiába. A magyar király több napi gyászt fog elrendelni Mária Lujza fejedelemszszonyért. Gróf Goluchowski és a külügyminiszterium osztályfejei tegnap meglátogatták a bolgár ügyvivőt és részvétüket fejezték ki.

Páris, január 30.

Faure Félix köztársasági elnök egy parancsot küldött a bolgár követhoz, hogy fájdalmas részvétének adjon kifejezést Mária Lujza fejedelemlenné elhunytá alkalmából. A lapok nagy része szimpatikus cikkeket küld a fejedelemszszonyról, magasztalva ritka szellemi tulajdonait és szíve nemességét. Egész Franciaország — mondják a lapok — részt vesz a keményen sújtott fejedelem és népe fájdalmasában.

Cettinye, február 1.

Mária Lujza fejedelemlenné halálának híre mély hatást tett Cettinyében, Miklós fejedelem rendkívül meleg hangú részvétlávíratot küldött Ferdinánd fejedelemlennek. A fejedelmi palotán és a bolgár diplomáciai ügynökség épületén félárboera eresztették a zászlót. A fejedelem három heti udvari gyászt rendelt el. Bulgária diplomáciai ügyvivőjénél részvétet fejezte ki a kormány, az egyes miniszterek és udvari méltóságok és sokan a cettinyei lakosság köréből. Holnap rekvium lesz a székesegyházban.

Bukarest, február 1.

Mária Lujza fejedelemszszonyért nyolc napos udvari gyászt rendeltek el. A holnapra tervezett udvari bál elmarad.

Páris, február 1.

Fülöp herceg öcsese, Ágost herceg Párisból Szófiába utazik a temetésre, mely valószínűleg e hónap 4-én, szombaton lesz, óriási gyászpompa kifejtése mellett.

A revizió.

Budapest, február 1.

Walsin-Esterházy nincs többé Párisban. Salvus conductus-szal érkezett oda, amelynek a hatálya csak a semmitőszék előtt való kihallgatása idejére terjedt ki. És minthogy ez a kihallgatás hétfőn véget ért, tegnap este közölték Walsin-Esterházyval az igazságügyminiszternek a főügyészhez intézett levelét, amelynek utján sürgősen tudatták vele, hogy az ellene indított vizsgálót huszonnégy óran belül folytatni fogják. Jó lesz tehát elpárologni. A mit a derék ez-ör-nagy meg is cselekedett, elutazván ismeretlen helyre, állítólag az északi vasutnak egyik vonatán.

A revíziós pör érdekessége most a kormány ismeretes törvényjavaslata körül forog, amely az ítélhetőzatlant a semmitőszék egyesült tanácsaira bizza. Ezen tanácskozik most a képviselőház büntetőügyi bizottsága.

Páris, február 1.

A képviselőháznak a revízió ügyében kiküldött bizottsága tegnap a *Mazeau* vizsgálatára vonatkozó aktáknak csak felolvasására szorítkozott és ma kezdett tanácskozni az egyes iratok jelentőségéről. A bizottság holnap meghallgatja az igazságügyminisztert. Péntek előtt aligha fejezi be munkáját.

Páris, február 1.

A *Gaulois* közlése szerint *Mazeau* semmitőszéki elnök a szenátusban fel fog szólni a kormány revíziós törvényjavaslata mellett.

A képviselőház folyosóján *Rouvier* azt mondta, hogy szavahihető képviselőktől hallotta, hogy *Mazeau* semmitőszéki elnöknek a büntetőtanácsra vonatkozó jelentésében *semmi fontos adat sincs*. *Cochery* ellenben azt állítja, hogy a jelentésben valószínűleg több fontos körülmény foglaltatik, amelyek megérdemlik a kiküldött bizottság figyelmét. Azt mondják, hogy eleinte a bizottságnak öt tagja a javaslat mellett s hat ellene volt. Minthogy azonban ez a hatodik bizottsági tag most már más véleményre tért, a kormányjavaslathat megvannak a bizottságban a többsége. A képviselőház alkalmasint hétfőn fogja tárgyalni a bizottság jelentését.

Páris, február 1.

A semmitőszék büntetőtanácsa ma *Hartmann* füzérszázadost hallgatta ki.

Páris, február 1.

A lapok cayennei jelentése szerint *Dreyfus* megtagadta, hogy a semmitőszék büntetőtanácsának kérdéseire írásban válaszoljon és kijelentette, hogy csak Párisban hajlandó nyilatkozni.

HIREK.

Budapest, február 1.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Január 31-én új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Ujjonnan belépő előfizetőinknek teljesen díjtalanul megküldjük a Budapesti Napló almanachjának most megjelent (január—február—márciusi) első kötetét, amelyet még ebben az esztendőben három kötet fog követni.

Személyi hír. *Fülöp* kőbuzgi herceg ma este Bécsbe érkezett és holnap Szófiába utazik.

— **Kitérítés.** A király *Gaál* Lajos nyugalmazott főőrőrnök, sok évi hű és buzgó szolgálata elismerésül, a *koronás ezüst érdemkeresztet* adományozta.

— **A királyné kastélyai.** *Erszébet* királyné a tainzi állatkertet tudvalevőleg pompás berendezéseivel együtt *Mária Valéria* főhercegnőnek, a korfuzsigei *Achilleon-villát* pedig idősebb leányának, *Gizella* bajor hercegnőnek adományozta. Ugy hírlik, hogy *Mária Valéria* főhercegnő asszony gyermekeivel együtt a laizai kastélyba fog átköltözködni, mielőtt a schönbrunni udvartartást áthelyezik. A főhercegnő az első emeleti lakosztályokban fog lakni, gyermekei pedig a földszinten. A király is a laizai kastélyban fog lakni tavasszal és Ischlbe költözködéséig ott is marad.

— **A német császár családja a színházban.** *Vilmos* német császár a múlt héten *Hochberg* grófnak, az udvari színházak intendánsának a következő levelet írta:

Kedves gróf Hochberg!

Holnapi születésnapja alkalmából elrendelem, hogy holnap délután az ön tiszteletére gyermek-előadás legyen az udvari operában és a *Jancsi és Juliska* kerülfőn színpad. Az előadás az én gyermekeim is meg fognak jelenni.

Tisztelettel: *Vilmos.*

Mánap délután négy óra tájban meg is jelent a császár pár a gyermekekkel együtt az operában és végighallgatták az előadást. Megható jelenet volt, mikor az előadás végével az egész gyereksereg fölött és rzenidített a himnuszra. A császár alig győzte megköszönni a gyerekek hódolatát.

— **Kinevezés.** A király *Klauzál* Gábor osztálytanácsosi címmel és jelleggel felruházott miniszteri titkari osztálytanácsosa nevezte ki.

— **Carolus ille, qui procul negotiis. . .** Boldog az, ki adóba el nem ekeztvált ökrein szántja apái tehermentes örökét, s kutyába veszi a békéltárgyalásokat, — dalolta valaha régen valami élelmes poéta, akinek azonfölül igaza is volt. Mit adna érte *Bánffy*, ha úgy mint *Eötvös Károly*, ő is ezt fújhatná s bort, buzát, békességet kívánva elmehetne üdülni valamely közel-fekvő tengerparti kávéházba, ahol oly szívesen hallgatják a harminc év előtt történt dolgokat! Obstrukció, parlamenti háború... tiszta nevetség! Minden harcnak egy a vége, a béke. Még a harmincéves háború is oda lyukadt ki, fölösleges tehát ebbe kimelegedni. De végre is az ember nemcsak adót nem fizető polgár és törzsvendég, de honatyja is és apai kötelességei vannak, baza is kell nézni. Azért *Eötvös Károly* is betekint február elsőjén az ország házába, ahol szintén házbérfertály vagon. Arról persze nem tehet, hogy éppen akkor, amikor ő rászánja magát bekukkantani, mint *Walesbe* *Edwárd* király, — éppen akkor ne legyen ülése a Háznak. Mivel pedig éppen február elsőjén nincs ülése a Háznak, néz, néz, mint az a bizonyos varju az üres esztonba, szörnyen elcsodálkozik, belenez még egyszer, aztán pedig, hogy mégis tegyen valamit, — aláír egy nyugtatványt, aláír két nyugtatványt s rágyújt egy szivarra és egy nőtára, amelyben különös nyomattal fűtyüli azt a sort, hogy: — Nem is mentem én a végtől...

— **Jubiláló hitközségi főjegyző.** *Rosenberg* Lipót, az aradi zsidóhitközség főjegyzője a jövő hónapban tölti be hivataloskodásának ötvenedik évét. Mint nekünk *Aradról* írják, a hitközség kebelében mozgalom indult meg a jubileum méltó megünneplésére. *Rosenberg* Lipótnak nagy érdemei vannak a hitközség gyarapodása, anyagi és kulturális emelkedése körül. Az aradi zsidó hitközség régóta egyike az ország legmozgósabb és legvagyonosabb hitközségeinek; ezenfelül ma már egyike a legmagyarabaknak is. És eb en nem kis része van a népszerű öreg főjegyző buzgó, hazafias munkásságának.

— **Józan hangok.** Érdekes újítást hozott a főváros közéletébe a *terézvárosi társaskör*. Mialatt más klubokban javában ütök a csöndest, a terézvárosi társaskör testület tanulmányozza a főváros költségvetését. Mint másuttól a kártya lapjai, úgy forognak a terézvárosi urak ujjai közt a budget tetelei. A költségvetés megvizsgálása után rájöttek a klub tagjai, hogy nagyon rossz-szak szerették fővárosunk pénzügyi viszonyait. Bajok vannak, — és erre *kontrát* mordított az egész társaskör, küldöttséget menesztve a polgármesterhez. A küldöttség memorandumot is nyújtott át, amelyben arra kéri a polgármestert, hogy a főváros az állam helyett ne építsen és ne tartson fönn kórházat és középiskolát. Hogy lesz-e a föl-szólalásnak eredménye, azt még senki se tudja. Mindenesetre azonban szép és főjegyzésre méltó dolog, hogy a terézvárosi társaskör ilyen példát adott a többinek.

— **A László-émlék javára.** Kis-Jenőn az ottani *László-émlék* javára fölolvastatott tegnap *Salamon* Ödön íróársunk, aki ott a főhercegi úradalom vendége volt. A *Kézscsók*ról írt címűs értekezését olvassa föl, amelyet a közönség kivánságára szabad előadás-sal kellett megtoldania. Az estélyen közreműködött még *Takács* Mihály, az *Opera* tagja és *Uskay* Adél.

— **Levélváltás Püspöki és Bécs között.** A napokban levél ment Bihar-Püspökiből a királyhoz. Semmi köze az írásnak az aktuális politikai helyzethez, inkább a külső politikába van, amennyiben semmi egyebet nem akar, mint egy kis háborút Svájcjal. Aki írta, nagyon háborús természetű ember, bizonyos T. Elek Lajos nevezetű disznópásztor. Van egy kis jussa is hozzá, amennyiben egy huszonegy lövetű ágyurevolvert talált föl, amivel tizenöt kilométernyire lehet célbalőni. Ha az embernek ilyen találmánya van, lehet egy kis veredék hajlandósága is. Különösen olyan szép cél érdekében, mint amilyen Püspöki disznópásztorát nemes gerjedelemlre gyújtotta. Elek Lajos azért akar hadat izenni Svájcnak, mert ott gyilkolták meg *Erszébet* királynét. A kabinetiroda a találmányt se méltányolta, a haragot se, s szó nélkül visszaepedálta a levelet Püspökibe a disznósorda irányában, ahol Elek uram javában furja, faragja az ágyut.

— **Kardpárbaj.** *Jasztrabszky* Kálmán nagybirtokos és *Uray* István pénzügyi tanácsos ma délbén kardpárbajt vívtak *Vizy* Károly vívőtermében. A felek rendkívül hevesen csaptak össze s a második összecsapásnál *Jasztrabszky* fején és karján veszedelmeket vágást kapott. Segédök *Uray* részéről *Kosztka* Emil és *Orszay* Zoltán, *Jasztrabszky* részéről pedig *Komjáthy* Béla és *Szuhányi* Ferenc képviselők voltak.

Orvosokként dr. *Varró* Indár és *Kuzmik* Pal szerepeltek.

— **A barbárság vége.** A francia törvényhozásnak végre valahára eszébe jutott, hogy ideje lenne már megszüntetni a nyilvános gíllóinózást, a barbarizmusnak ezt a förtelmes maradványát. Már csak letárgyalásra vár a benyújtott törvényjavaslata, amely a kivégzéseket el fogja zárni a nyilvánosság elől. A borzalmas *Roguette*-térén, amely oly sok lefejezésnek volt tanuja, ma volt az utolsó véres látványosság: nagy közönség előtt végezték ki *Penquec* rablójlikost, akit ket-tős gyilkosság és rablás miatt ítéltek halálra. A delikvens nyugodtan lépett a vesztőhelyre. Amikor leszállott a kocsiából a magas hőlepte földre, így szólt a fegyveres örökhöz:

— *De hisz itt tudógyladást kap az ember!* Aztán rákiáltott a katonaságra, amely a kivégzéshez volt kirendelve:

— *Vigyázz!*

A meglepett hadnagynak elhalt a vezényszó az ajkán és csak a fejével intett katonáinak, akik erre fegyverbe léptek. Amikor a bakó és a príbékek megragadták a halálraítéltet és a fejét beszorították a nyaktillóba, még ennyit tudott mondani: — *Ne valdjatok be bűnözők!* Abban a pillanatban leesett a bárd és a véres fej a fűrészporsó kosárba hullott.

— **Wodianer Fülöp temetése.** Rendkívüli részvét kísérte ma délután utolsó útjára *Vásárhelyi* *Wodianer* Fülöp udvari könyvkereskedőt és lapulajdonost, a magyar nyomdászok és hírlapkiadók nesztora. A sarkantus-utcai gyászházban, kora délután kezdett gyülekezni a résztvevők serege, melyben nagy számmal volt képviselve a politikai, irodalmi, tudós és művészvilág s igen sokan jelentek meg a nyomdai és könyvkereskedői szak vezérférfiai közül. Képviselve volt a *Budapesti Újságírók Egyesülete* és az *Othlon* kör is. A gyászszertartás *Lazarus* főként énekével kezdődött, amely után dr. *Kohn* Sámuel főrabbi mondott megható gyászbeszédet, méltatva az elhunyt hazafias és emberbaráti érdemeit. A beszéd után a koszorúkkal megrakott koporsót az *Entreprise* négyfogatu diszhintójára tették s a halottas menet kivonul a Kerepesi-úti izraelita temetőbe, ahol a koporsó fölött az *Othon* írók és hírlapírók köre nevében dr. *Radó* Antal föltűrk, majd az elhunyt által alapított lapok szerkesztősegi részéről *Gracza* György szerkesztő mondott megindító szép beszédet. Azután a *Wodianer*-család sírboltjában örök nyugalomra helyezték az elhunytat.

— **A játékszenvedély a német hadseregben.** A német birodalomgyűlés költségvetési bizottságában ma szóba kerültek azok a berlini és hannoveri kártyaafférek, amelyekben több katonatiszt is kompromittálva van és a vita során *Gossler* hadügyminiszter érdekes letelezéseket tett arról, hogy a külföldről is elkövetett bizonyos titkos rugók minden lehető a tisztikar megrontására. A célzás nagyon világos és érthető. Elmondotta a hadügyminiszter, hogy a játékos tiszteket családjukra való tekintet nélkül a legszigorúbban fogják megbüntetni. A legfelsőbb körökben már régóta szemmel tartják, hogy a külföldről biztatják a tisztikart és különösen a fiatal honvedeket, a hadapródokat a hazárdjátékokra. Legnagyobbbbzt *asszonyokat* bérelnek föl, hogy a játékszenvedélyt szítsák a tisztikarban. A hadügyminiszter bejelentette, hogy erre való tekintettel meg fogják változtatni a katonai büntetőtörvénykönyvet.

— **John Rockefeller.** Érdemes megjegyezni a nevét. A legutóbbi hivatalos statisztika szerint ő a világ leggazdagabb embere. Vagyona nagyobb, mint a *Gouldoké*, *Astoroké*, *Vanderbiltoké* összevéve. *John Rockefeller*nek husz millió dollár évi jövedelme van, ami körülbelül 45 millió forintnak felel meg. A derek embernek tehát 55,585 dollár jut egy napra, 2316 dollár egy órára. Mint minden nagyon gazdag ember, ő is nagy szegénységől küzdte föl magát. Hosszu küzdelmek után jutott csak ifjkorában egy könyvelői álláshoz, amely havi hetven forint fizetéssel járt.

— **Házasság.** *Dalmady* Ödön mérnök, *Dalmady* Győzőnek, az ismert költőnek s pestmezei árvaszki elnöknek a fia, ma esküdtött örök hűséget göthfalvi *Guth* MARYKÉNEK, dr. *Guth* Sándor fővárosi ügyvéd leányának. A fiatal part a vármegyeház fel-díszített nagytermében *Beniczky* Lajos alispán adta össze polgárral. A polgári házasságkötés után a nasznép a Deák-téri evangélikus templomba vonult, ahol a fiatalokat *Horváth* Sándor eskette össze. Tanuk gróf *Bathányi* Lajos és *Tolnay* Lajos orsz. képviselők voltak. Esküvő után a nasznép vidám lakomára gyűlt a Royal-szálló nagytermébe. — *Schwartz* Mór szászregényi faterkeskedő eljegyezte *Fejér* Ella kisasszonyt, *Fejér* Marton budapesti ügyvéd leányát

HUNGARIA-vasfürdő

Budapest, VII., Nyár-utca 7. szám.
Gőz- és kádfürdők.
Nyitva reggel 5-től este 9-ig.

— **Udvari tanácsosok.** A magyar jogszilágnak öt kiváló képviselőjét az a kitüntetés érte, hogy ő felsége az udvari tanácsosi méltóságát adományozta nekik. Az öt új méltóságos ur: *Zsögöl Benő, Kovács Gyula, Neumann Armin, Nagy Ferenc és Schwarz Gusztáv.* Valamennyien tanárok a budapesti egyetem jogi fakultásán és buzgó munkatársai a magyar polgári törvénykönyv szerkesztő bizottságának. Kiváló szakudásukért és fáradhatatlan munkásságukért jut nekik jutalmul ez a királyi kitüntetés.

— **Halálozás.** Ma délben meghalt Budapesten özvegy *Uthik Edéné,* született *Doppler Erzsébet* 83 éves korában. Az elhunyt *Doppler Ferenc* és *Károly* ismert nevű zeneszerzők testvérhuga és *Doppler Józsefnek,* a *Máriássy-czred* karmesterének és zeneszerzőnek leánya volt. Maga is énekesnő volt, *Kreutzer Konrádnak* kedvence tanítványa, aki a „Granadai éjji szállítás” című operájában szerepet is irt számára, amelyben mint 15 éves leány először lépett fel Bécsben. Egész Európát beutazta és mindenütt kedvence volt a közönségnek. Az elhunytban *Lechner Gyula* tanár anyósát gyászolja.

— **A Vilmos-tánc.** A német császár volt már zeneszerző, mérnök, rajzoló, karmester, író, kárpitos, szónok, szobrász, utazó, szónok — most táncmester lett. A mostani nagy udvari ünnepségek alkalmával a szokásos francia négyes helyett új négyest táncoltak a vendégek, amelyet igen gyors zenére maga a német császár komponált. Az udvar a táncot a császár tiszteletére *Vilmos-táncnak* nevezi. — Várjuk azt a budapesti bált, amelynek a táncrendjén ott lesz például hatodiknak:

6. Gyorsvilmos.

— **A grófkisasszony.** Valóságos grófkisasszony tanuló kapott január 21-ikén *Mahr Maria* pozsonyi varrónő. Ez a rendkívüli esemény úgy történt, hogy egy elegánsan öltözködött idősebb urhölgy állított be egy fiatal, szép leánnyal a varrónőhöz, akinek nagyban dicsérték a művészetét. Ezért akarja — ugymond — Gizi kisasszonyt, akinek az apja egy fölvidéki gróf, nála megtanítani a fehérvarrásra. A fölügyelet is megfelelő czert ellátásban is nála hagyta a grófkisasszonyt. Megígérte, hogy a díjat félre előre fogja fizetni. Pénz azonban nem volt nála, ezért el akart utazni a gróf zempléni dominiumára. A tulboldog varrónő az utazásra kölcsönzött ötven forintot, a grófkisasszony dískréti kísérője eluázott. Másnap a varrónőnek valami dolga akadt a városban. Este, amikor hazajött, üres volt a szekrénye, hiányzott onnét minden, aminek csak értéke volt, az összes ékszerek és többek között százhatven forint készpénz is. A grófkisasszony is eltűnt. A pozsonyi rendőrség azt hiszi, hogy a zsenialis tolvajnok Győr felé vették útjukat. A kísérő, mint kiderült, *Donáthi Anna* néven már számos csalást követett el.

— **Új fűrdőorvos.** *József* főherceg a dr. *Pauer Antal* halálával megüresedett margitszigeti fűrdőorvosi állásra dr. *Ótvös József* főorvosi gyakorló orvost, az országos egészségügyi tanács tagját nevezte ki fűrdőorvosává.

— **Megostromolt községháza.** Aradról telegrafálják: *Gurba* község oláh lakosait *Csizmás Tódor* volt bíró feléigazgatta azzal, hogy válasszák őt ismét bírónak. *Csizmás* körülbelül hatvan embert leitatva, tegnap este a fejszével és kaszával felfegyverzett tömeggel megrohanta a községházát és az előljártságot szidta és fenyegette. *Papp Aurél* jegyző erélyes fellépésére az emberek eltávoztak, de éjfélok ismét fenyegetve és lármázva a községházára gyülekeztek. A jegyző Borosjenőről rendőroket hozatott, kiknek hajnali három órakor sikerült a zendülőket szétoslatni. A csendőrség harminc embert letartóztatott. *Baros Ferenc* főbíró a vizsgálatot megindította.

— **Gyermekelődás.** A III. kerületi Miklós-téri elemi népiskolában február 5-én és 12-én délutáni 5 órakor tombolával egybekötött gyermek-elődás lesz.

— **Megkerült örökösök.** Néhány hónappal ezelőtt egy bécsi fogadóban szívszélhűdésben meghalt dr. de *Freye, san-franciscói* orvos. Az elhunyt irományai között háromszázezer forintot találtak érték-papírokban. A bécsi amerikai főkonzul intézkedett, hogy a háromszázezer forint, ha törvényes örökösök nem jelentkeznek, az Egyesült államokra szálljon. Dr. de *Freye* fiatal korában vándorolt ki Amerikába és családjáról senki sem tudott semmit sem. Mióta eltemették, már vagy négy hónap eltelt, de örökösök nem jelentkeztek. Ma végre egy zürichi távirat megfeszította az amerikai konzult minden reményességétől. Kitudódott ugyanis, hogy dr. de *Freye Dubendorf*ból, egy zürichi lanton helységéből származik. Az örökösök, vérbeli rokonai, már jelentkeztek is.

— **Hogyan készül a reklám?** Senkise fogja rossz néven venni a művésznőktől, ha reklámot csinálnak maguknak, — elvégre napjainkban csakugyan szükségük is van arra. Legendákat mesélnek arról az ügyességről, amelylyel amerikai művésznők nevüket forgalomba tudják hozni, és valóban *Odilon* asszony, a bécsi *Deutsches Volkstheater* érdekes művésznőjében, akinek pikáns tárcacikkéről a minap megemlékezünk, szintén fokozott mértékben található meg ezt a talentumot. Az ügy ismeretes: *Odilon* asszony, hogy reklámhoz jusson, *Oppenheim Adolffal,* az ismert német zurnalisztával tárcacikkeket íratott emlékezőseiből, amelyek a művésznő beleegyezésével az ő neve alatt jelentek meg. Gratulációkkal halmozták el a művésznőt, akiben senkise sejtette a kiváló írói talentumot, — és *Odilon* asszony boldog volt, mert szenzációs reklámhoz jutott. Mikor pedig már íróknak megtekintek és tárcacikkeivel nem tudott feltűnést kelteni, — egyszerre csak letagadta a szerzőséget és így ismét szenzációt keltett. Kijelentette, hogy a közönségtől teljesen távol áll, azokat se nem írta, se nem íratta és egyben beporította a lapot, ahol a cikkeket megjelentek. Csakhogy *Oppenheim,* az emberismerő zurnaliszta óvatossá volt és szépen megörizte *Odilon* asszony levelét, amelyben ez köszönetet mond a tárcák megírásáért; azt a levelet az illető lap *fakszimilében* közli a művésznő nem nagy örömeire. *Oppenheim* pedig a következőleg adja elő társszerzőségük történetét:

München, január 27.

Tisztelt szerkesztőség!

Amikor egy alkalommal *Odilon* asszonyt meginterjúvoztam, a tisztelt művésznő vagy tíz tárcára való érdekes anyaggal látott el és többek között elpanaszolta, hogy vendégszereléseik alkalmából sajnos nélkülözi a pikáns életrajzi képeket, amint pl. *Yvette Gilbert* tud forgalomba hozni, — pedig hát neki sokkalta érdekesebb élményei és emlékezései voltak.

— Nagyságos asszonyom — válaszoltam — ezen nagyon könnyen lehet segíteni, — mondja el nekem ezeket az érdekes dolgokat!

— Pompás!... — kiáltott föl *Odilon* asszony boldogan. — És ugyebár megengedi, hogy mielőtt valahol vendégszereléseket, ezeket a cikkeket leközzölhessem?!

— Ha önnek úgy tetszik, akár egy egész könyvet is írok össze, amelyet ön, mint életrajzát, vendégszereléseim árusíthatnak!

— Nagyszerű, — a jóvedelmen pedig osztozkodunk! És mikor kezdjük meg?

— Rögtön! Kész vagyok az ön gyónását meghallgatni. — És *Odilon* asszony pikáns tónusban mesélni kezdett, de hirtelen így szólt:

— Tulajdonképpen felek, — tudja! Juji, a bécsi lapok! Ha az egyikben valamit közzé teszek, nekem jön a többi. Ej mit, — ugys megyek... És *Odilon* asszony tovább eszegette autobiográfiáját.

Mikor az első tárcacikket megjelentek, *Odilon* asszony több tanu előtt hálálkodott nekem. Különben mind n egyes általánosan tanúkkal tudom igazolni.

Tisztelettel:

Oppenheim Adolf.

Igy áll a dolog és az ujságíró jóhiszeműsége minden kétségen felül áll. De az *Odilon* és *Oppenheim* cég bizonyára végleg megszűnt, mert a penina emberek bizonyára óvakodni fog attól, hogy ismét áldozata legyen egy művésznő reklám-hajbaszátának.

— **Végeladás és népszűzés.** Körülbelül négy éve Morvaországól jött Budapestre *Wilhelm Ábrahám* kereskedősegéd, hogy itt állást keressen, s hosszs s facérkodás után egy nagykereskedésben alkalmazták. A mult nyáron megismerkedett *Gatten* lendvai kereskedő Budapestre költözött özvegyének a leányával. *Wilhelm* a leányt megszerette és csakhamar meg is kérte a kezét. *Gatteinné* nem elhőzete a házasságot, mégis kikötötte, hogy az eljegyzést csak akkor tartják meg, ha *Wilhelm* önállósítja magát, üzletet nyit. A szerelmes fiatalember most mindenararra törekedett, hogy valamilyen üzletet nyithasson. Az őszszel azután minden krajcár nélkül meg is alapította üzletét a Fehérvári-ut 31-ik szám alatt. Nagykereskedésekben harmincezer forint értékű divatárút vásárolt, elkészítette hitelbe az üzleti berendezéseket és novemberben már egy hatalmas cégtábla hirdette az új üzletet. Most már mi sem akadályozta az eljegyzést. December végén már a menyegyzést is megtartották és két hétig nászutra ment a feleségével. Megérkezése után következő napon *Wilhelm* partiárkereskedőket hívott magához és potom áron elvesztette nekik árúit. Az üzlet berendezésére is találkozott vevő, mire *Wilhelm* bezárta az üzletét. Azt mondta a házmesternek, hogy most bosszabb nászutra megy a feleségével. A nagykereskedők,

akik rövid lejáratu váltóra edak *Wilheim*nek árúkat, elsejére várták az adósság első részletének a lefizetését. *B. Jenő* nagykereskedő ma személyesen kiment *Wilheim*hoz, hogy fölvegye az esedékes részletet. Meglepetve tapasztalta, hogy a bolt máris zárva van. A házmester a megcsalt kereskedőnek elmondta, hogy *Wilheim* partiárkereskedőknek eladott mindent. A nagykereskedő a csalásról értesítette *Wilheim* többi hitelőit is, akik a megszöktöt házaspár ellen megtették a följelentést. A partiárkereskedők ellen szintén megindították a vizsgálatot. A nagykereskedők körében mozgalom indult meg, hogy a hatóságok figyelmét föl hívják egy némely partiárkereskedőre, akik rendszeren kiszimatolják, hogy hol szerozhetik meg a hitelbe vásárolt árúkat. A megszöktöt házaspárt most hatóságilag közzük. Hogy hova szökhettek, azt még legközelebbi hozzátartozói sem tudják.

— **A narancs.** Valamelyik úri ház első emeletén, szenyeges, tágas gyermekszobában ügrendozott vigan egy gondtalan, dődelgetett kis gyerek, és lapdázott egy narancssal.

Hol földobta a levegőbe, hol bejettette a földre, gurította, hajlítta, míg végre beleunt a játékba és a narancsot kidobta.

Egy rongyos, didergő szegény gyerek találta meg, felvette, felbontotta és beleharapott.

Keserű volt, de olyan, hogy megborzongott tőle.

És eldobta szomorúan.

— Milyen kár, hogy keserű!

Mert a legedesebb narancs is keserű lesz, ha hányják, vetik, és sok mindennel lapdáznak a gazdagok, amibe a szegény ember möhön beleharap, ha megtalálja.

— **A várhegyi puszta Dobó Katióál.** Egy betyár hajlandóságokkal fölruházott immáron rovtó multu egyén ugyancsak mezejarta az asszonyokkal a Várhegy pusztán, a felső rajki határban. Bezörgetett éjszakanak idején az özvegy *Vésey Lászlóné* kastélyába. Egyetlen férfi ember se volt odahaza, csupa leány meg asszony. Az éjjeli vendég arra számított, hogy majd csak sikoltozni és jajgatni fognak az asszonyok s ő azalatt kifozja ja a házat. A földszinten kopogott be s szörnyen rájesztett egy cseledire. A leány visítva szaladt föl az emeletre az asszonyához, lenn pedig az ajtót feszegette az éjszaka lov gja. A ház gazdája azonban úgy látszik nem ijed meg az árnyékától, mert behozta a házban található összes puskákat, revolvereket, öreg pisztolyokat s fegyverbe állította a sok remegő szobalányt, konyhalányt, szakácsnét s mikor lenn az olkeseredett rabló csak egy vaktában belélt az ablakon, ropogó sorúzzal felelt neki. A sok puská azonban csupa ártatlan szerszámnak bizonyult az asszonyok kezében, mert nem tett kárt se a rablóban, se a pusztá népségében, amely a nagy puffogásra előrontott mindenfelől. Pedig odafenn az ablakokban most már egyre lödöztek. Kezvet kaptak rá s ház urnője özymagában huszonnégy töltést puffogatott ki egy öreg mordalyból. Isten csodája, hogy emberben, állatban semmi kár nem esett.

— **Rabótámadás.** *Kassáról* telegrafálják: *Laky István* hidegv-ardói tisztartó tegnap urának megbizásából *Almásra* (Abauj-Torna) ment kocsin bizonyos bérösszegek beszedésére. Körülbelül 130 forinttal zsebeben indult este haza, midőn a falu végén a sűrű homályból egy alak ugrott elő és egy vastag doronggal feleje szubintott, úgy hogy a tisztartó lefordult a kocsi üléséről. A kocsi nem hallván semmit, tovább hajtott mintegy száz lépést, midőn segélykiáltások ütöttek meg fület, hirtelen hátrafordult és akkor vette észre, hogy gazdája nincs a kocsiban. Erre visszafutott és a malom mellett eszméletlen állapotban verben elterülő talata a tisztartót, megfosztva értékes tárgyaitól és pénzétől. A tisztartót a kassai közkörházba szállították. Felgyógyulásához kevés a remény. A csendőrség erélyes nyomozást indított, de még nem akadt a tettes nyomára.

— **Harminc ember tűzhalála.** *Liptó-Szentmiklós*ról táviratozzak, hogy az éjjel *Nagybóbróc*on óriási tűzvész pusztított. A tűz háromszáz házat emésztett meg s harminc ember lett a lángok áldozatává. Bövebb részletek még hiányzanak.

— **Az osztályorsjáték húszasa.** Az osztályorsjáték mai húszasan huszezer koronát nyert 96136, tízezer koronát 19709, 17278, ötezer koronát 76682, 14642, 85746, 36269, kétezer koronát 27635, 60601, 83999, ezer koronát 97997, 65608, 62273, 44698, 84853, 61904, 34087, ötszáz koronát 2424, 266, 97978, 85889, 94783 12319 76758 92356 2056 84481 85580 31810 35448 19762 60479 62727 80480 93510 54654 28248 87667 7382 50384 21439 51056 82160 81490 34780 40458 62022 99531 89559 64224 11313 15799 85886 91231 73891 38495 33565 54688.

Szabadalmakat Értékesítő Vállalat

Budapest, VII., Erzsébet-körút 17. szám.

Kieszközöl szabadalmakat, finandiroz találmányokat és belajstromoz védjegyeket.

Felvilágosítás díjtalan.

— **Gyermekbiztosítás.** Mai számunk közgazdasági rovatában közöljük az Első Leánykiképzési Társaság 1899. január havi jelentését. Midőn ezen kimutatásra utalunk, konstatáljuk, hogy a 30 év óta fennálló intézet a gyermekbiztosítás terén mindenkor a közjő érdekében működött és működik jelenleg is s mindig kitünő eredményeket ért el.

— **A Zoltán-féle szag- és iszékültségek megelőzése.** A legbiztosabb szer különféle gyermekbetegségek (vérszegénység, angolkór, scrophulosis, tüdővész) keletkezésének elhárítására. Üvege 1 forint Zoltán Béla udvari szállító gyógyszerárában. Budapest, V., Nagykörönc-utca 23.)

— **Harsfém-cukorkákat** használunk köhögés és rekedtség ellen! E kellemes ízű cukorkák kaphatók Krieger K. gyógyszerésznél (Bpest, Almásy-tér), és a gyógyszerárakban, dobozonként 25 krótt.

Glosszák a csókról.

I.

A csók-iskola.

Hol is keletkezhetett volna, ha nem Amerikában? *San-Franciscóban* már működik az iskola, ahol a fiatal hölgyeket a csók különböző változataira oktatták.

San-Francisco előkelő hölgyei t. i. elégedetlenek voltak azzal a módszerrel, amely szerint leányaik az ismerős hölgyek csókját fogadták és viszonzták, — és kijelentették, hogy azok a mozdulatok és arcifurítások, amelyekkel a csókot kísérik, az illem egyéb szabályaival homlokegyenest ellentételeznek. Amerikának egy városában tehát már találtak orvoslást erre a szörnyű bajra...

Az iskolában, ahová csak leányok léphetnek be, (nyilván azért, mert az urakról feltételezik, hogy ebben a tekintetben nincs mit tanulniok) — hetenként kétszer tartanak előadást és úgy a tanárok, mint a tanítványok okosabb dologhoz méltó buzgósággal szentelik magukat ennek a különben kedves tárgyának.

A kurzus hat órából áll és ennyi idő elég, hogy a csók különböző fajtáira és az ezeket kísérő mimikára és mozdulatokra oktassák a fiatal növendékeket.

A *tiszteletteljes csók*, amelylyel például egy gazdag vénkisasszony-nagynéninek kezét vagy homlokát illelik, — a *szemérmes arc-csók*, amely a jóvendő anyósának jár ki, — a *cuppánó puszti*, amelyet a büszke apának vagy a gyöngéd anyának az arcára nyomnak, — az *ócsinte becézéses*, amely a nővért vagy az igazi barátot illeti, — a *szertartásos, de mégis hódoló kézcsók*, amelylyel a fiatal leány egy idősebb hölgyet tisztel meg, aki valaminél okból a szülei házbán rendkívüli, de képmutató tiszteletben részesül, — mindezek a csókok és még sok más fajtájú is a legalaposabban adódnak elő a csók-iskola katedráján. Alapos tanulmányban részesül a *szégyenlős és némi pirulással adott ajk-üdvözlés* is, amelylyel a menyasszony vőlegényét csak tanuk jelenlétében tüntetheti ki.

Hogy miként csókolja meg a tanítvány álmának ideálját, ha egyáltalán nincsenek jelen tanuk, azt nem tanítják a csók-iskolában.

A tandíj pedig óránként egy dollár.

II.

A csók tudománya.

Már nagyon sokat írtak a csókról, és költők meg szerelmeseik nem fogynak ki a dicséretéből. De mindez a költészet országába tartozik...

A csók tudományát még eddigelő semmiféle kutató elme nem fedezte föl. Ezt a hézagot pótolja most *Paule-Enjoy*, aki a párisi *Revue Scientifique*-ben elmondja, hogy tulajdonképpen mi is a csók?

A tudós, aki világos szisztema szerint dolgozza föl tárgyat, azt mondja, hogy kétféle csók van: egyrészt *szimatoló csók* és *szívó csók*.

A *szimatoló csók* a mongol népek sajátja, mert a sárga faj nem csókolózik a szó tulajdonképpen való értelmében, hanem megszagolja egymást. Ha eljárásukat a csókolózás folyamán megfigyeljük, észre fogjuk venni, hogy náluk a csók három gyorsan egymásután következő mozdulatból áll.

Először is odanyomják orrukat a szeretett lény arcához; másodsor mély lélekzetet vesznek az orrukon keresztül, mielőtt lesütnék a szemüket; majd összeszorítják ajkukat, a nélkül azonban, hogy az archoz érnének velük. Egyszóval ezek azok a mozdulatok, amelylyel a vadállat zsákmányát megszagolja.

Az *európai csók*, — amelyet a kínaiak éppen oly utálatosnak találnak, mint mi a mongol csókot, — alapjában vére nem is szimatikusabb. A kínaiak utálják; ha egy pekingi lurkó valami gázsagot akar elkövetni, akkor szülei nem is veréssel fenyegetik meg, hanem ezekkel a szavakkal:

— Ha rossz leszel, akkor „fehér” csókot kapsz!

A kínaiak definíciója az európai csókról így szól: — A fehér csók abból áll, hogy emberevők módjára az ajkakat egymásra nyomják és aztán cuppantanak.

Paule-Enjoy, a csók szaktudósa nem egészen áll távol a kínai definíciótól. Szerinte a csók egy „szopó gesztus”, amiből azt a melankolikus következtetést vonja le, hogy úgy a fehér, mint a sárga csók egy eredeti vagyis állatias szokás.

A kínai csók azt jelenti:

— Imádott lény, olyan szagu vagy, mint valami kellemes zsákmány!

Az európai csók pedig így szól:

— Ugy szeretlek, majd megeszek...

Mindkét csók tehát az önfenntartási ösztönnek két különböző formája és emberevőkre valló gesztusok. Mondja *Paule-Enjoy*. Én nem.

III.

A csók surlódási velejárója.

Oh surlódási velejáró, — keserű emléke gimnáziumi tanulmányainknak, amikor biláznunk kellett *Felér* *Polyp Fizikáját*, amelyből egy szót sem értettünk, — ismét eszembe jutsz, most, amikor kiszámították a csók surlódási velejáróját!

Él bésben egy roppantul tehetséges és szerencsétlen muzsikussal, aki azonfelül pompás matematikus, Künn él az elővarosok kedélyes körösmáiban és amikor öszülő bizonyos üstökét kezébe melyesztve egy-egy spriceerrel emelerg, vagy a dallamok világában ujjong a lelke, vagy pedig valami matematikai problémán töri a fejét.

Forster József, szerzője a *Der Spielmann* című legjobb német balletnek, a *Die Assasinennek*, amelyhez *Orth* János írta a zenét és több zseniális szerzőmennynek, fájdalom csak privát-matematikussal, különben már régóta valami egyetemi katedrara segítették volna szakismeretei. Az integrális számítás minden területén otthon érzi magát és ha igaz, hogy a zene zengő matematika, akkor ez a mondat *Forster* gondolkodásában és érzelmi világában találja meg igazi argumentumát.

A minap banquet után egy bécsi kávéházban együtt ül egy barátjával, aki csillagász, tehát felületlenül kitünő matematikus. Egyszerre csak eszébe jutott *Forsternek*, hogy kiszamítja a csók surlódási velejáróját.

Másnap reggelig számított. És ki is számította, de nem tudom az eredményét.

Én ugyan azt hiszem, hogy ez nagyon különböző, mert a csók nagyon is individuális dolog.

Tehát surlódási velejárója is...

—r.—

Az Angyalföld rendezése.

— Tévelyi alapon. —

(A *Lipótmezőt* rendezni akarták. Megcsinálták a terveket is, de a mikor végrehajtani akarták, konstatálták, hogy az utakat egészen meredeken rajzolták rá a túrlesmes papírosra, megcsinálni tehát nem lehet. A közmunkatanács a fiamkóról ma értesítette a fővárost s tudatta, hogy új tervet csinál. Ez alapon az Angyalföld rendezését a következőképpen képzeljük el.)

A mérnök: Most pedig következik az Angyalföld rendezése. Lipót már rendeztük.

A rajzoló: Hát fogjunk hozzá.

A mérnök: Huzzon vonalat A-tól B-ig. Ez lesz az országút.

A rajzoló: De hisz ott egy hegy van...

A mérnök: Nem baj. Az Angyalföldön bolond lehet az ut. Tovább. A C pontnál fölmegegyünk a völgybe. Irja föl: huszonöt méter emelkedés.

A rajzoló: Hisz ez völgy!

A mérnök: Éppen azért megyünk rá föl. Csak írja. A völgyről leereszkedünk a hegyre...

A rajzoló: Hm.

A mérnök: Ne feledje el, hogy az Angyalföldről van szó. Folytassuk. Következik D pontnál egy kiszaradt kut. Erre léposót csináltatunk.

A rajzoló: Le?

A mérnök: Nem. Föl.

A rajzoló: És aztán?

A mérnök: E pontnál az ut középerre egy házat építettünk. Érti?

A rajzoló: Nem egészen.

A mérnök: Ez az ugynevezett állós utrendszer. Következik F pont. Itt egy tó van.

A rajzoló (a térképet nézve): Kikerüljük...

A mérnök: Csak nem jött meg az eszünk! Bele a tóba, barátom. Ez aztán az ut. Következik egy gödör.

A rajzoló (már érti a metódust): Csak nem tömetjük be?

A mérnök: Persze, hogy nem! Látom, hogy érti. Ennél a gödörnél elmés föllírást alkalmazunk: le is ut, fel is ut.

A rajzoló: Kitünő!

A mérnök: A G pontnál van a tévelyda.

A rajzoló: Bele!

—o.—

FŐVÁROS.

(*) **A főváros közgyűlése.** Ma is bebizonyosodott, hogy a közmunkák tanácsa nem igen népszerű a városban. Az új *miniszterelnöki palota* építésével kapcsolatban a főváros elhatározta a budavári *Szent György-tér rendezését*, a hová a királyné szobrát állítják. A közmunkatanács ellenezte a közgyűlés által elfogadott tervet, amely a *miniszterelnöki palotának* homlokzatát a honvédelmi miniszterium épületével egy vonalba kívánja helyezni s a réginek helyén akarja fölépíteni az új *miniszterelnöki palotát*. E miatt a főváros mai közgyűlésén éles kifakadások történtek a közmunkatanács ellen s *Halmos* polgármester indítványára elhatározták, hogy pénteken küldöttséget menesztenek a *miniszterelnökhöz* a végett, hogy közölje a főváros által elfogadott terv ellen esetleg fölmerült akadályokat, hogy aztán közös erővel elháríthatassanak azokat. Egyuttal fölkeresik a belügyminisztert is, akinek kérdésben a döntő szó illet meg. Nagy vita volt a *cseléd-szerviz foglalkozást közvetítő ipar szabályrendelvényének* módosítása miatt is. Sokan részben hiányosnak, részben túlszigorúnak találták az új rendeletet és újabb előterjesztés megtagadása mellett a tanácsot, de a közgyűlés többsége változatlanul elfogadta a szabályrendeletet, úgy miként a tanács megállapította. A *Rökk* Szilárd egyik nagy alapítványa dolgában a közgyűlés most is hajlandó a 109,296 forintra növekedett alapítványt a II. szülészeti és nőgyógyászati klinika céljaira átengedni, de a tanács javaslata értelmében ragaszkodik ahhoz, hogy a főváros rendelkezési joga megőrvessék. Ha a miniszter erre nem hajlandó, a főváros az alapítványi kamatok felhasználása iránt a saját jogkörében fog intézkedni. A *közgyűlés* hozzájárult ahhoz, hogy az új járvány kórháznak *Szent Gellért-kórház* legyen a neve. Az ülés elején az elnök főpolgármester részvétellel emlékezett meg *Wodianer* Fülöp haláláról. Az érdekes polgár elhunytá folytán dr. *Weiner* József került be a bizottságba a virilisták sorából. A napirend el nem intézett tárgyait a pénteki folytatólagos közgyűlés napirendjére tűzték ki.

(*) **Kétesilletőségek sorozása.** A honvédelmi miniszter ma értesítette a fővárost, hogy a bizonytalan illetőségű budapesti lakosokat vegye fel a katonakötelezetek listájába s Budapesten soroztassa meg akkor is, ha bizonyosan tudja, hogy az illető osztrák honos.

SZÍNHÁZ, MŰVÉSZET.

** **Igazgató-válság a Nemzeti Színházban.**

Egy esti lap ma azt a hírt hozta, hogy gróf *Festetics* Andor, a *Nemzeti Színház* igazgatója legközelebb megváltik állásától. Az igazgatónak gróf *Keglevich* István intendáns állítólag azt az ajánlatot tette, hogy *tíz ezer forint* végkielégítés fejében válják meg a *Nemzeti Színház* igazgatói állásától. *Festetics* ezt az ajánlatot e forrás szerint elfogadta, az ügyet azonban csak az indemnitás megszavazása után lehet lebonyolítani.

Gróf *Festetics* Andor, a *Nemzeti Színház* igazgatója a *Budapesti Napló* egy munkatársa előtt kijelentette, hogy az egész dolog merőben *légből kapott*.

** **A Thurányi-kuria.** A *Mészáros-féle* pályázaton legtübb elismeréssel említett modern drámának, *A Thurányi-kuria*-nak szerzője nem *Abonyi* Árpád (mint tévesen említve volt), hanem *Prém* József, ki csak a napokban nyert pályadíjat a *Vándormadár* című színművével. *Prem* Józsefnek ez újabb darabjáról azt mondja *Ábrányi* Emil magvas jelentése, hogy gyakorlati drámáiról kezdve vall, dicséri a mű színi hatását, kiemeli a szerző ötletességét és a darab társadalmi milieujét. Epp ennek a milieunek tulerős realizmussal való színezése ellen volt kifogása a bírálóknak, valamint a főalak, *Sarolta* báróné extravagáns jelleme ellen, ami miatt nem adtak ki a műnek a kétezre koronás díjat. Ezek azonban oly hibák, amelyeken a szerző könnyen segíthet. *Prem* József megszívleli a bírálók jó tanácsát és *A Thurányi-kuria* alaposan át dolgozza. E célból *Ábrányi* Emillett már meg is vitatta a mű egész cselekvényét. Az újalakított *Thurányi-kuria* aztán a *Nemzeti Színház*hoz nyújtja be.

** **Hírlapíró és színész párba.** *Debrecenből* írják nekünk: *Tegnap* *Ló* József, a *Debreceni Ellenőr* munkatársának pisztolypárba volt *Fenyéri* Mórral, a debreceni színtársulat tagjával. A párba a nagy erdőn folyt le s a felek egyszer váltottak golyót. A golyók okosak voltak és nem találtak. A párba egy próban történt erős szóváltás adott okot.

**** Magyar Színház. Herczeg Ferenc** vigjátéka *A Gyurkovics leányok* lényeges szerepváltozással került ma este színre a Magyar Színháznál. Somló Emma betegsége miatt a vigjáték fő női szerepét, Micót hirtelen Ráskay Emma vette át. A szerepváltozás nagy előnyére vált az ifjú színésznőnek, aki egyéniségének minden szeretetreméltóságával és kedvességével ruházta fel a legélénkebb Gyurkovics kisasszonyt. A fiatal művésznőnek jelentős sikere volt a szerepben, amely annál nagyobb elismerésre tarthat számot, mert egységes és átgondolt alakításán éppen nem lehetett észrevenni, hogy csak úgy „beugrott” a szerepbe. A közönség sürű tapsokkal jutalmazta a fiatal művésznő sikeres vállalkozását.

**** Műsorváltozás.** Az Operaházban holnap, csütörtökön Roland mester előadása Hilgermann Laura megbetegedése miatt elmarad s helyette Faust kerül színre Kaczér Margit, Bertis Mimi, Valent Vilma, Perotti és Takács szereplésével.

**** Hírek a Vigszínházból.** Gondinet boházata, a *Gavau, Minard és Társa*, amelynek bemutatója szombatról elmaradt, a jövő hét folyamán fog először színre kerülni. — Holnap, csütörtökön az ünnep alkalmából két előadás lesz a Vigszínházban. Este a régóta pihentetett Trilbyt, délután pedig a *Boyard és Godard* francia boházatot adják. A mulatságos boházaton ez lesz az első délutáni előadása mérsékelt helyarákkal. — *Pinero* angol színműriónak a második felelője (The second mrs. Thankeray) színművéből erősen folynak a próbák. A darab bemutatóját még február folyamán megtartják.

**** A gésák librettója csőd alatt.** Azok közt a külföldi librettisták közt, akiknek nagyon kedvezett a szerencse s akik két kézzel süpörték be a tantiémet, az utóbbi két év alatt sűrűn emlegették az Owen Hall. (James Davis) *A gésák* és a *Görög rab-szolga* szerzőjének a nevét. Rengőket sokat keresett, de még többet költött, úgy hogy a vidám librettista csödbe kerül. Harmincezer forint az adóssága, a vagyona pedig semmi. A londoni csődbíróság a napokban tárgyalta ügyét s a tárgyaláson *A gésák* librettistája is jelen volt s közte és a bíró közt, mint egy angol újság írja, a következő, egészen mulatságos, párbeszéd fejlődött:

— Ön nagyon szerencsés színpadi szerző, Mr. Davis?

— Mint láthatja, bíró ur, nem vagyok az, mert ha lennék, most nem állanék ön előtt. (Nevetés a közönség körében.)

— Nagyon helyes... de az ön balsikerei a színpadon kívül történetek s juttattak önt ide.

— Nem a balsikereim, kerem, a hitelezőim hoztak ide.

— Ön évenként ötezer fontnál többet költött.

— Ugy van; sajnos csak nagyon rövid pár esztendőig.

— Ön 1897. március hónapja óta nyolcezer fontnál többet vesztett a lóversenyterén.

— Ugy van.

— Tenát ott bukott meg.

— Sajnos!

— Itt azt látom az iratokból, hogy ön egy versenylóvat vett?

— Legalább azzá kellett volna fejlődnie, de a premierjén kipisszagték. (Általános óriási derültség.) Egyébirant soha se fizetem ki az arat, amint itt szegyzemre be kell vallanom. Szaznyolcvankilenc font lett volna az ára s tizenhárom fonton adta el később.

A mulatságos tárgyalás során egyébirant kiderült, hogy az angol librettista két év alatt közel háromszázezer forint tantiémet kapott s negyvenezer forinttal többet költött.

**** A Népszínház premiérje.** A Népszínházban szombaton lesz a bemutatója *Karcsag Vilmos* és *Hevesi József* új népszínművének, a *Hajnali harangszónak*. A darab főszerepeit *Blaha Lujza*, *Gazzi Mariska*, *Vidorné*, *Siposné*, *Vidor*, *Németh*, *Kiss*, *Szabó*, *Tollagi*, *Horváth* és *Lubinszky* játsszák. A főpróba pénteken délelőtt féltizenegykor lesz.

**** A Vigszínház betege.** *Nógrády Jolán*, a Vigszínház ifjú tagja, aki nehéz beteg volt, jobban van. A Vigszínház vezetősége az ifjú művésznőnek felgyógyulása után hosszabb szabadságot fog adni és *Ábáziába* küldi üdülés céljából.

**** Lélekvásár.** A *Mészáros-féle* drámai pályázaton figyelmet keltett darabok közül a *Lélekvásár* című dramát, értesülésünk szerint, dr. Molnár Gyula budapesti ügyvéd írta.

**** A Kisfaludy-Színház újdonságai.** A *Kisfaludy-Színházban* a jövő héten lesz a bemutatója *Torkos Béla* a *Nagyapjai házában* című vigjátékának és *Budny Győző* *Zsoltólődés* című dramoletijének. A főbb szerepeket *Arday Ida*, *Gyurmáncz Alice*, *Latabár*, *Sarkadi* és *Kovács* játsszák.

**** Külföldi színházak.** *Wildenbruch* Ernő német drámaírónak *Viharos éj* című verses tragédiája Berlinben megbukott. — *Fuldá* Lajos a napokban Bécsbe érkezik, ahol *Herostatus* című tragédiáját fel fogja olvasni. — *Sarsh Bernhard* feleleveníti parisi színházában *Feveltetek* *Delila* című színművét.

**** Az Operaház előadása otthon.** Holnap, (csütörtökön) este a magyar királyi Operaházban a *Roland*

mester kerül színre. A *Telefon Hírmondó* az előadást közvetíteni fogja s így az előfizetők otthon is végighallgathatják. Opera után 11 óráig cigányzene lesz hallható a kagylókön.

Az új színház.

— Operett 1 felvonásban. —

A Várszínházat a főváros eladta a miniszterelnöknek. Az eladási szerződést ma írta alá a főváros.

Személyek:

B. Bánffy Dezső, Mócsy Antal,
Pichler Győző, A kormánypárti képviselők kara.

Történik: A miniszterelnöki palotában.

A kormánypárt kara:

Te mindenünk valái idáig:
Erőnk, dicsőségünk s eszünk!
Ha te direktor léssz, mi akkor
Engedd! Színeseid leszünk!
De mond ki, mond ki, hős vezérünk,
Színházat mért, minek vevél?...

B. Bánffy Dezső:

Mert hogyha nem ma, — úgy maholnap
Megjő a felmentő levél!
De így van új foglalkozásom,
S hazám ha holnap menni lát,
Ha el kell hagynom szép lakásom,
Játszom tovább komédiát!

A kormánypárt kara:

Mi mind veled komédiáztunk,
Te bőkezű, te fővezér.
Rendelkezz hát tovább mi vélünk,
Ezért jövénk hozzád, ezér!

B. Bánffy Dezső:

E húség megható valóban,
Köszöntlek drága jobb felem!
Ki vélem osztozott a jóban,
A rosszban is legyen velem!

A kormánypárt kara: (elkeszen.)

Kik véle osztozánk a jóban,
A rosszban is legyünk vele!

B. Bánffy Dezső:

Ha elnökségem véget ér,
Meglesz a megnyitása,
Aztán lehet e ház, e tér
Akárkinek lakása!
Színházdirektor! Fényes állás!
Csöppet se fáj, nem bánt a vállás,
Mert akták és állampapírok
Helyett majd vigjátékok írok!

A kormánypárt kara: (elragadtatással.)

Mert akta és állampapír
Helyett majd vigjátékok ír!

B. Bánffy Dezső:

Meglesz a színház nem sokára
És minden helynek lesz helyára.
S a választási elv szerint
Marad a régi minden:
Kritikus fizet jegyéért,
Ki tapsol, az kap ingyen!

A kormánypárt kara: (ujongva)

A kritikus fizet jegyéért,
Ki tapsol, az kap ingyen!

B. Bánffy Dezső:

Hát kérjetek egymásután,
Elfoglalom a posztom,
S szerepkörét mindenkinek
Ezennel már kiosztom.

Pichler Győző: (előlép)

Nyeltél Dezső elég épét
Eztán leszek barátod,
A hősszerelmes szerepét
Ha én reám ruházod!

Mócsy Antal:

Ha rénegátnak is nevez
Ezért a monda-mende
Hadd, hogy drámákban én legyek
E színháznál a szende!

B. Bánffy Dezső:

Legyen! De minthogy még lekött
Még feltart régi posztom;

A többinek szerepkörét
Hamar magam kiosztom.
Nálam maradsz ha bármelyik
Színházad visszahina
S leszel minálunk *Nepesika*
A prima ballerina.
Te *Pulszky* Guszti csak naiv
Szerepre vagy hivatva,
Míg *Mandel* Pálnak termeto
Apáskodása szabva.
A bonvivant szerepkörét
Huba Attila kapja,
A kis *Tisza* lesz intrikus,
Ha rááll majd az apja.
De hol maradt *Perczel* Benő ur?
Mert látom ottan... o't, ez ó!
Te majd a színpapot kiborodod,
S leszel a mellett rendező!
S kiből színész úgy sem lehet,
Mert túlnagy orral ékes,
Te léssz, *Polyák*, e színpadon
A fő, fő, fő — kellékes!

A kormánypárt kara:

Te léssz *Polyák* e színpadon
A fő, fő, fő — kellékes!

B. Bánffy Dezső:

S ha majd a színház megnyílik,
Ha vége lesz e harcoknak,
Mint első színű színre jő:
Lemondás, írta: *Karcsag*.
S hiszem, ha bármi rossz darab
Mindennek lesz hatása;
Jön Desseuffy,... azaz dehogy,
Fiesco-lázadás.

És végül lesz sok új darab
Mit majd magam megírok:
A *tíz szobor* boházata
S ha lesz időm, s ha bírok
Még úgy mint birtam egykoron
Novellát, verset írni,
Négy év történetét fogom
Egy drámában megírni.
De fogva tart a régi tiszt
Az országháza vissza!
Ki ellenem szegül ma még
Levét tudom megiszszá!

A kormánypárt kara:

Imádkozunk, nemes vezér
Hogy élted Isten ója!
Éljén soká a tarsulat
Színházigazgatója!

(Mindnyájan megölelik Bánffyt. Bánffy mindenkit megcsokol, csak Pichlert nem!)

(A függöny legördül.)

—kó.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ A Magyar Földtani Társulat ma délután tartotta évi közgyűlését *Böckh* Janos elnöklété alatt. Az első titkár jelentésében megemlékezett az elhunyt királyról, Erzsébetéről, akinek szobrazhoz a társulat is nagyobb összeggel járult, és a tarsulat elhunyt pártfogójáról, *Esterházy* Pal hercegről, akinek fia dr. *Esterházy* Miklós herceg szintén elvállalta a protektorátust. A társaság tagjainak száma megközelíti a négyszázat. Vagyona 1898 végén 19.885 fr. Azután dr. *Pethó* Gyula emlékezésedet mondott előbb *Esterházy* Pal hercegről, azután dr. *Traxler* Lászlóról, a kiváló tudósról, akinek tanulmányainak főtárgyát a víz és a benne lévő élet képezte. A két emlékezésed tetszésben részesült. Ezután az új első és második kart választották meg.

○ *Ludovika-közlöny*. A m. kir. honvéd Ludovika Akadémia tanári kara által szerkesztett s immár a XXVI. évfolyamban levő *Ludovika Akadémia Közönlönye* című magyar katonai folyóiratunknak januári füzeté az új honvéd nevelő- és képzőintézetek ünnepélyes megnyitását írja le és a felvételi vizsgálatok eredményét ismerteti. A többi cikk közül *Príhradny* Elek honvédszázad százados, az 1898. évben megtartott honvéd lovassági felderítő gyakorlatok lefolyását ismerteti, *Unterländer* Lajos honvédszázados a távbelesérő, mint a tüzhátas nélkülözhetlen kellékéről értekezik. Két érdekes közlemény a gázok cseppfolyósításáról és ezen kérdés katonai jelentőségéről szól. A másik a kínai viszonyokra vet világot. A folyóirat ára évi 4 forint.

○ Utmutató a \$\$\$ tömkelegében. Ez alatt a cím alatt hasznos kis könyvet írt *köpecsi Bócs* József, Kézdivásárhely rendőrkapitánya. A paragrafusok ezrei

ELSŐ MAGYAR VARRÓGÉP- ÉS KERÉKPÁRGYÁR RÉSZV. TÁRS.
ADRIA KERÉKPÁROK városi raktára, a legelőkelőbb és legnagyobb zárt kerékpáriskolója, ANDRÁSSY-ut 69. a Plasztikonban.

között ösvény ez a könyv, amelynek segítségével könnyen eligazodhatik a teljesen tájékozatlan is. Kapható a szerződés Kézdi-Vásárhelyen s az ára egy forint.

○ **Tolsztoj legújabb műve.** Nemsokára megkezdí egy nagy moszkvai újság *Tolsztoj* Leó gróf legújabb regényének közlését. A regény címe *Föltámadás*. A szerződés szerint *Tolsztoj* tizenkétezer rubel irói honoráriumot kap ezért a munkájáért, ami körülbelül 30.000 forintnak felel meg.

○ **A termékeny D'Annunzio.** Az olaszok nagy poétája, Gabriele D'Annunzio, a legtermékenyebb írók közé tartozik. Mint kiadója, *Trèves*, jelenti, legújában *tizenkilenc* új kötete hagyja el a sajtót. A tizenkilenc kötet közül öt regény, kettő vers, egy novella könyv, egy kritikai munka, tíz pedig dráma.

A nagy választás.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, február 1.

Megtörtént a hetek óta várt nagy választás a *Kisfaludy-Társaság* kebelében! Az eredmény részben örvéndetes, részben kellemetlenül meglepő.

Örvéndetes, mert végre bejutott *Alexander Bernát* és *Ambrus Zoltán*, akit a *Kisfaludy-Társaság* fiatalabb tagjai már négyszer vagy ötször eredménytelenül ajánlottak s akik tudást, izlést, modern szellemet hoznak magukkal.

Örvéndes az is, hogy bejutott *Szabolcska Mihály*, akinek a nemes, vonzó poézisét tősgyökeres magyar szellem hatja át.

Ne essék kifogás az ellen sem, hogy beválasztották *Berzeviczy Albertet*, noha csak egy munkával lépett a műtörténetirás, a szép-próza mezejére. Ez az egy könyv (Italiáról) kétségtelenül magas színvonalon áll és olyan író, olyan elmékedőt mutat, akinek a kvalitásai kimagaslók.

De kellemetlenül meglepő, hogy a *Kisfaludy-Társaság* cserben hagyott olyan régi és kitűnő poétát, nagy munkásságu és érdemes író, mint *Szabó Endre*, akinek csak egy szavazata hiányzott az abszolút többséghez. Ezt az egy szavazatot megvonta tőle a szűkkeblűség, később pedig, amikor a mulasztást jóvá lehetett volna tenni, közelépett a taktika és akkor még azok is elpártoltak tőle, akik az első szavazásnál rá szavaztak.

Fájlalni lehet azt is, hogy a „mezei hadak”-kal erősített testőrsapokat *Bródy Sándor* és *Benedek Elek* jelöltségét szintén legázolták. *Bródy Sándor* nagy talentuma, érdekes egyénisége, fényes sikerei előtt kár a struccmadár szerepét játszani. Hiába dugják fejüket minduntalan a homokba, végre be kell látniok, hogy a *Kisfaludy-Társaság*nak olyan írók adnak igazi díszet, akik költők Isten kegyelméből, akik a szellem friss erejével dolgoznak, és akiket méltán tüntet ki tapsaival a közönség. *Benedek Elek* — ha eltekintünk egyéb jeles tulajdonságaitól — már azért is be kellett volna választani, mert ő most ugyis szólna az egyetlen ember, aki finom érzékek és nagy avatottsággal munkálkodik a magyar népköltés terén s aki ebben a tekintetben kiváló szolgálatokat tehetett volna a *Kisfaludy-Társaság*nak.

A mai nagy választás különben így történt. Délután öt órakor az Akadémia képes terme kezdett zsongani a gyorsan gyülekező *Kisfaludy*sták élénk diskurzusától. Csoportok képződtek itt is, ott is, sugtak-bugtak, kapacáltak mindenfelé. Nagy eljenzéssel fogadták *Jókai*, aki eljött a „fiatalok” támogatására. A „mezei hadak” *Gyulai* és *Szász Karoly* körül foglaltak állást. *Lévay József* pontosan beérkezett Miskolcra, *Baksay Sándor* Kun-Szent-Miklósról. De megérkezett némi késéssel gróf *Zichy Géza* is Pozsonyból, akinek a jövetelét inkább a fiatalok fogadták örömmel.

Gyulai Pál tíz percig várt, aztán elfoglalta elnöki székét a hosszú asztalnál. Ekkor a következő elektorok voltak együtt: *Szász Karoly*, *Jókai Mór*, *Tóth Lőrinc*, *Beóthy Zsolt*, *Lévay József*, *Szilágyi Áron*, *Vadnay Karoly*, *Dalmady Győző*, *Baksay Sándor*, *Kelety Gusztáv*, *Agai Adolf*, ifjabb *Ábrányi Kornél*, *Heinrich Gusztáv*, *P. Theorek Emil*, *Bartók Lajos*, *Ábrányi Emil*, *Herczeg Ferenc*, *Rákosi Viktor*, *Kozma Andor*, *Várady Antal*, *Bárony István*, *Jakab Üdön*, *Somló Sándor*, *Radó Antal*, *Bayer József*, *Vargha Gyula*, *Vertesy Arnold*, *Péterffy Jenő*, *Hegedűs István* és *Szűry Dénes*, összesen harmincegy. Az abszolút többség tehát *tizenhat* volt. Később jött gróf *Zichy Géza* és *Berzeik Árpád*. Ekkor az abszolút többség *tizenhat* szavazatra emelkedett. Még később, utolsónak, jött *Tolnai Lajos*. Ekkor már tizenhét szavazaton alul nem lehetett bejutni.

*Ambrus Zoltán*nak talán az volt a szerencséje, hogy akkor szavaztak rá — az írók csoportjában, — amikor *tizenhat* szavazatot még elég volt. Be is jutott,

éppen *tizenhat* szavazattal. *Szabó Endre* épp ugy bejutott volna, ha először nem az írók, hanem a költők csoportjára szavaztak. *Szabónak* szintén *tizenhat* szavazata volt, de akkor kapta, amikor az abszolút többséghez *tizenhét* szavazatot kellett. S még ezt is megkapja, ha *Tolnai Lajos* öt perccel előbb érkezik. De *Tolnai* akkor jött, amikor a költők csoportjára már megkezdtek a szavazást. Ebben már nem vehetett részt.

Először az „írók” csoportjára szavaztak, mert így döntött a sorsbuzás. A hatjelöltre ennyi vétum esett:

<i>Alexander Bernát</i>	25
<i>Ambrus Zoltán</i>	16
<i>Bánóczy József</i>	6
<i>Benedek Elek</i>	2
<i>Berzeviczy Albert</i>	24
<i>Haraszti Gyula</i>	11

Alexander Bernát, *Berzeviczy Albert* és *Ambrus Zoltán* abszolút többséggel és diadallal kerültek ki *Gyulai* cilinderkalapjából. Ebben a csoportban mind a három helyet szerencsésen beöltötték.

Most jött a második tőr, a „költők” csoportja. *Benedek Elek* ebben a csoportban is jelölve volt. Az öt kandidátusra így estek a szavazatok:

<i>Benedek Elek</i>	15
<i>Bródy Sándor</i>	13
<i>Jánosi Gusztáv</i>	18
<i>Szabó Endre</i>	16
<i>Szabolcska Mihály</i>	20

Szabolcska és *Jánosi Gusztáv* megkapták az abszolút többséget. A többi háromra újszavazás kezdődött igen-nel és nem-mel. (Ez is titkos szavazás.) Először *Szabó Endre* került sorra, mert ő kapta *Szabolcska* és *Jánosi* után a legtöbb szavazatot. És most megkezdődött a szokásos öldöklés. *Szabó Endrere*, aki először *tizenhat* szavazatot kapott, a második turban csak *tizenegy* szavazatot esett. Ha ez nem illoyális eljárás, akkor nincs több illoyalitás a világon.

Benedek Elek jött utána. Tizenöt szavazata most *tizenhatra* szaporodott, de csak *tizennyolcal* juthatott volna be. Tizenhatalan pedig — *nemmel* szavaztak.

Bródy Sándor maradt végsőnek. Itt is az volt a jelszó: *Pas de quartier!* Tizenhárom „igen”-nel husz „nem” állott szemben. (Tóth Lőrinc időközben eltávozott.) Husz elszánt *nemes* *Bródy Sándor* is letiporta.

A „költők” csoportjában tehát csak két helyet töltött be a *Kisfaludy-Társaság* *Szabó Endre*, *Bródy Sándor*, *Benedek Elek* kimaradt, de bejutott helyettük — *Jánosi Gusztáv*. A közönség tájékoztatására meg kell jegyeznünk, hogy *Jánosi Gusztáv* ur veszprémi kanonok. Évekkel ezelőtt műfordításokat adott ki. Lefordította *Milton Elvesztett paradicsomát*, *Tasso Jeruzsálemét*, *Longfellow Arany legendáját* és az *Arden Enokot* *Tennyson*tól. A főtisztelendő ur kitűnő ember és egyházának jeles tagja, de műfordításaiban nincs sok művészet.

Különben ha igaz, amit mondanak, hogy *kanonokok nélkül* nem lehet el a *Kisfaludy-Társaság*, akkor ez a választás szankcionálva van. Ne mondhasssa senki, hogy a *Kisfaludy-Társaság*ban csak kálinvina papok foglalhatnak helyet. De persze nagy különbség, ha a katolikus papot *Csuczor Gergelynek*, vagy *Ipolyi Arnoldnak* nevezik!

Legvégül beválasztották levelezőtagnak *Brabek Ferenc* cseh műfordítót és ezzel a függőny legördült.

FARSANG.

Athléta-bál.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, február 1.

A fővárosi elitbálok közül egyiknek sincs olyan jól szervezett rendezősege, mint az Athléta-bálnak. Ez a rendezőség mint a jól szervezett választó-kerület, nem tisztán a bála alakul, hanem permanenciában van és bármelyik percben készen áll az akcióra. Tulajdonképpen nem is a rendező-bizottságé a főérdem az athléta-bálok sikerében, részt kér abból a klub minden egyes tagja, mert azok csinálják annak a propagandát egész éven át és nincs az a viadal, melynek győzelmi pálmájáért nagyobb lelkesedéssel küzdenének az egylet tagjai, mint az athléta-bál sikeréért és azért, hogy hölgyvendégeik kedves emlékekkel távozzanak mulatásukról.

Ez a tika azoknak a fényes sikereknek, melyeket az athléta huszonhét év óta aratnak a parketten s ennek a rendezésnek köszönhető a mai pompás mulatság is, melyre még nagyobb közönség gyűlt össze, mint a tegnapielőtti protestáns bála.

Bálanak nem voltak, mert a magán-asszonyaink, kiket a klub és a rendezőség elnökei: gróf *Andrássy Géza*, gróf *Szechenyi Imre*, *Krasznay Ferenc* és *Kosztka Emil* fölkérték, az országos gyászra való tekintettel nem

fogadhatták el a nekik szánt tisztelet. Ennek dacára annyi notabilitás vett részt a mulatságon, a mennyivel csak kevés bál dísekedhetik.

Ott voltak: gróf *Szechenyi Imre*, gróf *Csekonics Gyula*, *Dóry Dénes* főrendiházi tag, *Bornemissa Ádám*, *Molnár Antal*, *Hentaller Lajos*, *Kubik Béla*, *Joanovics Szilárd*, *Légrady Károly*, *Polónyi Géza*, *Dániel Márton*, *Meszlény Lajos*, dr. *Papp Samu*, dr. *Münnich Aurél* orsz. képviselők, *Adamovics Vilmos* közg. bír., *Huszár Kálmán*, dr. *Pauler Gyula*, dr. *Hajnik Imre*, *Hummel Szaniszló*, *Kádár István*, *László Zsigmond*, dr. *Faschó-Moys* Sándor miniszteri tanácsos, *Szilágyi Lajos* oszt. tanácsos, dr. *Csilag Gyula*, dr. *Szenássy Sándor* egyet. tanár, *Tarnóczy Kázmér* kamarás, *Pázmány Dénes*, *Rohonczy Gedeon*, *Mérő János*, dr. *Kresz Géza*.

A zenét *Radics Béla* az athléta cigánya és a honvédszenekar szolgáltatta. A mulatságra *Szabó István* országgyűlési képviselő egy kedves melodíju keringőt, *Báky György* pedig egy lengyelkét írt.

Rendkívül szép táncrenddel kedveskedett a rendezőség a hölgyeknek. Egy az athléta-klub zománó monogramjáról lefűgő érepaiz volt ez, melynek előlapján bomborműben egy sportjelenet volt megörökítve. *Kepelka Béla*, a klub fáradhatlan titkársa ezenkívül még egy meglepetést készített. A bálon jelen volt hölgyek fényképeiből érdekes csoportokat készített, hogy így örökítse meg a huszonkettedik athléta bált a párisi kiállítás számára.

A négyesekben mintegy 220 pár vett részt.

Ott voltak:

Asszonyok: *Adamovics Dénesné*, *Adamovics Istvánné* (Ujvidek), *Bakos Jánosné*, dr. *Bokor Józsefné*, *Bornemissa Adámné*, dr. *Boin Romulusné*, özv. *Bodor Károlyné* (Sárkő-Ujlak), *Becker Karolyné*, özv. *Csihal Józsefné*, *Daniel Martonné*, *Dóry Dénesné*, *Evva Lajosné*, özv. *Fekete Kálmánné*, *Fleischmann Józsefné*, *Fluck Otokárné*, *Fekete Miklósné* (Turóc-Szent-Márton), dr. *Faschó-Moys Sándorné*, *Gaál Jenőné*, *Geissler Arthurné*, ifj. *Györgyi Józsefné*, *Humayr Mihályné*, *Heintz Albertné*, *Hummel Szaniszlóné*, *Hajnik Imréné*, *Hardy Antalné*, *Joannovics Szilárdné*, *Kollmann Karolyné*, *Kont Antalné*, özv. *Kongovits Jánosné* (Zombor), *Kádár Istvánné*, dr. *Kresz Gézánné*, özv. *Kaszay Zsigmondné*, *Labán Karolyné*, *Légrady Károlyné*, özv. *Légrady Tivadarné*, *László Zsigmondné*, *Mérő Jánosné*, *Molnár Antalné*, *Massanak Rezsőné*, *Mayer-Keblovsky Mária* (Teschén), *Malics Györgyné*, *Medek Vincéné*, *Nánassy Ödönné*, özvegy *Néglér Nándorné*, dr. *G. Nagy Sándorné*, dr. *Nagy Emilné*, ifjabb *Ocskay Rudolfné*, *Öndrus Cirillné*, *Obál Ferencné*, *Popovics Dusánné*, *Parall Ferencné*, özvegy *Prückler Lászlóné*, dr. *Payer Imréné*, *Polónyi Gézánné*, *Pázmány Dénesné*, *Petrás Kammerer Gyuláné*, *Papp Antalné*, *Quentzer Henrikné*, *Reichmann Vincéné*, *Richter Antalné*, *marosjarai Rozsnyai Mátyásné* (Arad), *Rauscher Jánosné*, *Santeliné Paulina*, dr. *Szaitz Lászlóné*, *Stahl Paula*, *Sztróiny Sándorné*, dr. *Szenássy Lajosné*, *sóvári Soós Pálné*, özvegy *Seefelner József Lajosné*, *Szilágyi Emilné*, *Tőtőssy Beláné*, *Frégle Jakabné* (Pomáz), *Tarnóczy Kázmérné*, özv. *Talpakovics Emilné*, *Teleszky Ferencné*, *éresújvári Ujváry Martonné*, özvegy *Veres Akosné*, özvegy *Vály Mihályné*, *Várady Karolyné*, özvegy *Vikus Karolyné*, *Vargits Imréné*, *Volf Karolyné* (Eger), *Vécsey Karolyné* (Zombor).

Leányok: *Bakos Irén*, *Becker Hilda*, *Bodor Ida* (Sárkő-Ujlak), *Bornemissa Gábi*, *Cimponeriu Katica*, *Ocsy Irma*, *Csihal Ilona*, *David Jolan*, *Dávid Lili*, *Dóry Alice*, *David Loli*, *Evva Margit*, *Faschó Moysch Marianne*, *Fekete Leona*, *Fekete Etike*, *Fleischmann Irén*, *Fluck Martha*, *Gaál Carmen*, *Geissler Elius*, *Gilling Józsa*, *Gilling Olga*, *Gorove Katica*, *Györgyi Luiza* (Afony), *Hajnik Mariska*, *Hajnik Rózsika*, *Hardy Marta*, *hegyesi Hegyessy Aranka*, *Höner Margit*, *Heuffel Olga*, *Himmel Irma*, *Hummel Olga*, *Huszár Mariska*, *Jovanovics Ilonka*, *Kont Micoke*, *Kaszay Margit*, *Kaszay Ilona*, *Kádár Juliska*, *Kádár Ilonka*, *Kádár Józsika*, *Kollmann Mici*, *Konyovits Ivánka* (Zombor), *Kresz Lóri*, *Kresz Ella*, *Laban Mariska*, *László Ella*, *Légrady Anuska*, *Légrady Erzsike*, *Légrady Ilonka*, *Maar Kornélia*, *Mayer Heke*, *Marscham Mariska*, *Markwald Hilda*, *Medek Riza*, *Molnár Erna*, *Massanak Lenke*, *Néglér Hermin*, *Ossikovszky Margit*, *Ocskay Mici* (Pozsony), *Papp Katinka*, *Parall Olga*, *Pauler Katinka*, *Pázmány Mimiko*, *Pázmány Olga*, *Petrás Kammerer Ella*, *Polónyi Ilonka*, *Popovics Lyubico*, *Prückler Manicka*, *Quentzer Mariska*, *Rauscher Margit*, *Reichmann Zseni*, *Rózsavölgyi Antónia*, *Richter Margitka*, *marosjarai Rozsnyai Ilonka* és *Etika* (Aracról), *Rupp Irén*, *Rovay Jolan*, *Szaitz Emma*, *Szakall Jolan*, *Szakall Ilona*, *Seefelner Emilia*, *Szenási Luiza*, *Széder Ilona*, *Széder Luiza* (Nyitra), *Szilágyi Maca*, *Sztrányi Sarika*, *Soós Jolan*, *Soós Izabella*, *Stefanovits Olga* (Temesvár), *Schramm Irénke*, *Talpakovits Andrea*, *Talpakovits Alexandra*, *Tarnóczy Ida*, *Tarnóczy Izabella*, *Teleszky Ilonka*, *Tóth Mariska*, *Tőtőssy Irma*, *Tregele Margit*, *Tregele Gizella*, *Thury Gizella*, *éresújvári Ujváry Irén*, *Vargits Miko*, *Vály Irén*, *Veress Ilona*, *Vén Ilonka*, *Vécsey Elza* (Zombor), *Vikus Lina*, *Wolff Margit*.

(Polgári iskolai tanárjelöltek bálya. A polgári iskolai tanárjelöltek ma este tartották az I. kerületi Polgári Kaszinó helyiségében báljukat, amelyet hangverseny előzött meg. Már jóval 9 óra előtt kezdett gyülekezni a közönség. Jelen voltak:

Asszonyok: *Virkor Jánosné*, *Vigh Jánosné*, *Becker Karolyné*, *Knazowitzki Sándorné*, *Elsvogel Ferencné*, *L'livre*

Jánosné, Mészáros Ferencné, Fuith Lajosné, Harasati Károlyné, Swaremman Gusztávné, Fischer Bernátné, Grosz Mihályné, Csaba Jánosné, Pinkai Lajosné, Mocsári Béláné, Amon Györgyné, Káldy Gézáné, Holzer Józsefné, Wiener Zsigmondné, Jurányi Henrikné, Svarcz Miklósné, Lettner Antalné, Jeszenszki Lajosné, Szabó Istvánné, Faluvégi Albertné, Szánthó Gáborné, Szentesi Árpádné, Buchvald Gézáné, Németh Elekné, Vermess Irenéné, Dobó Józsefné, Okrona Mártonné.

Leányok: Huszár Sarolta, Wirker Emma, Végh Juliska, Kranovitzky Nelli, Kranovitsky Ilonka, Skitter Ilonka, L'huver Ilonka, Mészáros Annuska, Mészáros Zsófia, Fuith Paula, Haraszi Rózsa, Fischer Malvin, Reszin és Luiza, Swarczmann Gizella, Grosz Adél, Grosz Katica, Csaba Gizella, Mocsári Viola, Mocsári Malvin, Amon Gabriella, Káldy Etelka, Froy Mariska, Sümehy Ilonka, König Mariska, Lettner Berta, Svarcz Izabella, Jeszenszki Lenke, Veredy Irén, Okrona Gizella, Frim Etelka, Pauli Emma, Szabó Jettike, Faluvégi Margit, Szánthó Kornélia, Szentesi Piroška, Buchvald Piroška, Németh Józsa, Németh Irenke, Vargha Anrika, Vermess Sárika.

(A Óbudai tornaegylet ma fényes jelmezestét rendezett, amelyen jelen voltak:

Asszonyok: Bakody Jánosné, Brayer Györgyné, Bacher Jakabné, Behr Péterné, Czajlik Alajosné, Bruckner Alajosné, Gally Józsefné, Grösz ubergey Istvánné, Gömör Józsefné, Güttler Vincéné, Haszmann Józsefné, Hölze Mátyné, Knotz Béláné, Kimminger Józsefné, érv. Knoppné, Lindmayerné, Milde Károlyné, Minder Andrásné, Muschalné, Mütter Henrikné, Martin Gyuláné, Novoty Antalné, Petersenné, Prochaska Györgyné, Rainprachné, Szamek Nándorné, Szende Antalné, Terschakné, Zboray Walzné Gyuláné, Dr. Zsoldos Károlyné.

Leányok: Bakody Mariska, Bacher Luiza, Behr Ludmilla és Józsa, Böcsky Emma, Brayer Sidzi és Vilma, Burschitz Józsa, Dubik Mariska, Eschenberg Margit, Eschenbach Hermin, Gömör Róza, Güttler Lina, Hiermayer Anna és Sári, Holtzbauser Zsófi és Luiza, Haszmann Lenke, Hütel Erzsé, Hoffmann Ilona, Knotz Ilona és Riza, Kimminger Anna, Karin Mariska, Krämer Anna és Lenke, Kimminger Luiza, Klübarszky Teresi, Lindmayer Mici, Mütter Teresi, Henriett és Ella, Miglerin Carola, Minder Ilka, Milde Alice és Olga, Mészáros Luiza, Novoty Mili, Olez Mariska, Petrovics Lenke, Petersen Selma, Reinprecht Katica, Szende Margit és Vilma, Szamek Sárika, Sollich Margit, Terschák Malvin, Város Mariska, Zsoldos Margitka.

(Tüzoltó bál. A budapesti önkéntes tűzoltótestület tagjainak ma mulatsági volt a VI—VII. kerületi Körben. A rendezőség buzgótságának köszönhető az est pompás sikere. Megjelentek Márkus főpolgármester, Rohoczy téparancsnok, Halmos polgármester, Buljovszky, Seerlovsky stb. A zenét Berkes bandája szolgáltatta. A táncban mintegy 120 pár vett részt.

(A görkék mulatsága. A budapesti görkői kör tagjai ma a Royal szálló dísztermében adtak találkozási egymással. A Budapesteni 615 görkék természetesen el is jöttek teljes számban. Ott voltak:

Asszonyok: Léway Lajosné, Schustek Jakabné, Gara Henrikné, Boskovitz Lajosné, Schwarz Károlyné, Láuy Bernátné, Wiener Béláné, Radó Izsóné, Philipp Rikárdné, Glasner Mikásné, Salamon Józsefné, Fried Jakabné, Takács Jánosné, Woltitz Henriette, Bossányi Lajosné, Morgenstein Arminé, Ungár Albertné, Holes Károlyné, Polgár Mórné, dr. Heszlein Henrikné, Borovitz Adolfné, Friedmann Artúrné, Veress Béláné, Erdős Józsefné, Szabó Mártonné.

Leányok: Koch Józsa, Schustek Gizella és Sárika, Stadler Irenke (Győr), Gara Ernestine, Königsberger Giza, Boskovitz Anna, Lányi Frida, Schwarz Blanka, Eichenwald Linka (Csaca), Mahler Irma (Győr), Philipp Flóra, Lang Frida (Győr), Lázár Róza, Gülek Ernestine, (Bécs), Morgenstern Mariska, Bauer Frida, Takács Paula, Woltitz Zsófia, Woltitz Paula, Hirschlér Katica, Ungár Hermin, Hölzei Elza, Herzog Laura, Löwy Nina, Weisz Irma.

(Bécsi magyarok mulatsága. Rég nem látott az osztrák főváros clyan előkelő közönség által látogatott táncmulatságot, mint a milyet január 28-án rendezett a Bécsi Magyar Nemzeti Szövetség a Hotel Savoy összes dísztermében. A mulatságon ott voltak nemcsak a bécsi magyarok, de megjelentek a nem magyar ajku bécsi előkelő körök tagjai is és gyönyörű-ködbe hallgatták Koros Józsa a pozsonyi cigányprímás szobánál zebb magyar nótáit, amelyekre a teljes fiatalos hajnalhasadást járta kipirult arcra a csárdást. Budapeston kívül még Magyarország nyugati vármegyéiből is számosan felirandultak az estére; az Országos Nemzeti Szövetség képviselőiben pedig Dobrányi Péter egyetemi tanár, országgyűlési képviselő és dr. Kriváthy Géza ügyvezető igazgató voltak jelen. A rendezőség élén Thaler Ede, Werber József, Klein József és Kovács Jenő állottak. Az első negyest 150 pár táncolta.

(A Malomhivatalnokok Egyesületének estéről tévesen írjuk, hogy e hónap 19-én lesz. A bál napja e hónap 18-ika.

(A Terevárosi Kaszinó február 13-án saját helyiségének dísztermében jelmezestélyt rendez.

(Papirkereskedők bálja. A budapesti papirkereskedők alkalmazottai, március elején tartandó táncestélyének szervező bizottsága február 2-án este 7 1/2 órákor tartja értekezését a Royal szállóban.

(A polgári iskolai tanárjelöltek február 1-én az I. kerületi krisztinavárosi kaszinóban segélygyűlést jávára hangversenyyel egybekötött táncmulatságot rendeznek.

(A teknikus táncestély február 7-én lesz a Royal termében. A rendezőség nagy buzgalmat fejt ki, hogy az est minél fényesebben sikerüljön.

(A VII. ker. Polgári Kaszinó saját helyiségeiben (VII. ker. Óvoda-utca 26. sz.) február 11-én jelmezés házi táncestélyt rendez.

(A kispesti takarékpénztár közgyűlése után tegnap este tarsasvacsorával egybekötött táncmulatságot rendezett. A mulatság fényesen sikerült és csak a hajnali órákban ért véget.

(A székesszékházi Jótékony-nőegylet sikerről táncestélyt rendeztek Szabolcson, amelyet fényes hangverseny előzött meg. Szabónyi Arabella énekművésze, Polányi Elemér zongorajátéka, Sziklai Kornél jeles előadása és Popper Felix cellójátéka gyönyörűkötötte a szép számú közönséget. A táncestély szépen jövedelmezett az egyesületeknek.

(A budapesti olasz kőr február 8-án este 9 órákor a Royal szálló földszinti termében hangversenyyel egybekötött táncmulatságot rendez.

(Cigánybál lesz február 15-én a soroksári-utcai két-korona szállóban. Az összes fővárosi cigányzenekarok rendezik ezt az érdekesnek ígérkező bált, amelynek tiszta jövedelmét a szegény árva cigánygyermek felruházására fordítják. A bálányak: Radics Béláné, Banda Marciné és Balázs Kálmánné, a bálbizottság tagjai pedig: Pintér Pálné, Grunzó Andrásné, Récz Laciné és Dénes Istvánné. A mulatság este nyolc órákor kezdődik s a belépődíj egy forint.

(Műkedvelők előadása. Zentáról írják, hogy az ottani izraelita nőegyesület jávára műkedvelők eljátszották a Vígsház nagysikerű vígjátékát, a Mozgó Fényképet, amelyet Szécsi Ferenc a Vígsház dramaturg-igazgatója a jótékony célra való tekintettel díjtalanul engedett át egy előadásra a nőegyesületnek. A darabot a műkedvelők kitünő előadásban mutatták be a zsufolt háznak. Az előadásban résztvettek Braun Irenke, Fényi Mariska, Hirschenhauser Ella, Kabos Arminné, dr. Hajdu Dezső, Harsányi János, dr. Braun Karoly és Milkó Mátyas. Az előadást tánc követte.

EGYESÜLETEK.

(A Pesti Izraelita Nőegyesületnek) Herzi Antalné alelnöke elnöke alatt tartott legutóbbi választmányi ülésén tett jelentést a vezetőség az egyesületnek a lefolyt három hónap kifejtett tevékenységéről. E szerint a következő segélyösszegek kerültek kiosztásra:

Estéről estele folyamodónak 7411 forint; rendezési segélyezések címén 3184 forint; negyedévi lakbér-segélyezések fejében 1489 forint; gyermekágyasoknak 155 forint; kiházasítási segélyek címén 60 forint; összesen 12.339 forint készpénzben. — A leányvázbában elhelyezett 56 árvasgyermek eltartható költsége 3696 forint 81 krajcárba, — és a báró Hirsch leányvármegyében levő 50 félig elárvult leány eltartható költsége 33.3 forint 88 krajcárba került; a részben rokonságnál, részben idegeneknél elhelyezett 50 künmlakó árva neveltetési költsége 1169 forint 14 krajcárba került; a Nőegyesület által eltartható 156 árvasleány neveltetési és eltartható költsége összesen 8224 forint 78 krajcárba tett ki. — Az egyesület népkönyvtárában ez idők alatt 48.444 személy étkezett, ezek közül 5798 személy — nagyjából — szegény tanuló — egészen ingyen és 320 énező iskolás gyermek. Ez intézet kiadásai 4996 forint 75 krajcárba, az egyesület összköltségei 26.000 forint 53 krajcárba ruktak.

Felolvásra kerültek a befolyt adományok, amelyek közül a következő nagyobb összegeket emlüljük meg: Néhál Bischitz Dávidné hagyománya mint alapítvány 4000 forint, Kúá Károly és neje 1000 forint, dr. Hirsch Armin hagyománya 1000 forint, Stern Miksa 1000 forint, Sauer József hagyománya 1000 forint, csetei Herzog Mór Lipótné, született hatvani Hatvany-Deutsch Janka 1000 forint, Kramer Sámuelné 1000 forint, baranyavári Ullmann Adolf 1000 forint, Schmidt Sándor és neje 2000 korona járadék, Schwarz Jakab és neje 1000 forint, Szirmay Oszkár és neje 1000 forint, petneházi Petényi Vendelné 500 forint. Végül elhatározták, hogy az évente rendezni szokott jótékonycélú elite álarcsból az idei farsangban február 12-ikén tartassék meg.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ Az esküdtek összeírása. A fővő esztendőben életbe lépő új bünyvadi eljárás szerint szükséges esküdtek alaprajstromait az egyes előjáróságok már összeállították. E rajstrokot február hó 1-jétől 8-ikáig minden egyes előjáróságnál ki lesznek függesztve, s ellenük bárki tehet észrevételeket akár azért, hogy esküdtképes egyéneket kihagytak, akár, hogy arra nem jogosítottakat fölvettek. Ez észrevételek minden délelőtt 8—12 óráig skár szóval, akár írásban bejelenthetők. A beérkezett észrevételeket február 9-től február 12-ikéig szüneten kifüggesztik, s ezek ellen a fentebb jelzett módon szintén fel lehet szólalni.

§§ Elítelt anarkista. Brüsszelben ma Willems anarkistát tizszeres gyilkossági kísérlet miatt, amelyet St. Josse-ban, Brüsszel egyik külvárosában a nala házmotózást tartó rendőrök és az öt lefartóztatni akaró járőrök ellen elkövetett, az esküdtszék 15 évi fegyházra ítélte.

Legujabb.

A revizió.

Páris, február 1. A kamara folyosóin azt beszélük, hogy a Bard ellen indított vizsgálat nem derített ki fontosabb terhelő körülményeket. Az iratcsomó állítólag helytelen tényeket tartalmaz. Hír szerint Loewnek, a büntetőtanács elnökének egy levele is volt az iratok között, amelyben Loew rámutat arra, hogy a büntető tanács tagjait sértésekkel illették, sőt halállal fenyegették. Ezért nevezett ki előadónak egy nőlen embert, hogy ha ez a fenyegetés megvalósulna, ne döntsön egy egész családát gyászba. Azt állítják, hogy a revizió bizottság Baurepaire állításait alapulnaknak ismerte fel. Hír szerint Baurepaire február 10-én nyilvános előadást tart. (Havas.)

Rotterdam, február 1. Esterházy ma Párisból ideérkezett és délben tovább utazott Hágába.

TÁVIRATOK.

Bécs, február 1. A városi tanács tervbe vette, hogy a Brigittenau városrészt kihatítja a második kerületből és megalakítja belőle a huszonegyedik kerületet.

Prága, február 1. Február 3-án tárgyalják Biberle püret, aki egy cseh tanulóétását meggyilkolta. A tárgyalásra csak egy tanut idéztek be.

A horvát budgetvita.

Zágráb, febrnár 1. A tartománygyűlés mai ülésén Banjavcsics a kiegyezés ellen szólott, amely szerinte az ex-lex-állapot áldását hozta Horvátországra, és védelmére kelt a szláv egységnek. A szerződéses hűség — ugymond — Magyarország részéről nekünk semmiféle előnyt nem hozott és nem is fog hozni, mert a magyarok mindig brutálisan fognak eljárni Horvátországgal szemben. De majd megbánják egyszer. Azután a szerbek és a tiszta jopárt ellen fordul, mind a két pártnak szeparatiztikus törekvéseket vetve szemére. A költségvetést nem szavazza meg.

Az általános vita berekesztése után az ülés folytatását délután 5 órára halasztották.

A galiciai takarékpénztár.

Lemberg, február 1. Idevaló lapok szerint a galiciai takarékpénztár szanálására irányuló akciót azonnal megkezdik. Erről állítólag már ma tanácskoznak erre hivatott személyek. Egybehangozón jelentik, hogy a takarékbetétek nem fognak veszélyben, hanem teljesen biztosítva vannak. A takarékpénztár veszteségeinek összegéről eddigél semmi bizonyosat nem tudhatni, mert csak alapos vizsgálat után lesz konstatalható, mely kétes követelések tekintendők behajthatatlannak. A takarékpénztár jogtanácsosa lépéseket tesz az intézet követeléseinek biztosítására. Ámbár a takarékpénztár dolgában eddig tett intézkedések megnyugtató hatásúak voltak, az intézet visszafizetel osztályában mégis nagy tolongás van. Másrésztől azonban új tőkét is helyeztek el a takarékpénztárban.

Lemberg, február 1. Az itteni lapok szerint a galiciai takarékpénztárnak közigazgatási kezelésbe való átvételét tervezik. Más oldalról azt beszélük, hogy csupán az intézet újjászervezése forog szóban, megváltoztatott alapszabályok értelmében. A takarékpénztár jogtanácsosa már lépéseket tett, hogy az intézetnek kétséges követeléseit behajtsa vagy biztosítsa.

A német birodalomgyűlésből.

Berlin, február 1. A birodalomgyűlés mai ülésén harmadik olvasásban tárgyalta a centrumnak a jezsuita törvény eltörlését célzó indítványát.

Rückert elvárja, hogy Lieber helyre fogja igazítani azt a korábbi nyilatkozatot, hogy Svájcban az asszony- és gyermekgyilkosok szabadon szaladgálnak.

Lieber kijelenti, hogy ő nem akarta sérteni a svájci népet. Ha a svájci kormányt sértette volna, akkor a birodalomgyűlés elnöke rendre utasította volna őt. Minthogy ez nem történt meg, a svájci lapoknak nincs joguk a német birodalomgyűlés tárgyalási szabadságába beavatkozni. A svájci nép sokkal magasabban áll, semhogy sérteni akarná valaki itt, ahol nem védekezhetik.

Bebel hangsúlyozza, hogy Svájcban a király- és asszonygyilkosok nem részesülnek oltalomban, amit Luccheni esete is bizonyít. Svájc akkor feltétlenül kifejezte fájdalmát, amit Ausztria-Magyarországon is elismertek.

Rückert elismeri, hogy Lieber mai kijelentése elvette korábbi nyilatkozatának sértő élet.

A birodalomgyűlés szután a jezsuita törvény eltörlését célzó indítványt harmadik olvasásában is elfogadta. Majd elfogadta első és második olvasásban azt az indítványt, amely arra irányul, hogy a birodalomgyűlési választásokon a szavazás titkos volta jobban biztosítottassék.

Az elítelt olasz képviselő ügye.

Róma, február 1. A képviselőház ma az igazoló bizottságnak egy jelentését tárgyalta, amely azt javasolja, hogy Turati és De Andreis képviselőknek a májusi események következtében való elítélése miatt az egyik milánói és egyik ravennai mandátumot semmiemnek nyilvánították.

Bovio elnapolást indítványoz, míg Berenini szocialista azt kívánja, hogy a haz az elítelt képviselőnek adandó kegyelem mellett nyilatkozzék.

Pelloux miniszterelnök kijelenti, hogy a kormány Bovio és Berenini indítványait visszautasítja, mert ellenkeznek a korona prerogatívájával.

Bovio indítványát, amelyhez Berenini is csatlakozik, névszerinti szavazás utján 214 szavazattal 45 ellenében elvetették.

A schleswigi kiutasítások.

Berlin, február 1. Északi Schleswighből ujabban tizenkilenc dán alattvalót utasítottak ki.

A filippinók kiáltványa.

Hongkong, február 1. A Fülöp-szigetek lakosságának bizottsága a következő híreket közli Manilából:

A Fülöp-szigetek népe tiltakozik az amerikai kormány amaz eljárása ellen, hogy a Fülöp-szigeteken uralkodó helyzet megvizsgálására kiküldött amerikai biztosok mellett vonakodik a nemzeti kormány képviselőinek helyet adni. Lehetetlenség, hogy a kizárólag Manilában ülésező bizottság a nemzeti kormány barátságos közreműködése nélkül helyesen ítélhesse meg a mostani helyzetet a Fülöp-szigeteken, valamint az egész népnek az önkormányzatra irányuló törekvéseit.

A múlt héten Manila egyik külvárosában egy amerikai katona puskával agyonlőtt egy fiatal bennszülöttet, mert a piacon összeveszett több kínaival. A katonát nem büntették meg. A megölt ember atyja bosszúból megtámadta az amerikaiakat egyik előretolt őrségét és három amerikaiat késsel legyilkolt. A többiek megfutottak. A bosszúállónak sikerült elmenekülnie.

Egy bennszülött katonatisztet Manilában sétáközben az amerikai katonák meggyilkoltak. A katonákat nem büntették meg. Az amerikai csapatok folytonosan a legkiválóbb magatartást tanúsították és kegyellenkedtek.

A bennszülöttek bizottsága megcáfolja a New York Heraldnak december végén a bennszülöttek martalóc-expedíciójáról és az általános anarkiáról terjesztett híreszteléseit. Az egész ország feltétlenül támogatja Aguinaldót, akinek autoritását mindenütt elismerik.

A bennszülöttek kongresszusán a szigetecsoport minden tartománya képviselve van.

Kuba.

New York, február 1. (Reuter.) Havanából azt táviratozzák, hogy a kubai főtisztek vonakodnak a felajánlott 3 millió dollárt katonáik teljes kielégítése-képpen elfogadni. A washingtoni kormány ennel-fogva el van tőkéve, hogy a kubaiaknak még sokkal többet, 15 milliót is ad, ha kevesebbel meg nem elégednek. Barmekkorra legyen is a megállapítandó összeg, azt a sziget bevételéből kell majd fedezni. A kubaiak tisztában vannak azzal, hogy az ily egyezés az amerikai okkupáció meghosszabbítását vezetne. Mint hogy a kubaiaknak, úgy látszik, komoly óhajtasuk, hogy a hadsereg nagy összeget kapjon, a washingtoni kormány kész engedni és tárgyalásra lépni a kubaiakkal.

Közgazdasági táviratok.

Lemberg, február 1. A takarékpénztár még egyre ostromolja a közönséget, visszakövetelve a betéteket. A tolongás ma volt a legnagyobb. Beszélik, hogy a takarékpénztár váltótárcájában van a Volskiféle petroleumgyárnak 4.200.000 forintos váltója.

Berlin, február 1. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Esti forgalom. Négyezszázalékos magyar aranyjárdék 100.50. Magyar koronajárdék 98.15. Osztrák hitelrészvény 225.75. Osztrák-magyar államvasut 154.50. Déli vasut 31.90. Északnyugati vasut —. Elbavölgyi vasut —. Orosz bankjegyeképzés 216.40. Buschtiehradi —. Orosz bankjegye —. (Ultimo.) Lombard —.

Frankfurt, február 1. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Esti forgalom. Osztrák hitelrészvény 225.90. Osztrák-magyar államvasut 154.—. Déli vasut 31.90. Magyar aranyjárdék —. Magyar koronajárdék —. Osztrák aranyjárdék —. Osztrák ezüstjárdék —. Osztrák papírjárdék —. Bécsi bankgyesület —. Aljési bányarészvény 244.—. Olasz járdék 94.40. Diskontó-bank 202.80. Laura-kohó 222.75. Harpeni —. Csöndes.

New York, február 1. Líst helyben 2.75. Buza helyben februárra —. márciusra 78.1/2. májusra 76.1/2. Tengeri februárra 42.1/2.

Chicago, február 1. Buza februárra 74.1/2. Tengeri februárra 37.1/2.

Szerkesztői üzenetek.

— Keziratokat nem adnak vissza. —

Megbocsátható-e? Az ügy hál' Istennek nem komoly s ismerje be, hogy nem is haragszik arra a megtévelyedett fiatal emberre, csak éppen, hogy egy kicsit kötekedni akar vele. Jól esik az. Ismerünk kis lányokat, akik el se tudnak lenni nélkül. S az unokatestvérek különösen alkalmasok arra, hogy ideig-óráig rajuk dudzogjanak a kis lányok. Egy-egy ilyen rendesen csinos kis fekete bajszos fiatal ur, aki ha akarom: testvér, ha nem akarom: nem testvér. A hajába kapaszkodni mindenestre kelle-mes... Lássá kérem, itt hibázta el a dolgot.

Bele kellett volna markolni az üstökébe a fiatal urnak és megoibálni a legalaposabban, aztán pedig azt mondani: — mindazonáltal, ha tartod a testvérséget, hát csókolj meg még egyszer, de nem itt. Persze alapos okai voltak arra, hogy ne így cselekedjék. A helyzet kényes volt kissé... Ön borzasan, álmosan az ágyban... Az unokatestvéri kötelek adta jus talán nem is igen terjed odáig, hogy a reggeli álomból esőkkal ébressze föl a leányt, de hát bizonyára jó szándékkal tette. Bocsásson meg neki, vagy ne bocsásson meg — szörnyen mindegy az, hogy mi mit tanácsolunk. A békesség se árt, egy kis harag se árt... Mindenesetre örülünk, hogy ez a csók ez idő szerint a legnagyobb bánata.

K. M. Fiume. 1. Dr. Sztéryényi József *Közgazdasági Értesítője* a kiadói hivatalban (IV. Bécsi-utca 2.) fizethető elő. Egész évre 8 forint. 2. Köztelek (IX. Üllői-ut 25.). Magyar Gazdák Lapja (V. Magyar Tudományos Akadémia bérháza), Magyar Gazdaságtörténelmi Szemle (IX. Üllői-ut 25.), Der ungarische Landwirth (Temesvár), Zeitschrift für Staats- und Volkswirtschaft (Bécs), Volkswirth (Bécs), Volkswirtschaftliche Wochenschrift (Bécs), Wiener landwirthschaftliche Zeitung (Bécs), Landwirth (Luzern), Der Landwirth (Boroszló), Landwirthschaftliche Jahrbücher (Berlin) stb. Előfizetési feltételeiket minden postahivatalban megtudhatja, ahol azokra mindjárt elő is fizethet.

K. R. Budapest. Ön drámát irt az *előzőt leányok* címmel. Ez szép. Több kérdést intéz hozzánk: 1. Lehetséges-e a darabot a Nemzeti Színházba küldeni? 2. Ha az igazgatóságnak tetszik, előadják-e? 3. Személyesen menjen az igazgatósárhoz? — Tehát: első kérdésére határozottan *igen* kell felelnünk, tekintve, hogy a posta és a hordár föl van fedezve régóta. Második kérdése a legfogasabb. Sok darab tetszik az igazgatóságnak, és még se adják elő, viszont sok darab nem tetszik az igazgatóságnak, s mégis előadják. Aztán nem eieg az igazgató urnak tetszési, például jó, ha *Füzvári* Gyulának is tetszik a darab. Vannak azonkívül darabok, amelyek tetszenek az igazgató-nak, de amelyeknek a szerzője nem tetszik. Az ilyet nem adják elő. Ellenben előadják a nem tetsző darabot is, ha a szerzője tetszik. Szóval, ha ön azt hiszi, hogy Magyarországon elég egy darabot megírni, akkor nagyon csalódik. A drámarrás nehezebb resze akkor következik, amikor a darab már készen van. Ehhez aránytalanul nagyobb talentum és több körültekintés kell, mint egy dráma megírásához. 3. Tekintve mindezeket: ha külseje rokonszenves, ha némi földi hívságos címet (példaul hercegit, grófit vagy bárbit) visel, csak menjen föl személyesen *Festétsis* igazgató urhoz. Ellenkező esetben jobb, ha postán vagy hordárral küldi a kéziratot.

Miskolc. A kalabriász kártyajáték zsidó-német eredetre vall. Kol (héber a. m. mindenki), ober (német, a. m. felső), ist (német a. m. van) és jász (lengyel, a. m. előkelő, hatalmas). Az alsós kalabert nagyon rég játszik már a Tiszántul egyes vidékeín, onnan származott át Budapestre, még Bécsbe is, ahol szintén megtartották az eredeti magyar elnevezéseket.

K. A. Budapest. Hat végképp el akarja vesztieni Orth Jánost?

P. Gy. Arad. A pap szerelme című verses elbeszélés *Abrányi* Emil irta. Könyvarusi uton már teljesen elfogyott.

Huszdik század. Ime még egy kiszámítása annak, hogy mikor kezdődik a *huszdik század*. *K-ó* a február 1-i számban a XX. század kezdetét 1900. január 1-jére számítja, azzal a megokotással, hogy minden század 0 év, 0 nap, 0 óra stb-kor kezdődik és 99 év, 364 nap, 23 óra, 59 első- és 60 másodpercor végződik. Okoskodásának alapja elhibázott, mert közbeeső XIX. és XX. századról okoskodik, holott ha az elsőn kezd, be fogja látni, hogy az első század tényleg 1-től 100-ig tartott és a második 101 január 1-től 200 december 31-ig, tehát a XIX. 1801. január 1-től 1900. december 31-ig. A mi évszámításunk ugyanis Krisztus születésével kezdődik, egy időponttal, amelynek kelte után 8 nappal volt az első január 1-je a mi számításunknak; ez az év pedig nem *0-dik*, hanem *1-ső* éve a Krisztus utáni éveknek, amelyek végén, Kr. u. 1., dec. 31-ével tényleg 0 év 364 nap, 23 óra, 59 első, 60 másodperce telt el. A következő másodperc már első másodperce a Kr. u. 2-ik évinek. Ezt a számításat tovább folytatva látni fogja *K-ó* ur, hogy 1899. január 1-je azt jelenti, hogy ez a nap az *1899-dik* év eleje, nem pedig az *1900-iké*, amint ő számította, mivel a mi évszámunk nem az *elmúlt*, hanem a *folgó* évek sorszámat tartja nyilván. Így 1899. február 1-én d. u. 6 óraker a Krisztus születéséből eltelt idő 1898 év, 31 nap és 18 óra, nem pedig 1899 év stb. E szerint bele kell nyugodnunk abba, hogy a XIX. század mégis 1900. végéig tart és csak 1900. Sylvester éjjelén üdvözölhetjük a XX. századot.

—y-r.

Mária-Dorothy Egyesület sorsjátéka. A Mária Dorothy Egyesület tárgysorsjátéka felől többen intéztek hozzánk kérdést. Az egyesületnek egy mai közlése alapján értesítjük az érdeklődőket, hogy a sorsjáték húzását pénzügyminiszeri engedéllyel december 25-áról március 30-ára *halasztották*. Ha akkor megismétlik kérdéseiket, szívesen utána nézetünk a sorsjegyszámoknak.

M. I. Tarpa. Tökéletesen igaza van. Uray Imrének ez a levele kimutatta, hogy a magyar protestantizmus, szerencsére, nem a Szóts Farkasok fejével gondolkodik. Alkalmadtán vissza is térünk erre a kérdésre. Most a kibontakozás vajudása közben tartunk tőle, hogy a közvélemény figyelmét erre a jó-részt szuperált mozzanatra nem lehetne sikeresen ráterelni. Ami második megjegyzését illeti, azóta bizony kiderült, hogy a főispánok által gyártott és megrendelése szállított műbizalom nem fogja Bánffy Dezős fejét megmenteni. S csakugyan nemsokára be fog következni az a pillanat, amelyet ön előrelát, hogy maguk a főispánok lesznek a sülyedő hajónak leg-sürgősebben menekülő patkányai. — Szíves üdvözet!

Ottó. Kisebb igényű lap talán szívesen fogadja. **Állatpreparáló tanfolyam.** Az Országos Múzeum és Könyvtár Bizottság állatpreparátora, Katona Mihály által, a kormány támogatásával nyitott állatpreparáló tanfolyam *József-körút 13. sz. a.* van. Oda tessék fordulni, ha a tanfolyamot hallgatni akarja.

B. E. Megrendelheti a *Budapesti Napló* kiadó-hivatalában. A nagy kiadás fél bérkötésben 9 forint, a diszkiadás (kisebb) 5 forint 60, a kis kiadás gyémánt kötésben 5 forint. A megrendelési összeghez a portó költséget is mellékelni kell. — **M. A. Budapest.** Vidéki tudósításokkal bőven el vagyunk látva rendes tudósítók utján. — **A. B. J. Katona** címzése egyszerűen: ezredorvos ur. Egyébként megilleti a *tekinetes* cím. — **U. L. Trencsén.** A kalotaszegi erdőipar részvénytársaságnak Kolozsvárott van a székhelye. Ott tessék tudakozótni. — **E. Z. Főh.** A nagy hadgyakorlatok az idén is összel tartják meg, úgy mint rendesen. A folyamodást tehát bátran beadhatja. — **T. J. Igen,** elmeht nyugodtan. — **L. L. Tiszolc.** Az 52-ik gyalogezred Pécsot állomásozik. Hátókája sötét vörös, gombja sárga. Az ezred tulajdonosa Frigyes főherceg. — **72.883. Sz. E.** Csak jogvégtetés alapján folyamodhatik az állásért, érettségi bizonyítvánnyal nem. Többi kérdésére ilyen körülmények bizonyára között fölösleges a válasz. — **K. M. Pererseny.** Biztosan emlékezünk reá, hogy mind a két kérdésére annak idején válaszoltunk. Tessék átnézni a január havi lapszámokat, meg is találja valamelyikben. Vagy pedig ismétlje meg a kérdését s mi újból válaszolunk. — **M. J. Szová.** Hetivásárokon házi iparokkakat *mindenki* áruba bocsáthat, másféle iparkészítményeket azonban csak a helyben lakó iparos van jogosítva eladni. A törvényhatóságok azonban szabályrendeletileg megengedhetik, hogy a betivásárok idején iparosok is arusthasanak másnemű iparkészítményeket. Az ilyen szabályrendelet ellen a földmivesi miniszteriumhoz lehet felebbezni. — **73.003. számú előfűzető.** Forduljon a Nevmagyarosító Társasághoz (Budapest, I., Atilla-utca 137.) az majd megürgeti a kérvény elintézését. — **Egri előfűzető.** Legyen nyugodt, abból a szerencse-kerekéből nem hiányzik egy szám sem. Királyi közjegyző ellenőrizi, hogy a számok közül egy se hiányozzék a sorolás hatóságai személyek jelenlétében történik meg. Különben varja meg a sorolás végét, három húzas meg hátra van. — **L. E. Vác.** Budapest főváros közigazgatási bizottságának az elnöke: Márkus József főpolgármester. — **K. M. Hozonyi** mehetne el, ha annyian gardirozzak. — **Rogonyi.** Forduljon Schwimmer Ernő egyetemi tanarhoz (VII. Király-utca 26.). — **G. L. Faks.** Az a kötetemny *Abrányi* Emil *Eplőd* című kötetében jelent meg. A Budapesti Napló kiadóhivatalánál 1 forint 60 krajcárért megrendelheti. — **L. S.** Hogyan válaszolhassunk, mikor azt sem tudjuk, mit kérdezett. Állítólagos leveleiről nincs tudomásunk. Irja meg, mikor küldte azokat s mi volt a kérdés?

Budapesti Napló
részere

Pró hirdetések
= **Előfizetéseket**

elfogadnak a következő lapelárusító helyeken:

Breuer Nővérek, Teréz-körút és Podmaniczky-utca sarok.
Adler Leona, Lipót-körút.
Fosch József, Váci-körút 80.
Özv. Véber Vimosné, Váci-körút 15.
Feldmann Mórné, Marokkói-utca 1.
Mesch utoda, Dorottya-u. 2. Magy. király-szálló.
Kürthy Kálmáné, Harmincad-utca 1.
Weltzenfeld Jakab, Király-utca 1.
Redlich Szidónia, Király-utca 50.
Benda Józsefné, Andrassy-ut 50. Oktogon.
Deutsch Miksáné, Andrassy-u. 38.
Schneller Mórné, Dob-utca és Károlyi-körút sarok.
Sopronyi V., dohány-nagyfőzséde, Kerepesi-ut 1.
Özv. Halász Anna, Múzeum-körút 10.
Szántó Mór, Kecskeméti-utca és Kálvin-tér sarok.
Deutsch Julia, József-körút 50. Baross-utca sarok.

KÜLÖNFELEK.

A Grand Cafében.

Sir a nóta, magyar nóta,
Muzsikálnak este óta
Messze, messze, id gonben,
Mesebeli tündérkerubon
Egy párisi fogadóba!
— Fogadóba!

Mennyi érzés, mennyi bánat,
Szíve van tán a nótnak.
Oly szomorúan sirdogálja:
Miben áll a mulatsága
Kondorosan a bojtárnak,
A bojtárnak.

A teremnek minden lángja,
Mint ha pásztortűzzé válna...
— Csak itt lent a cifra lányok,
Fényes urak, asszonyok,
Nem figyelnek a nótra,
A nótra!

Nevetgélnek, beszélgének,
De ők arról nem tehetnek.
... Tudja a jó Mindenható,
Mi is azon sirni való:
Hogy a ménes ott delogot,
Valahol egy csárda mellett,
— Csárda mellett!

Szabolcska Mihály.

† A mikádó remunerációja. A praktikusság ezúttal eljutottunk addig, hogy fejedelem is kap és elfogad remunerációt. Ezuttal a mikádóról, Japán császájáról van szó, aki hálás alattvalóitól legutóbb ötven millió frank jutalmat kapott. Ez kissé szokatlan dolog, de menéséül szolgálhat a távol keleti uralkodónak, hogy azok az alkotmányos pénzügyi terhek, amelyek a vállalt nyomjak, szintén rendkívüliek. A dolog története különben a következő, tokiói forrás szerint: December végén a parlament mindkét háza egyhangulag elfogadott egy kormányjavaslatot, amely szerint a mikádónak husz millió yen-nyi (ötven millió frank) nemzeti adomány nyújtandó. Aki ismerős a japán viszonyokkal, nem fog ezen csodálkozni. A mikádónak olyan rendkívüli kiadásai vannak, amelyek más országokban ismeretlenek. A császárnak ott ugyanis nemcsak a császári ház összes hercegeinek az apánizsáról kell gondoskodnia, hanem el kell látni a magán érszényéből azokat a javadalmazásokat is, amelyek Japánban a nemesség- és rendjelmegjelölésekkel is járnak. Ez a javadalmazás a hercegi rangnál ötven ezer yen, a márkiságnál negyven ezer yen, a grófnál harmincezer yen, egy vicomtenál huszezer yen és egy bárónál tízezer yen. A rendjellel kitüntetett személyiségek évi

kegydíjai hetven és ezer yen között váltakoznak. Azonkívül a miniszterelnök, akinek állami fizetése nyolcszáz yen hónaponként és a szakminiszterek, akiknek ötszáz yen a havi fizetésük, hasonló nagyságú pótlékokat kapnak a császár magánpénztárából. Ugyancsak a császár duplázza meg az exminiszterek nyugdíjait is. Minden kabinetváltás tehát — és 1898-ban például kettő is volt — megnöveli a császár magánpénztárának kiadásait. Hát még a sok jóteknony adakozás. Mindez eléggé megokolja a legutóbbi kormányok szándékát, hogy az uralkodó magánvagyonát nemzeti adománnyal gyarapítsák. Így például a második Ito-kabinet a japán-kínai háború után azt a tervet vetette föl, hogy ajándékozzon a nemzet a császárnak halála kifejezéséül husz millió yent a kínai hadikárpótásból. Az Okuma-kabinet tett is erre nézve javaslatot a parlamentben, de csak a mostani Yamagata-kabinetnek jutott az szerencse, hogy a javaslatot mind a két házzal elfogadtassa. A sajtó is, egy-két kisebb jelentőségű lapocskán kivételével, rokonszenvenvel támogatta az ügyet. A törvény csakhamar szentesítést is kapott s a két Ház loyaltásáért kifejezett legfelsőbb elismeréssel együtt meg is jelent a hivatalos lapban.

† A párisi tudományos akadémia pályadíja. A párisi akadémia legújabb pályadíjai nagyságra nézve elég változatosak, de a tudomány világban nem éppen a legnagyobbat becsülik legjobbra. A Lalande-díj például csak ötszáznegyven frank s a jelen esztendő leghasznosabb és legérdekesebb csilgázati megfigyelésére van kiűzve. A Bréant-díj százezer frank s kitűzték egy olyan szernek a jutalmazására, amely biztosan hat az ázsiai kolera ellen. A párisi akadémian kitűzött pályadíjak száma igen nagy, de azért csak kevés számmal vannak olyanok, amelyeket külföldiek is nyerhetnek el, köztük a Wilde, Lalande, Desmazières, Delesse, La Gaze és Lecomte díjak, de ezek közül is csak elenyészően kevés jutott a legutóbbi esztendőben a külföldre.

† Az első cilinderről. London tudvalevőleg a cilinderek városa. Nemesak a lord és a kereskedő, nemesak a művész és a tudós, hanem az egyszerű polgár is cilindert visel napról-napra. Még a fiatal bolos legény is szívesen lenné magát, ha nem fődhetné be fejét ezzel a tiszteletreméltó süveggel. És a cilinderről mégis szörnyű lázongást idézett, amikor először a világ előtt megjelent. Mr. Hetherington volt az a vakmerő, mint a Hatter's Gazetteban olvasható, aki 1797. január tizenötödikén először merészkedett köcsögkalapban mutatkozni az utcán. Hogy egy kis szenzációt fog előidézni, azt gondolta, de hogy valóságos zendülés fog kitörni körülötte, azt éppenséggel nem sejtette. Ugy tizenegy óra tájt délelőtt lépett ki a boltjából London egyik legnépesebb utcájába, de alig ment tíz lépésnyire,

mindenki megállott és rábámult a fején gubbaszkodó csudálatos holmira. Mr. Hetherington azonban egészen fesztellenül haladt tovább, de erre azok, akik eddig csak bámulták, köréje sereglettek s néhány perc múlva az utca tele lett zsongó, kiáltozó emberekkel. Egy akkori újság így emlékezik meg az esetről:

Mr. John Hetherington divatárkereskedő nyilvános csendháborítás és zendülés szítása miatt a lordmayer elé vitetett és ötszáz font sterling bírságra ítéltetett. Bebizonyosodott ugyanis, hogy azon ur nyílt utcán olyan süveggel jelent meg, amelyet ő selyemkalapnak nevez, egy magos fényes csóvel, amely alkalmas arra, hogy vele felénk emberekre rájesszenek. A rendőrség megállapította, hogy sok nő a szokatlan látványra elájult, hogy a gyermekek hangosau felsikoltottak, a kutyák vonítottak, s a tömeg egy fut elgázolt, úgy hogy a karja eltört. A vádlott annak okáért elfogatott és a lordmayer elé vitetett, aki előtt azzal védekezett, hogy ő a birodalomnak semmiféle törvényt nem sértette meg, mivel Angolországban minden embernek joga van ahhoz, hogy olyan kalapban jelenjék meg, amely az izlésének legjobban megfelel.

Igy irt az egyik újság. Az 1797. január 16-ikán megjelent Times ellenben pártját fogta az új kalapnak, amelyet a divat haladásának tekintett, s amelyről megjósolta, hogy csakhamar széles körben el fog terjedni.

† A zöldség. Egy német professzor, dr. Behla rendkívül érdekes megfigyeléseket tett a rákbetegségre vonatkozólag és ezekről most egy szaklapban beszámol. Mindenekelőtt konstatálja, hogy a rákbetegség, amely 1851. óta folyton fokozódó mértékben terjed, bizonyos vidékeken nagyon nagy számmal fordul elő, ugyszólván endemikus jellegű. Az első megfigyeléseit Franciaországban tette. Így például Normandiában nagyon sok a rákbeteg ember. Némelyik ház tele van ilyen betegekkel, a nélkül, hogy azok városoknál volnának egymással. Egy másik város neyadében, ahol szintén nagy számmal fordultak elő rákbetegségek, dr. Behla hosszabb ideig tett megfigyeléseket. Behatón vizsgálta a városnegyed topografikus, szocialis és egészségügyi viszonyait, a levegőt, ivóvizet, élelmezést stb. Figyelemmel kísérte az odávaló lakosok (többnyire földművesek) életmódját, akik többnyire zöldséggel élnek. Husz ritkán esznek és akkor is disznóhúst.

Ez ideig mindig azt hitték és állították, hogy a hus nagyon könnyen terjeszti a rákbetegséget. Behla az ellenkezőt bizonyítja, t. i. hogy a nyers főzelék, zöldség terjesztje a rákbetegséget. Mert például a megfigyelt városnegyedben fogyasztott zöldségek olyan veteményes kertekből kerültek ki, amelyeket egészen teljesen, piszkos vízzel öntöztek. És az a tisztítás, amelyet a szakácsok végez, a bakteriologusnak semmiképp sem felel meg, mert még sok föld marad a zöldségen, amikor fogyasztás végett az asztalra kerül.

REGÉNY.

SÁTÁN KAPITÁNY.

(Cyrano de Bergerac kalandjai.)

(55) — LOVAGREGÉNY. —

Ben Joel letekintett, és egész közel látva magát a földhöz, rögtön visszanyerte hidegvérét, s majdnem szemtelenül szólott vissza a papnak: — Amíg el nem enged, nem ugorhatom le, hiába biztat!

Jacques kezei kinyitlakt és a cigány könnyen mint a maeska négykézláb pottyant a föbe. Mikor leért, öklével megfenyegette még a lelkészt, de aztán gyors futásnak eredt, attól tartva folyton, hogy egy pisztolygolyó utólréhatné utközben.

Alig egy perc múlva eltűnt a sötétben.

Miután Jacques így végzett volt az áll-Castillannal, felsietett a szénapadlásra a valódi Castillanhoz és kitárta előtte karjait.

Castillan, akinek szemét elkerülte volt az álom, rögtön megértette, hogy valami történt. — Kedves gyermek, szólj a plébános, és megölelte, maga megmentette az életemet.

— Ah, ah! szólj Castillan, és emberünk? — Emberünk már messze van, feltéve, hogy még mindig szalad.

És Jacques elmondta Castillannak néhány szóval a történeteket.

— Hogyan, kifiltott az fródeák, ön szabadon bocsájtotta azt a gazembert?

— Kétségkívül! Már ártalmatlanná tettem azzal, hogy lepleltem.

— Ön téved! Az e fajta gazembereket csak

egy golyóval, vagy egy tördőfessel lehet igazán ártalmatlanná tenni! Na de mindegy! Utóvégre is senksem vetheti önnek szemére azt, hogy jó szíve van. Cyrano a legkevésbé fogja tenni.

Cyrano nevére a lelkész önkénytelen felsőhajtott.

Szinte gyerekes örömmel várta már barátja érkezését, meg aztán az iratoktól is szeretett volna szabadulni, melyek két éven át annyi gondot szereztek neki.

XXXI.

Mikor Ben Joel elég messzire futott, hogy biztonságban érezze magát, leült az ut mentén egy köre és elmélkedni kezdett a helyzet felett.

Nem nagyon rózsás szinben látta a világot. A pénze csaknem teljesen elfogyott. Rinaldóról elválásuk óta nem hallott semmit és ha találkoznék is Lembrat gróf inasával, csak szemrehányásokat kellene elhallgatnia ügyetlensége miatt.

A valódi Castillan jelenlétéről Saint-Serninben sejtelve sem volt.

Miután kellőleg meghánytorgatta a dolgot, elhatározta, hogy visszatér Párisba és igyekszik mielőbb találkozni Rinaldóval.

És Ben Joel utnak indult, nem is sejtve, mily kellemes meglepetés várakozik reá csekély távolságban.

Alig gyalogolt másfél óra, mikor a meszeségből ledobogást hallott.

Néhány perc múlva szemközt találta magát Rinaldóval.

Mind a ketten örömkialtással üdvözölték egymást.

Rinaldó leugrott lováról és így szólj:

— Rendben van minden, reményilem.

Ben Joel zavartan hallgatott.

— Nos, beszélj legalább, — folytatta rosszat sejtve Rinaldó.

— Rendben? — szólalt meg végre Ben Joel — rendben semmi sincsen.

És azzal néhány szóval elmondotta felsülése történetét.

— Ügyetlen! — szitkozódott Rinaldo. — Elsietted a dolgot.

— Elsiettem? Te, ugy látszik, nem tudod, hogy a lelkész már mára várja Cyrano érkezését.

— Várhatja sokáig.

És most viszont Rinaldo mesélte el Ben Joelnek a Colignacban történeteket.

— Persze, ha ezt tudtam volna! szólj a cigány, nem tudhattam, hogy te utközben elcsukattad Cyrano. És különben is Castillan megérkezésétől is kellett tartanom.

— Azt hiszem a diáktól sem kell jobban félnünk, mint az urától. Szóval elülről kezdjük majd a dolgot és holnap új támadást intézünk majd a parókia ellen. Még ma este utnak indulunk Saint Serninnek!

És reggel a két einkostárs be tért a legközelebbi koresmába, és telve a legjobb reményekkel, jókedvűen ült le a vacsorához.

Lassankint beesteledett, és mire Ben Joel és Rinaldo kiléptek, már sötét éjszaka borította az országutat.

Abban a percben két lovas vágatott el előhalálban a kocsmá előtt.

Csak két fekete árnyat láthattak, amint előre hajolva lovaik nyakára eszeveszetten hajszolták a lihegő párákat.

— Ezeknek is sietős a dolguk! jegyezte meg egykedvűen Rinaldo, tegyük mint ők!

És ezzel mindketten felkaptak Rinaldo lovára és elindultak Saint Sernin felé.

Utközben megindult a társalgás.

— Mi a terved? kérdezte szerényen Ben Joel.

— Csak egy terv lehetséges, felelt főlönynyel Rinaldo, ösmered a lelkész házat?

— Akár a zsebet!

— Tudod, hol vannak Lembrat gróf iratai?

— Egy tölgyfa szekrényben a plébános dolgozószobájában.

— Helyes! Egyszerűen el kell tehát csál-

Különös, hogy olyan városokban, ahol az egészségügyi viszonyok az utóbbi időben nagyon javultak, ahol a víz és a hus megvizsgálásának rendkívül fontosságát tulajdonítanak, a rákbetegség folyton terjedt. Ennek az oka abban rejlik, hogy a vasúti összeköttetés és a város növekedése következtében folyton növekszik a zöldség- és gyümölcsbevitel. A vegetáriánusok különösen inkrinálnak a rákbetegségre.

† Egy szigetlakó nép számrendszere. Hunt, annak a nagy néprajzi expedíciónak a tagja, amelyet Angolország küldött ki a távol Keletre Ausztrália és Új-Guinea közé, s amely most a Murray-sziget-csoporton időz, felfedezett egy népet, amely nem tud háromig számolni. Ez a nép csak két számjegyet ismer és pedig az egyet (netat) és a kettőt (neis). A három helyett a Murray-szigetlakók kettő-egyet (neis-netat) mond, négy helyett kettő-kettőt (neisneis). Ugy hogy ennek következtében a számláláshoz föl kell használniok testrészeiket. Megkezdik a számlálást a balkezülső kis ujján, azután következnek a többi ujjak, a kézcsukló, a könyök, a hónalj, a váll, a kulcsontüvelyedés, a mellcsont, azután fordított sorrendben a jobb karon át a jobb kéz kis ujjáig. Ez összesen huszonegy, hozzá csatlakozik a tíz lábujj, sorban egészen harmincegyig. Azontul ez az ősnép már csak a *solt* (gatre) fogalmát ismeri. Ideje volt megmenteni ezt a számrendszert a tudományak, mert ezeken a szigeteken újabb az angol számok kezdenek elterjedni.

† Amiről a tudósok vitatkoznak. Miután nagysokára kisütötték a tudósok, hogy Homérosz összes művei hány sorból, hány mondatból és hány betűből állanak, új problémát kellett keresniük és ime meg is találták. *Talcott Williams* dr. egy *washingtoni* újságban felvetette a kérdést, hogy milyen volt vajon az *ősember* lelkülete? És e nagyfontosságú kérdésre rögtön meg is adta ő maga a választ. Az *ősember*, mondja többek közt, sokkal magasabb színvonalon állt a mai ugynevezett vadembereknél. Vallásos volt, tisztelte az istenség fogalmát és istene a béke istene volt. Természete békeszerető, gyengéd és vendégszerető, észjárása egyszerű, természetes és józan volt. Így mondja legalább *Talcott Williams*. De nem azért tudós a tudós, hogy ilyesmit annyiban hagyjon. Alig jelent meg ez az idézett szakvélemény, már is megnyilatkozott egy *pennsylvaniai* újságban egy *Brinton* nevű híres amerikai *anthropológus*, elmondván, hogy *Talcott Williams* doktor urnak *halovány sejtéme sincs az ősember lelkületéről*. Az *ősember*, írja *Brinton*, durva, harcias, kapzsi és kegyetlen volt. A kapzsiság volt uralkodó ezenvedélye és vadabb volt a mai legvadabb vadembereknél! Ugy nyilatkozik dr. *Talcott* és így *Brinton* ur. Már most tessék eldönteni, hogy melyiknek van igaza?

nunk a lelkész hazuról ma éjszaka, és mialatt oda van, ki kell írtenünk a szekrényét.
— Elesalnunk hazuról? ... Az nehéz lesz!
— Miért? Nincs-e elég hiva, akinek kedve kerekedhetik haldokolni az éjszaka?
— Ehhez ősnernünk kéne valakit *Saint-Sernin*-ben.
— Van koresma a faluban?
— Igen, de ezzel ...
— Mielőtt a koresmához érünk, — folytatta az inas, nem is hederítve *Ben Joel* ellenvetéseire, majd beburkollak köpenyembe és te betegnek tetteled majd magad. Be foglak vitetni egy ágyra és elhivatom a papot, hogy lásson el az utolsó kenettel.

— Ertem, — szolt *Ben Joel*. — A lelkész megérkezik, telve szent buzgósággal, mi megvárjuk az ajtó mögött és leszurjuk!
— Megállj! Erős a lelkész?
— Valóságos *Herkules*!
— Akkor hagyjuk el a kést. Ha nem találók el jól, minden veszve volna. Bizz reám mindent! Nem szeretnék fölöslegesen vért ontani ezen a vidéken, ahol le akarok telepedni.
— Amint gondolt, szolt *Ben Joel*, aki mindig elősmerte *Rinaldo* fensőbbiségét. Tíz óra volt, mikor beértek *Saint-Sernin*-be.
— Hol a koresma? kérdezte *Rinaldo*.
— A templomtéren.
— Ezzel nem sokat tudok, minthogy sejtlem sincs, merre van a templomter.
Ben Joel előrehajolt a lovon és fűrkészve tekintet a sötétségbe.
— Ott! Látod azt az ablakot?
— A viláosságot érted?
— Igen! Egy magános házból jön, az ut mentén. Ne menjünk tovább!
Rinaldo megfogadta pajtása tanácsát, és leszállott lováról, hogy előkészítse a komédiát. Kabátjába göngyeltette társát és a kantárszár-nál fogva oda vezette a lovat a jelzett házhoz. Bekopogott az ajtón.

† Jótékony műhely. Egy orosz lap közlése szerint *Peterváron* néhány nappal ezelőtt fölváltak egy érdekes intézményt, a művelt férfiak otthonát. Ennek az intézménynek, amely *Jótékony műhely* címen lépett életbe, az a célja, hogy intelligens férfiak, akik bármilyen okból szükségbe jutottak, rögtön keresethez jussanak. E célból a legváltozatosabb munkatervet dolgozta ki a *Jótékony műhely* vezetősége, hogy minden művelt ember megkapja a megfelelő munkát, amihez ért, de különösen nagy súlyt fektetnek egy vállalkozásra, amely népszerű tudományos füzetek kiadásából fog állani. Több tanár és az arisztokrációnak több tagja arra is vállalkozott, hogy pénzadományokat is fognak gyűjteni a *Jótékony műhely* számára.

† A remete takarékkönyvecskéje. A remetek fajtája még nem veszett ki, még mindig él és virágzik. Persze a modern aramlatok idején némi átalakulás ezt a szerzetet is érte. Bizony megcsapta a modernség szele ezt a nemes hivatást is. Ime kapcsolatba jutott a hivatalos lapnal. A tiroli hivatalos lapban olvasható, hogy *János remete* (másképp *Wildauer János*) a *Maria Hill-Bergen* levő kunyhójától a *Brnxleggbe* vezető úton elvesztette ennyedik és ennyedik számú takarékpénztári könyvecskéjét, amely szótól pedig kétezer koronáról. Kétezer koronáról, amelyet a jámbor hívők szép apródonként vittek alázaatos szívvel az erdő áhitatos lakójának. Szép kor a jelenkor. Ma még a remetéknek is jól megy.

Nyiltér.

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

Nyilatkozat.

Weisz Antal jónak látta a mi nyilatkozatunkra eme lap nyiltterében válaszolni és ebben is a dolgot elferdíteni.

Végezzünk vele szemben a nyilvánosság előtt, mert nem tartjuk méltónak vele polemizálni, kijelentvén, hogy az ő összes állításai valótlanoknak bizonyultak.

Dombóvár, 1899. január 31-én.

(P. H.) *A dombóvári izr. hitközség képviselőtestülete.*

— Ha jó keresztények vagytok, nyissatok ajtót gyorsan!

A ház ura sokkal szegényebb ember volt, semhogy tolvajoktól kellett volna tartania. Kinyitotta tehát az ajtót, és magasra tartva lámpáját igyekezett felismerni az éjszakai látogatókat.

— Mit akarnak! kérdezte nyugodtan.
— Hajlókot ennek a szerencsétlennek — felelt *Rinaldo*. — Fougerollesba megyek és egy fél mértföldnyire innét az uton haldokolva találtam a szegény ördögöt.

— Hozza be — szolt egyszerűen a paraszt. És ezzel segített *Rinaldo*nak leemelni az állítólagos haldoklót a lóról és bevitték a házba és gyengédén letették egy szalmaágyra.
Ebben a percben *Ben Joel* egy mesteri nyugést hallatott.

— Még nem halt meg — szolt a paraszt — könnyíteni kellene rajta. Tudja, hogy mi a baja? Talán megsebesült?

— Nem, azt hiszem, szélütés érte, mindenestre papot kellene hívniunk.

— Közel van a plébánia.

— De, mondja csak, nem adhatna jobb ágyat a betegnek, meghálálnám a sziveségét.

— Magamnak sincsen jobb, bocssáson meg. — Sohse kerjen bocsanatot, barátom, ezzel is sokat tett. De most gondoljunk lelki üdvére ennek a szerencsétlennek.

— Igaza van! Majd elszaladok a tisztelendő urért.

— Tegye meg kérem! válaszolt *Rinaldo*. És lehajolva *Ben Joel*hez hozzátette:
— De siessen barátom, mert késő lesz különben.

— Szaladni fogok, felelte a paraszt és azonnal elsietett.

Mihelyt magukramaradtak, *Ben Joel* felegyenesedett.

— *Rinaldo* barátom, azt hiszem, nagyon vakmerő dologba fogtunk!
— Gondolod?

(Folytatás következik.)

KATONÁK

THURY ZOLTÁN

színműve

legközelebb könyvalakban is megjelenik.

Ára 50 kr.

Bérmentes ajánlott küldéssel 65 krajcár.

Megrendelhető:

a „Budapesti Napló”

kiadóhivatalában,

Budapest, József-körut 18-ik szám.

Úri Emberek,

Milkó Izidor új könyve,

nemsokára megjelenik

kiváló nyomdai diszszel.

Ára 1 forint.

(Bolti ára drágább lesz.)

Az előfizetés díja legcélszerűbben postautalványnyal a szerző címére Szabadkára küldendő.

KÖZGAZDASÁG.

Inar és kereskedelem.

Ülés az Iparegyesületben. Az Országos Iparegyesület igazgatósága tegnap *Falk* Zsigmond elnöke alatt ülést tartott. A napirend előtt az elnök meleg hangon üdvözölte az igazgatóság nevében *Matlekovits* Sándor végrehajtóbizottsági elnököt, leányának a legközelebbi napokban tartandó egybekelése alkalmából. A folyó ügyek során *Gelléri Mór* igazgató előterjesztést tett az egyesület érdekében megindított taggyűjtési akcióról. Egyhangulag, minden módosítás nélkül elfogadták a folyó évre szóló költségvetést, amelynek végösszege 33.975 forint s amely a bevételek és kiadások teljes egyensúlyát tünteti fel. Ezután dr. *Soltész Adolf* tett jelentést az egyesület legutolsó havi tevékenységében előfordult ügyekről; a jelentés egy részleteiben, mint általánosságban jóváhagyó tudomásul szolgált. A napirend után *Matlekovits* Sándor végrehajtóbizottsági elnök felhívta az igazgatóság figyelmét arra, hogy *Gelléri Mór* ezelőtt éppen 25 évvel, 1874. január havában indította meg a *Kézműiparosok Lapját* s azóta egész munkásságát, egész lelkesedését szakadatlanul az iparügyi irodalomnak és az ipari érdekeknek szentelte. A nélkül, hogy ennek az érdekes és közhasznú munkásságnak a jubileumára nézve konkrét indítványt tenne, javasolja, hogy *Gelléri Mór* egyesületi igazgatónak az iparügyi irodalom terén szerzett nagy érdemei a mai ülés jegyzőkönyvébe foglaltassanak. Az igazgatóság egyhangú, lelkes éljenzéssel tette magáévá *Matlekovits* javaslatát és a jelenlevők egymásután meleg kézzorítással üdvözölték az iparügyek régi, nagyérdemű harcosát, aki fényes eredményekben és sikerekben bővelkedő negyedszázados munkásság után, a zajos, nyilvános ünneplés elől szerényen félrevonult.

A *Schlick-féle Vasöntő és Gépgyár-Részvénytársaság* tegnap tartott igazgatósági ülésén elhatározták, hogy az 1898. évre az előző esztendőivel egyenlő osztalékot, részvényenkint 13 forintot (8 1/2%) fizetnek. Ezenfelül a társulati tartalékoknak az eddigi mértékben való javadalmazását fogja az igazgatóság a legközelebb egybehívandó közgyűlésnek ajánlani. A mérleg főbb tételei a következők:

Vagyron: Gyári telepszámla 986,685-92 forint, gé-

pek számlája 687.382-76 forint, szerszám- száma 53.621-90 forint, biztosítási száma 26.864-16 forint, iroda és raktárberendezés-száma 500- forint, min-ták számlája 5000- forint, fuvarozási száma 2500- forint, áruk és anyagok számlái 831.429-90 forint, váltó-száma 56.148-58 forint, pénztár-száma 36.336-65 forint, értékpapir-száma 125.933-90 forint, Magyar Országos Központi Takarékpénztár 311.483-34 forint, adósok 72.106.836-95 forint, szentesi ingatlan 3.337-60 forint, végösszeg 5.234.061-67 forint.

Teher: Részvénytöke-száma 2.000.000- forint, tartalékalap-száma 337.922-75 forint, gépek értékszállítási tartaléka 290.000- forint, gyári épületek értékszállítási tartaléka 200.000- forint, munkásbiztosítási tartalék 15.000- forint, elfogadvány-száma 1.662.173-87 forint, osztalek-száma 822-60 forint, hitelköz 569.012-54 forint, üzleteredmény-száma: nyereség-áthozat 1897. évről 14.015-12 forint, nyereség 1898. évben 145.114-79 forint, összesen 159.129-91 forint, végösszeg 5.234.061-67 forint.

Üzleteredmény száma 1898. december 31-én: Tartozik: Felügyelő bizottság illetmény-száma 1500 forint, biztosítási száma 7027-66 forint, tiszti fizetések számlája 130.441-54 forint, kamat számla 44.011-21 forint, adó száma 36.988-38 forint, költség számla 90.895-66 forint, fuvarozási költség-száma 28.552-06 forint, gyári üzem költség-száma 122.120-72 forint, nyugdíj gyári járulékszáma 7257-85 forint, értékpapir száma 1907-38 forint, gépek értékszállítási tartaléka 30.000 forint, gyári épületek értékszállítási tartaléka 20.000 forint, kétes követelések számlája 11.288-17 forint, nyereség 159.129-91 forint, végösszeg 691.123-54 forint.

Követel: nyereség áthozat 1897. évről 14.015-12 forint, kétes követelések számlája 666-61 forint, adómentes kamatszám 10.490-53 forint, bérjövendelmek 259-47 forint, adók általános számlája, nyers haszon 665.691-81 forint, végösszeg 691.123-54 forint.

A kamarai titkárok értekezlete. Báró Daniel Ernő kereskedelmiügyi miniszter tudvaleg az intézkedést léptette életbe, hogy az ország összes kereskedelmi és iparkamaráinak titkárai időről időnként közös tanácskozásokat tartanak az iparfejlesztési osztály főnökének vezetése alatt és ott megbeszélnek a fontosabb ügyeket. A miniszter e rendelkezése alapján ma délelőtti volt a kereskedelmi minisztérium nagy tanácsstermében a második ilyen országos értekezlet, amelyen az elnöklő Sztéryi József miniszteri osztálytanácsoson kívül résztvettek az összes kereskedelmi és iparkamarák titkárai, a debreceni, északi és zágrábi kamarák titkárainak kivételével, akik betegségük miatt maradtak távol; továbbá jelen volt a kereskedelmi múzeum képviselőjében Ráth Károly igazgató és Sasvári Ármán titkár.

Az elnöklő osztálytanácsos megnévtván az ílést, tárgyalás alá bocsátotta a tudakozó intézmény országos szervezésének kérdését. A tárgyalás alapjául a kereskedelmi múzeum által előterjesztett tervezet szolgált, melyet Ráth Károly igazgató ismertetett. Hosszu és érdekes vita fejlődött a kérdés körül és annak során felhívták a kamarai titkárokat, hogy a kereskedelmi múzeum tudakozó irodájában tekintés meg a külföldi szállítási és vámügyi gyűjteményét és ennek kezelési módját. Az elnöklő osztálytanácsos összegezően a vita eredményét, kifejtette, hogy a miniszter a kivitel iránti érdeklődést felkelteni óhajtja, a kamarák közreműködésével és a maga részéről tájékoztatni fogja a hazai üzletvilágot a kivitel fejlesztését célzó külföldi mozgalmakról, valamint arról is, hogy a tudakozó intézmény nálunk mely irányokban szolgált majd a kiviteli cégeknek utbaigazítást, szellemi támogatást és tüzetes tájékoztatást; a miniszter igénybe óhajtja venni a kamarák által eddig is tanúsított buzgalmat és szakértelemet. A szállítási és vámügyi kérdéseiről a vidéki ügyfelek a kamarák útján a budapesti tudakozó irodából nyerneket értesítet. Az értekezlet az elnöki kijelentéseket tetszéssel fogadta és a kamarai titkárok az üzletvilág legszélesebb köréit tüzetesen fogják tájékoztatni a fejlesztendő tudakozó intézmény ügyköreinek összes ágazatai felől. A kamarai választások szabályozásának kérdését a legközelebbi értekezleten fogják tárgyalni.

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank igazgatósága, mint értesülünk, mai ülésében a jelzalog osztály főnökét, Sztehlo Róbertet, aligazgatói címmel, Fehér Miksa főkönyvvivőt pedig cégvezetői jogosultsággal ruházta fel.

Részvényjegyzés. A tőzsdetanács elrendelte a Baja-Zombor-Ujvidék helyierdekü vasut 100 forintos elsőbbségi részvényeinek a tőzsdén való jegyzését.

Első Leánykiképzési Egylet m. sz. Január hóban 966 jutalék-rész irattott be és nászjutalékok fejében 20.355 forint 21 krajcár fizettetett ki. Az 1898. évben beirt jutalék-részek száma 10.208 és a kifizetett nászjutalékok összege 210.774 forint 72 krajcár.

Fizetéseképtelenségek. A bécsi Creditoren Verein a következő fizetéseképtelenségeket jelenti: Gaulea E. kereskedő Berlad, Mendl Lajos kereskedő Magyar-Ostra, Kandó Otília cég Homoród-Szent-Márton.

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára Budapesten 17.50 forint pénzben, 17.75 forint áruban. — Bécsben a kontingentlét készsára 18.30 forint pénzben, 18.60 forint áruban.

Szarvasmarhavásár. (A budapesti marhavásár-téri vásári pénztár részvénytársaság tudósítása.) Felhajtás: Vágómarhák. Magyar ökör 1408 darab, magyar tehén 475 darab, szerbiai ökör 311 darab, bivaly 95 darab, bika 92 darab, összesen 2381 darab. Gazdasági marhák: Igás- és hizalmi való ökör 39 darab, fejős tehén 136 darab, igás bival 2 darab, bika 1 darab, üsző — darab. Eladási árak ezen tudósítás zartáig, vágómarhákért: Magyar hizott ökör, legjobb minőségű 29 frtól 30½ frtig, kivételesen 32½ frt, 100 kilonként 60 sulyban, középminőség 24 frtól 28 frtig, silányabb minőség 20 frtól 23 frtig, Tarka hizott ökör, legjobb minőségű — frtól — forintig, középminőség 25 forintól 28 frtig, silányabb minőség 22 forintól 24 forintig. Szerb és boszniai ökör legjobb minőségű 22 forintól 24 forintig, silányabb minőség 19 forintól 21 forintig. Bika jobb minőségű 26 frtól 31 frtig, kivételesen 32 frtig, silányabb minőség 22 frtól 25 forintig, Bivaly 17 frtól 21 frtig, Magyar tehén 20 frtól 26 frtig, Tarka tehén 22 frtól 30 frtig. Gazdasági marhákért: Igás ökör elsőrendű 30 forintól 31 forintig, keresztelt szines 70 frtól 120 frtig darabonként, bonyhádi faj 100 frtól 160 frtig darabonként. — A kedvezőtlen időjárás következtében a kereslet gyengébb volt, s az árak általában változatlanok maradtak. Csupán konzervgyártásra alkalmas ökök ára emelkedett 1 forinttal, miután e célra ma mintegy 400 darabot vásároltak s a következő 3 vásár mindegyikén ugyanennyit fognak vásárolni. Fejős tehenekre a vásár lanyha volt.

Borjuváros. (A budapesti marhavásár-téri vásári pénztár részvénytársaság tudósítása.) Felhajtás: Belföldi élő borju 219 darab, leölt borju 31 darab, növendékmárha — darab, bárány 65 darab, leölt bárány 665 darab. Árjegyzés azonos tételékből: Árjegyzések: Belföldi élő borju 36—42 krajcárig, prima 43—46 krajcárig, kivételesen —, krajcárig, leölt borju 42—50 krajcárig, növendék marha — krajcárig kilonként. Élő bárány 5.— forintól 7.— forintig, leölt bárány 4 forintól 7.50 forintig, páronként. A vásár irányzata szilárd volt.

Budapesti sertés-konsumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székes-fővárosi sertés-konsumvásár árjegyzése 1899. január 31-én. Készlet 271 darab. Érkezett 824 darab. Összesen: 1125 darab. Eladatot 960 darab. Maradt 115 darab. — Napi árak: 120—180 kgr. sulyban 45—46 krajcárig, 220—280 kgr. sulyban 45—47 krajcárig, 320—380 kgr. sulyban 46—48 krajcárig. Öreg nehez páronként 400—500 kilos 45—47 krajcárig. Malacok 37—40 krajcárig kilonként. A vásár hangulata élénk volt.

Bécsi juhvásár. A mai juhvásáron a felhajtás 1002 darab juh volt. Változatlan irányzat mellett jegyeznek. Árak páronként: kiviteli juh 21—23.50 forint, selejtes 10—16 forint.

Bécsi szurómarhavásár. A mai vásárra felhoztak: 3814 darab borjut, 938 darab élő sertést, 1904 darab levagott sertést, 394 darab levagott juhot és 1319 darab bárányt.

Eladási árak: Levagott borju 42—46 krajcáron, elsőrendű 44—56 krajcáron, élő borju — krajcáron, elsőrendű — krajcáron, legelsőrendű 58.60 krajcáron, fiatal sertés 35—44 krajcáron, levagott nehez sertés 44—50 krajcáron, könnyű sertés — kron, elsőrendű süldő 44—52 krajcáron, levagott juh 26—38 krajcáron kilogrammonként. Bárány 6—14 forint páronként.

Báránypiac élénk. 2—4 krajcárig terjedő áremelkedés kilogrammonként. Levagott disznó gyenge. Bárány élénk, egy forinttal páronként emelkedett.

SORSOLÁS.

A Magyar Jelzalog-Eltelbank 4 százalékos községi költelezőnek a mai napon történt kilencedik kisorsolása alkalmával a következő számok huzattak ki: 2 darab 5000 forintos: Szám: 209, 289. 14 darab 1000 forintos: Szám: 173, 658, 735, 866, 888, 1102, 1177, 1335, 1379, 1413, 1427, 1836, 1901, 2232. 5 darab 500 forintos: Szám: 70, 224, 297, 368, 415. 21 darab 100 forintos: Szám: 117, 140, 204, 267, 607, 694, 990, 1053, 1057, 1294, 1309, 1344, 1407, 1427, 1438, 1798, 1799, 1806, 2034, 2108, 2181. Kisorsoltatott tehát összesen 28.600 forintnyi névértékű 4%-os községi költelező. Ezek a kisorsolt községi költelezők 1899. augusztus 1-től kezdve minden 100 forint tőke után o. é. 110 forinttal váltanak be.

Az 1860-as államsorsjegyek mai sorozathuzásán a következő 110 sorozatot huztak ki: 69 81 145 262 388 474 485 495 506 653 966 1286 1490 1518 1565 1608 1616 1695 1830 1865 2036 2065 2460 2475 2557 2646 2937 3004 3225 3546 3582 3845 3928 3935 3964 4059 4966 4175 4207 4258 4368 4409 4442 4597 4621 4875 4879 4994 5394 5183 5246 5312 5409 5499 5687 5764 5991 6148 6191 6230 6318 6367 6370 6396 6468 6544 6569 6685 6695 6738 6753 7290 7339 7418 7464 7794 7898 7911 8192 8202 8417 8432 8464 8735 8791 8792 8871 8977 9015 9025 9039 9134 9287 9305 9400 9414 10028 10033 10064 10137 10266 10310 10315 10333 10357 10386 10548 10603 10778 10836 11078 11192 11338 11454 11479 11669 11686 11744 11753

Table with 10 columns of numbers: 11856 11969 12227 12272 12313 12540 12692 12928 13052 13083 13105 13125 13419 12531 13565 13711 13717 13798 13813 13889 13964 14037 14042 14053 14147 14223 14297 14394 14399 14586 14684 14755 14770 14788 14811 14944 14976 15077 15314 15403 15469 15476 15526 15542 15574 15777 15881 15889 16170 16258 16272 16407 16426 16615 16637 16658 16723 16835 16869 16896 17036 17038 17188 17244 17260 17318 17366 17373 17399 17472 17695 17785 17847 17988 18146 18372 18410 18417 18492 18623 18658 18699 18991 19172 19176 19355 19450 19715 19877 19962 19974 és 19977.

Bécsből jelentik, hogy a gróf Genois sorsjegyek mai huzásán az 50.000 forintos főnyereményt a 20.084 számú sorsjegy nyerte meg.

A budapesti gabonátözsde.

Budapest, február 1.

A buza-üzlet a megnitáskor csendes volt. A kínálat gyenge volt és csak alig néhány malom vásárolt. Forgalmomba került 10.000 métermázs, amelyért változatlan árakat fizettek. Más gabonafajtákban a forgalom gyenge volt és az árak változatlanok maradtak.

Eladatot:

Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 78 k. 10 frt 62½ kr, 150 mm. 76 k. 10 frt 25 kr, 100 mm. 76 k. 10 frt 40 kr, 100 mm. 78 k. 10 frt.

Pestvidéki: 100 mm. 78-5 k. 10 frt 60 kr, 200 mm. 77-5 k. 10 frt 60 kr, 200 mm. 79-5 k. 10 frt 55 kr, 300 mm. 79 k. 10 frt 40 kr, 100 mm. 78 k. 10 frt 50 kr, 300 mm. 78 k. 10 frt 45 kr, 100 mm. 76-5 k. 10 frt 30 kr, 100 mm. 78-5 k. 10 frt 25 kr, 100 mm. 76-5 k. 10 frt 25 kr, 100 mm. 79 k. 10 frt 37½ kr, 100 mm. 77-5 k. 10 frt 27½ kr.

Fehérmegyei: 300 mm. 78 k. 10 frt 60 kr.

Felvidéki: 200 mm. 76 k. 10 frt 15 kr. Felsőmagyarországi: 200 mm. 77 k. 10 frt 15 kr.

O l á h: 4700 mm. 75 k. 7 frt 67¼ kr.

Mind 3 hónapra.

Zab: 100 mm. 6 frt.

Készpénzfizetés mellett.

A készsára hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktözsde szokásai szerint, készpénzben 100 kilogrammonként. — A minőség hektoliterenként és kilogrammonként.

Table with columns for Buza (uj), búzavetési, pestvidéki, fehérmegyei, búzaki, román, szerb, bolgár, Arpa, Zab, Tengeri, Repce, Kéles. Includes prices for various types of grain and oil.

Határidőzlet. Az üzlet lanyha hangulatban és olecsóbb árakon indult meg. A forgalom korlátozt volt.

Forgalomba került:

Table with columns for Buza októberre, Buza márc-ra, Buza áprilisra, Rozs márciusra, Tengeri májusra 99, Zab márciusra, Káposztarepce. Lists prices for different months and crops.

Déli egy órákor a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Table with columns for Buza márciusra 99, Buza áprilisra, Buza októberre, Rozs márciusra, Rozs októberre, Tengeri októberre, Tengeri májusra 99, Zab márciusra, Zab októberre, Repce augusztusra. Lists closing prices for various crops.

Este ¼ órákor zárul:

Table with columns for Buza márciusra 99, Buza áprilisra, Buza októberre, Rozs márciusra, Rozs októberre, Tengeri októberre, Tengeri májusra 99, Zab márciusra, Zab októberre, Repce szeptemberre. Lists closing prices for various crops.

RENDELJENEK CSAK

a „TIROLI“-nál JUSTITZ LEOPOLD

specialista loden-öltönyekben

Bécs, IX., Währingerstrasse 48. Mintákat és képes árjegyzékeket ingyen és bérmentve.

Table with columns for LODEN and prices for various clothing items: Iskola-öltöny, Fluo-mencsikoff, Férfi-köpeny, Kocsi-köpeny, Havelok, Rövid kabát, Vadász-öltöny, Turista-öltöny.

Table with columns for LODEN and prices for various clothing items: Sacco vattával bélelve, Szőrme-sacco, Vadász-sacco, Vadász-bunda, Kocsi-bunda, Utazó-bunda, Szőrme-mencsikoff, Gazdasági bunda.

A budapesti értéktőzsde.

A mai tőzsde mérsékelt irányzatot és csekély forgalmat tanusított. Az internacionális értékek árai lemeresülöttek.

A déli tőzsde tartott. A helyi piac csaknem változatlan.

Az előtőzsde csendes.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 397.—397.75. Osztrák hitelrészvény 360.40—360.70. Osztrák-magyar államvasuti részvény 362.50—363.25. Ipar- és kereskedelmi bank részvény 106.—107.—. Rimamurányi vasúti 318.75—320.50. Déli vasút 70.70—72.25. Közúti vasút 404.25—404.75 forinton.

A déli tőzsde nyugodt.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 397.20—397.50. Osztrák hitelrészvény 360.30—360.60. Osztrák-magyar államvasuti részvény 362.75—363.—. Ipar- és kereskedelmi bank részvény 105.50. Jelzálogbank részvény 248.75. Rimamurányi vasúti 318.25—319.—. Déli vasút 70.20—71.40. Közúti vasút részvény 403.—404.50 forinton.

Az utőtőzsde irányzata szilárd volt.

Jegyzetek: Osztrák hitelrészvény 360.40. Magyar hitelrészvény 397.50. Leszámítóbánk 263.75. Rimamurányi vasúti 319.—. Osztrák-magyar államvasuti részvény 362.75. Közúti vasúti 403.75. Városi villamosvasút 227.50 forinton.

Díjtízostársadok: Osztrák hitelrészvény holnapra 1.50—2.—; nyolc napra 5.—5.50; utolsó januárra 6.—9.— forinton.

Leszámítóból árfolyamok:

Table with 2 columns: Instrument name and price. Includes Magyar általános hitelbank, Osztrák hitelintézet, Magyar aranyjárdék, etc.

A hivatalos zárlatok a következők voltak:

Allamadósság.

a) Magyar Allamadósság.

Table listing Hungarian government debt instruments like Aranyjárdék, Koronajárdék, etc.

b) Osztrák Allamadósság.

Table listing Austrian government debt instruments like Egyes. papírjárdék, Koronajárdék, etc.

c) Idegen Allamadósság.

Table listing foreign government debt instruments like Bolgár vasúti kölcsön, Szász 100 frankos sorozás, etc.

Más kölcsönök.

Table listing other loans like Budapesti fővárosi kölcsön, Temes-bányászati kölcsön, etc.

Záloglevelek és kölcsönkötvények.

Budapesti intézetek kibocsátása.

Table listing securities issued by Budapest institutions like Jelzálogbank, Kereskedelmi bank, etc.

Elsőbbségi kötvények.

Table listing priority bonds like Adria elsőbbségi kötvény, Magyar vasúti kötvény, etc.

Bankok részvényei.

Table listing bank shares like Bankjegyzet, Elő m. ipar-bank, Pénzügyi hitelbank, etc.

Takarékpénztárak részvényei.

Table listing savings bank shares like Béltársaság, III. kerületi, Országos központi, etc.

Hiteltörlesztési társaságok részvényei.

Table listing loan repayment company shares like Bécsi hiteltörlesztési társaság, Magyar hitelintézet, etc.

Bányák és téglagyárak részvényei.

Table listing mine and brick factory shares like Brassói bányák, Budapesti Ártés, Egyesült téglagyár, etc.

Gőzmalmok.

Table listing steam mills like Concordia, Kib. budapesti, Erzsébet, etc.

Vasútvétek és gépjárművek részvényei.

Table listing railway and vehicle shares like Gárdasági gépj., Darabos, Ganz, etc.

Külföldi vállalatok részvényei.

Table listing foreign company shares like Ait. vassz. kőbányák, Bpesti villamos, Kib. magyar szőlő, etc.

Könyvtárak részvényei.

Table listing library shares like Athenaeum, Franklin, Kosmos, etc.

Közelekedési vállalatok részvényei.

Table listing transport company shares like Adria tengerhaj., Bpesti közúti vas., etc.

Sorsjegyek.

Table listing lottery tickets like Székely, Bécsvárosi, Budapesti, etc.

Pénzmekek.

Table listing currencies like Vert arany, 30 frankos arany, 20 márkás, etc.

Külföldi váltók (látra).

Table listing foreign exchange rates for Amsterdam, London, Német piac, etc.

Határidőre köztét értékpapírok.

Table listing short-term securities like Aranyjárdék, Koronajárdék, Magyar hitelbank, etc.

A budapesti terménnytőzsde.

Szilva és szilvaiz üzlettel és változatlan. Zsiradékokban az irányzat nyugodt, az árak változatlanok.

Jegyzetek: Heremag: lucerna 46.—56.— forint, vörös tiszai, alföldi és felvidéki 100.— forint, Vörös erdélyi 41.—44.— forint, Középszemű 45.—49.—, Nagyszemű 50.—52.—, Disznószir: budapesti 55.—55.50 forint, vidéki 55.—55.50 frt. Táblaszalonna: légszártított vidéki 4 darabos 47.—47.50 forint, 3 darabos 48.—49.— forint, füstölt 53.—53.— forint, Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 120 darabos 8.25—8.50 forint, 100 darabos 9.50—9.75 forint, 85 darabos 13.75—14.— forint azonnali szállásra. Szerbiai szokás szerinti minőség 75—75.00 forint, 100 darabos 9.—9.25 forint, 85 darabos 13.50—13.75 forint. Szilvaiz: szlavóniai 13.50 14.— forint, szerbiai 11.50—12.— forint azonnali való szállásra.

A bécsi gabonátőzsde.

Bécs, február 1. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.)

Jegyzetek: Tavaszi buza 9.63. Tavaszi rozs 8.22. Tengeri május-juniusra 5.14.

A bécsi értéktőzsde.

A megnyitáskor a legkiválóbb momentum a hegyvidéki bányák r. t. újabb hausseja volt. A kedvező mérleg hírekre támadt a hausse. Járadék és valuta változatlan.

A déli tőzsde különösen a helyi piacon nagyobb volt a forgalom. A nemzetközi piac pangott.

A tőzsde zárlata csendes, csak hegyvidéki bányarészvény volt élénk.

Bécs, február 1. (Magyar értékek zárlata.) 4/10 aranyjárdék 119.90. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegye 139.—. Magyar vasúti kölcsön ezüstben 100.50. Magyar keleti vasúti állami kötvény 121.—. Magyar leszámítóból 4/10 pénzváltóbank 263.—. Rimamurányi vasúti részvény 318.25. Magyar koronajárdék 97.95. 4/10-os Magyar földterem. kötvény 95.70. Magyar hitelbank részvény 397.—. Magyar nyeregményi kölcsön sorsjegye 100.60. Kassa-oderbergi vasúti részvény 189.30. Magyar kereskedelmi bank 1472.—.

Bécs, február 1. (Osztrák értékek zárlata.) 4/20 papírjárdék 101.55. 4/10-os osztrák aranyjárdék 119.90. 1860-iki sorsjegye —. Osztrák hiteltörlesztési 198.50. Angol-osztrák bank 155.50. Bécsi bankjegyzet 276.—. Osztrák-magyar bank 935.—. Déli vasút 70.50. Dunagőzhajózási részvény 452.—. Dohányrészvény 126.—. Császári és királyi arany 5.71.—. Német bankváltók 58.95. 4/20 ezüst járadék 101.25. Osztrák koronajárdék 102.20. 1864-iki sorsjegye 194.50. Osztrák hiteltörlesztési részvény 360.13. Unionbank 309.50. Osztrák Linderbank 248.25. Osztrák-magyar államvasút 362.25. Elbavölgyi vasút 257.50. Alpesi bányarészvény 237.25. 20 frankos arany 9.55.—. Londoni váltóár 120.45. Bécsi tramway 556.—. Az irányzat tartózkodó.

Bécs, február 1. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése. A déli tőzsde magántorgalmában a zárlatok a következők voltak Osztrák hitelrészvény 360.12 Magyar hitelrészvény 397.—. Angol-Osztrák bank 155.50 Union bank 309.05, Linderbank 248.50, bankjegyzet 276.—, osztrák-magyar államvasút részvény 362.50 eszaki nyugati vasúti részv. 245.—, elbavölgyi vasút 258.—, dunagőzhajós részvény —, alpesi bányarészvény 236.50 májusi járadék 101.55, osztrák koronajárdék —, magyar aranyj. —, magyar koronajárdék 97.95 német birodalmi márká januári 59.—, februári 58.97, török sorsjegye 58.—, rimamurányi vasúti 318.75, déli vasút —, dohányrészvény 126.50, Napoleon d'or 9.55.

Külföldi értéktőzsdek.

Berlin, február 1. (Tőzsdei tudósítás.) A megnyitást kedvetlenül. Amerikai értékek alacsonyban indultak. Osztrák értékek elintézve teljesen forgalmatlanok. Később bankok és bányarészek realizációra nyomottak. Déli vasut magasabb Bécsre. Járadék szilárd. Magánkamatok 3/4%.

Berlin, február 1. (Zárlat.) 4/20-os papírjárdék 101.10. 4/10-os osztrák aranyjárdék 101.50. Elbavölgyi vasút —. Magyar koronajárdék 98.—. Osztrák-magyar államvasút 154.50. Kassa-oderbergi vasút —. Bécsi váltóár 169.35. Magyar vasúti beruházási kölcsön 101.75. Alpesi bányarészvény 100.75. Disconto-Commandit 202.30. Általános villamosági Edison 289.—. Gelsenkirchener 185.90. Laurakohó 221.30. 4/20-os ezüstjárdék —. 4/10 magyar aranyjárdék 100.60. Osztrák hitelrészvény 225.75. Déli vasút 31.90. Károly Lajos vasút 100.25. Orosz bankjegy 216.40 4/10 új orosz kölcsön 101.10. Török dohányrészvény —. Olasz járadék 94.50. Magyar hitelbank —. Dynamit Trust 183.90. Harpeni 191.60. Az irányzat szilárdult.

Frankfurt, február 1. (Zárlat.) 4/20 papírjárdék —. 4/10-os osztrák aranyjárdék 101.60. Magyar koronajárdék 95.15. Osztrák-magyar bank 156.20. Déli vasút 32.20. Elbavölgyi vasút —. Londoni váltóár 204.17 Bécsi bankjegyzet 139.—. Villamos részvény 164.—. 3/10-os magyar aranykölcsön 87.—. 4/20-os ezüstjárdék 100.85. 4/10 magyar aranyjárdék 100.50. Osztrák hitelrészvény 226.90. Osztrák-magyar államvasút 154.20. Eszaki nyugati vasút 118. 5 Bécsi váltóár 169.30. Párisi váltóár —. Unionbank —. Alpesi bányarészvény 233.—. Az irányzat szilárd.

Páris, február 1. (Zárlat.) 3/10 francia járadék 102.15. Olasz járadék 93.85. Osztrák-magyar államvasút —. Francia törlesztési járadék 100.40. 4/10 magyar aranyjárdék 100.40. Török dohányrészvény 270.—. Osztrák Linderbank —. 3/10-os francia járadék 104.57. Osztrák földhiteltörlesztési részvény —. Déli vasút 178.—. 4/10-os osztrák aranyjárdék 102.15. Ottomanbank 554.—. Párisi bankrészvény 963.—. Alpesi bányarészvény 489.—. Az irányzat szilárd.

Hamburg, február 1. (Zárlat.) 4/20-es ezüstjárdék 100.50. 1860. sorsjegye —. Déli vasút 32.—. 4/10-os osztrák aranyjárdék 101.20. Osztrák hitelrészvény 226.—. Osztrák-magyar államvasút 154.25. Olasz járadék 94.25. 4/10 magyar aranyjárdék 100.60. Az irányzat szilárd.

Budapest-tőbányai sertéskereskedelmi oszruok jelentese.

Február 1. A hizott sertés üzletirányzata csendes.

A) Hizott sertés ára: I. A) Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) 46—46 1/2 — krajcár. Öreg közep (páronként 300—400 kilogramm terjedő súlyban) 49 1/2—47 krajcár. Fialat nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) 49—49 1/2 krajcár. Fialat közep (páronként 251—320 kilogramm való súlyban) 48 1/2—49 krajcár. Fialat könnyű páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) 48—49 — krajcár. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli súlyban) — krajcár. Közep (páronként 240—260 kilogramm súlyban) — krajcár. — Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. — III. Romániai: Nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) — krajcár. Közep (páronként 250—320 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. — Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. — IV. Romániai eredeti (Stachl). Nehéz (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. — Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. V. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli súlyban) 47 1/2—48 — krajcár. — Közep (páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 47—47 1/2 krajcár. Könnyű (páronként 249 kilogramm terjedő súlyban) 45—46 — krajcár.

Sertéslelészám 1899. január 30. napján volt készlet 28.709 darab, 1899. évi január 31. napján lehajtott 274 darab, 1899. évi január 31. napján elszállított 118 darab, 1899. február 1. napjára maradt készletben 28.265 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

Február 1. — A vallás- és közoktatási miniszter úr. Malay Béla segédtitkár miniszteri titkárrá, Gosztony Aladár fogalmazó segédtitkárrá, Eszmer Jenő segédfogalmazó fogalmazóvá, Frank István fizetés nélküli segédfogalmazóvá, Bencze István segédfogalmazóvá és Bencze István vajda-bunyadi állami elemi iskolai tanzaft-tanítót a székes-

fehérvári tankerületi királyi főigazgatóságok tollnokká nevezte ki. — A pénzügyminiszter a tencsényi pénzügyigazgatósághoz Palenik József alsó-kubini pénzügyi segédtitkár pénzügyi titkárrá végleges minőségben, a zágrábi pénzügyigazgatósághoz Grosz Albert ottani pénzügyi segédtitkár pénzügyi titkárrá, a varasdi pénzügyigazgatósághoz Kissz János ottani pénzügyi fogalmazót pénzügyi segédtitkárrá végleges minőségben, a maros-u. v. főbányahivatal mellé rendelt számvétséghez Láng Aurél számellenőrt pénzügyi számvizsgálóvá végleges minőségben, Kattauer Vilmos kassai kataszteri irattartó kezelő irdatisztet ideiglenes minőségű pénzügyi fogalmazóvá és földadó nyilvántartási biztossá, Tarpay Béla szegedi kataszteri becslobiztos gyakornokot ideiglenes minőségű pénzügyi fogalmazóvá, Bosits Miklós pozsonyi kataszteri becslobiztos gyakornokot ideiglenes minőségű pénzügyi fogalmazóvá és kataszteri helyszelési becslobiztosá, Urbán Andor tisztjelölt a zalnai főbányahivatalhoz segédmérnöké, a nagybányai magyar királyi bányászati igazgatóság mellé rendelt számvétséghez Jeney Gyula királyi adóhivatali díjnokot pénzügyi tisztviselővé ideiglenes minőségben, a szolnoki magyar királyi pénzügyigazgatósághoz Lovász Árpád szügyi lakost állami végrehiva fővá ideiglenes minőségben, Telegdi János díjtalan pénzügyi számvizsgálókat ideiglenes minőségű segélydíjas pénzügyi számvizsgálóknak nevezte ki a a fővárosi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvétséghez. — Az igazságügyminiszter Udvarnok István brassói törvényszéki tételkönyvezőt jelenlegi alkalmazása helyén a IX. fizetési osztály 3-ik fokozatú teleknyvezetővé nevezte ki. — A földmívelésügyi miniszter Halmi József állatorvos mezőhegyesi ménesbírtok területéből a kékítő külön állami állatorvosi kerület teendőivel megbízta, továbbá a vezetése alatt álló minisztertanács Dénn Sándor igazgatójának magyar kir. I. oszt. honvédszámvevő tisztet ideiglenes minőségben miniszteri irodasegédítést nevezte ki. — A kassai állottól a elnöke Szobonya Miklós vezetett joghallgató kassai lakost ideiglenes minőségben díjas joggyakorlóknak nevezte ki. — A pozsonyi ítélőtábla elnöke Marosvicsky Lajos pozsonyi királyi törvényszéki díjtalan joggyakorlókat díjas joggyakorlóknak nevezte ki. — A kolozsvári ítélőtábla elnöke Gruber József vezetett joghallgató díjas joggyakorlóknak nevezte ki. — A marosvásárhelyi ítélőtábla elnöke Fülöp István vezetett joghallgató k-szentkatolnai lakost, Hershé Lipót vezetett joghallgató medgyesi lakost, Szentpéteri Ferenc vezetett joghallgató kolozsvári lakost és Csizsér János vezetett joghallgató kolozsvári lakost díjas joggyakorlóknak nevezte ki. — A nagykereskedelmi pénzügyigazgatóság Szigethy Lajos szatmári királyi adóhivatali díjtalan gyakornokot a mátyásfalvi királyi adóhivatalhoz seg. lev. as joggyakorlóknak nevezte ki. — A brassói törvényszék elnöke Grosz János brassói törvényszéki fogházért a fogarasi járásbíróihoz harmad osztályú hivatalosládát nevezte ki.

Névváltoztatások. Bergel Andor zentai illetőségű ugyanottani lakos Ormosra, Kiskoru Friedman Herman, Friedman Péter, Friedman Jenő és Friedman Gábor egri illetőségű ugyanottani lakosok Fodorra, Gevürz Sámuel alsó-detreh-mi illetőségű ugyanottani lakos, valamint kiskoru gyermekei Sára és Károly Gerőre, Torbik István vármegyei inok budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei Béla, Károly, Ferenc, Mária és Margit Torkosra, kiskoru Kuhár József kir. tanfelügyelőség inok mármarosvicskyi lakos Kohárra, Verderber Zeigmond Viktor módosi illetőségű ugyanottani lakos, valamint kiskoru gyermekei Gyula, Antal és Margit Fodorra, Blumenfeld Adolf nagyenyedi illetőségű ugyanottani lakos Mezeire, Kunstáder Rezső m. kir. állami főgimnáziumi rendes tanár, zalegerszegi lakos Kunfalvira, dr. Braun Ignác pászói illetőségű ugyanottani lakos Bodnárra, kiskoru Hartmann Adolf nagyváradi illetőségű ugyanottani lakos Homonnaira, Vigdranovics Sámuel debreceni illetőségű sarnasági lakos, valamint kiskoru gyermekei Jolán Vigre, Johanovics István és Johanovics Sándor öcsödi illetőségű ugyanottani lakosok Jánosira, Müller Salamon kir. járásbíróihoz inok módosi lakos, valamint kiskoru gyermekei Miksa, Leontin, Margit és Gyula Molnárra, Braun Herman rajeci illetőségű budapesti lakos Bárdosra, Klein Dezso varsányi illetőségű budapesti lakos Varsányira változtatták neveiket belügyminiszteri engedéllyel.

UTMUTATO.

Első Leánykiképzési Egylet Budapesten, VI. ker., Terezy-körút 40-42. szám. Alapított 1863. évben. Kifizetett nárszűtelékek 1892. december hó 31-g 1.600.000 frt. Legelőnyösebb feltételek kiképzési biztosságokra 300 frttól 10.00 frtüg.

Magyar általános takarékpénztár részvény-társaság BUDAPEST, V., József-tér 8. Befizetett részvény-tőke 1 millió 500 forint. Elvállal takarékpénztári betéteket 4%-os kamatozás és a legkulsabb visszafizetési feltételek mellett.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Részvénytársaság. Befizetett részvénytőke: 10 millió korona. Tolnay Lajos, vezérigazgató; Benke Gyula, VI., Andrassy-ut 5.

New-Yorki Germania életbiztosító társaság; alapított 1868. Biztosított tőkeállomány 315/2 millió kor. Ugyanott;

Első osztrák biztosító intézet katonai szolgálat estére Bécsben (kölcsönös); Mindkettő vezérképviselője Budapest, V., Váci-körút 16. sz. Igazgató Kállay Gyula. Prospektus kívánatra ingyen.

Teljes lakberendezések, háló-, ebédlő- és szalonberendezések, ugyanintén valódi angol bór illesztő- és kiegészítő- és mellék, igen előnyösen beszerezhetők, illetve megrendelhetők **setlen részletekre** is Gresz Lajos körpites és díszítőnél. Raktár és műhely: VIII., József-körút 17.

Vadászkürt szálloda Kishid-utca 5. sz. Első-rangú szálloda a város központjában. MÉR ÉLŐLT ÁRAK. Világítás és kiszolgálás a szobaárba betudva. Kammer Ernő tulajdonos.

Telket, Pénz-kölcsönt, Birtokot, Házat legelőnyösebbben keresse a Hatóságilag engedélyezett Orsz. Központi Teltek és Birtok Előadó és Vétel Intézetnél Füzessy, Kerepesi-ut 19. Ikon első-rangú intézet a telket, és birtokot felvásárlást, és kölcsönös és osztályos (a csomóteleket két ingatlanokkal és már is sokat bank által ajánlta. Az intézet előlegre nem kíván. Müller Lajos igazgatótulajdonos és birtokos.

Pannónia szálloda. Budapest, Kerepesi-ut a Nemzeti Színház és Népszínház között. *Százharminc szoba és terem. Nagy étkezési terem és kávéház. Ország- és társalgó-terem. Elektromos felhúzó (Lift). Villamos világítás. Központi fűtés. Fürdő.*

Legelőnyösebb bevásárlási forrás mindenféle 13 lator áll. fém, ezüst, ezüstárakra nézve „SZANDRIK“ ezüstárúgyár, Budapest, Andrassy-ut 29., I. em. eredeti gyári árakon.

Haverland Antal épület- és műlakatos nagy gépműhelye IV., Károly-körút, a Károly-kiszárnya udvarában. Elvállal mindenemű épület- és műlakatos munkát, vasszerkezeteket, üvegtetőket, vaslepelket, helyi érdekű vasutak felszerelést, takarékléhelyeket és min emment és szakmába vágó munkákat és javításokat. Továbbá felvonógépeket, kézi és géphajtásra közlőműveket és azok felszerelését. Gőz-, gáz-, benzín- és petróleummotorok felszerelését, valamint kerékpárok javítását. Költségtetések kívánatra.

Naplórend.
Naptár. Csütörtök, február 2. — Római katolikus: Gyer. sz. B. A. — Protestáns: Gyer. sz. B. A. — Görög-ország: (január 21.) Maxim hv. — Zsidó: Sebath 21. — A nap két reggel 7 óra 10 percek. — Nyugszik délután 4 óra 45 percek. — A hold két esti 12 óra 5 percek. — Nyugszik reggel 9 óra 26 percek.
A miniszterek nem fogadnak.
Az Eötvös-alap országos tanácsgyűlésének báró Eötvös József halálának évfordulója alkalmából ünnepi közgyűlés délután 4 órakor az Akadémia gyűléstermében.
A dalnok és hebegő vizsgája a Barcsay-utcai gimnáziumban délelőtt 10 órakor.
A budapesti egyesült magyar asztaltársaságok központjának közgyűlése Baross-utca 39. sz. a.
A vilamos vasuti kalauzok táncvigalma a VI-VII. kerületi körben.
A fővárosi iparosok körének mulatsága saját helyiségében.
A posta és táviró altisztek mulatsága a Vigadóban.
Technológiai iparmúzeum nyitva délelőtt 9-12-ig és délután 3-5-ig.

Nemzeti múzeum. Természeti társ. Nyitva d. e. 9 órá-tól 1-ig. A múzeum többi társ. 1 korona belépődíj mellett meglekinthető.
Egyleti könyvtár nyitva délelőtt 9-12-ig. Délután 3-8-ig.
Akadémiai könyvtár nyitva délután 3-8-ig.
Muzeumi könyvtár nyitva délelőtt 9-1-ig.
Az **Iparművészeti Múzeum** és az **iparművészeti társulat** állandó bazárja az Üllői-úton nyitva délelőtt 9-1-ig.
Szabadalmi levéltár (Erzsébet-körút 19.) nyitva délelőtt 9-1-ig.
A **magyar királyi központi statisztikai hivatal** nyilvános könyvtára és térképgyűjteménye nyitva délelőtt 10-1-ig.
Magyar Kereskedelmi Múzeum. Állandó kiállítás, kereskedelmi történelmi múzeum és keleti imittár az Iparcsarnokban délelőtt 9-12-ig és délután 2-5-ig van nyitva. Az igazgatóság hivatalos órái ugyanott délelőtt 9-től délután 2 óráig. Magyar ház-ijar központi bazár, Kerepesi-ut 22. 1. emelet délelőtt 9-től déli 1 óráig és délután 3-tól este 7 óráig. Tudakodó iroda és nyilvános szakkönyvtár, Kerepesi-ut 20. szám, délelőtt 9-12-ig és délután 3-6-ig.
A **Hódolási díszelőadás.** Eisenhut Ferenc óriási körképe. Látható Városliget, Andrassy-ut végén, reggel 9 órá-tól este 5 és fél óráig. Belépő díj 50 krajcár, gyermekjegy 30 krajcár.
Allathert nyitva egész nap.

TÁJÉKOZTATO.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.
Ezen hírneves háziészere ellenállt az idő megröbbsídlő-nak, mert már több mint 30 éve megbízható, fájda-muzsomlított bedörzöléséket alkalmaztak külsőnyel, cszurnal, tagazagatalnál és meghüléséknél és az orvosok által bedörzölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakarta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű híz-szer, melynek egy háztartásban sem kelene hiányozni. 30 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegekben árban majdnem minden gyógyszerháznál kapható; és forrártár:
Török József gyógyszerész Budapestben. Be-vasárlás alkalmával igen óvatossá legynék, mert több kisboltokba utaztat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” csomagjában és Richter cégjegyzék nélkül mint nem valódi utasítsa vissza.
RICHTER F. AD. és társai, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

Vizállás.

	febr. jan. 1. 81.		febr. jan. 1. 81.
inn	Schärding 0.61 0.61	Tieza	M.-Seifert 0.27 0.28
Duna	Felső 1.72 2.10	Tekcső	Tekcső 0.16 0.18
"	Lina 0.77 0.8	"	V.-Nemény 0. 0. —
"	Bony 1.05 0.98	"	Tokai 0.90 0. 0. —
"	Pozsony 1.58 1.77	"	Tisza-Püred 1.16 1.98
"	Komárom 1.86 2.81	"	Szabolcs 1.14 0.98
"	Budapest 1.93 2.29	"	Csongrád 0.95 1.10
"	Paks 1.12 1.85	"	Szeged 1.21 1.18
"	Mohács 2.40 3.26	"	Török-Becse 0.90 0.85
"	Gombos 2.59 2.49	"	Tisza 0.98 0.98
"	Cyvidék 2.23 2.66	Óndóva	Bá tta 0.35 0.35
"	Pancsova 1.50 1.69	Topolya	Hoór 0.50 0.70
"	Orsova 2.08 2.21	Bodrog	Zemplén 2.10 3.05
"	Magyarfalva 0.37 0.29	Sajó	Zsuzsa 1.50 1.52
Morva	Zsolna 0.26 0.24	Hernád	H.-Német 0.14 0.69
Vág	Trencsén 0.33 0.54	Bereettyó	Margita 0. 0. —
"	Szered 0.42 0.62	B.-Ufalu	0.19 0.15
Rába	Sz.-Gothárd 0.37 0.29	Körös	Cauca 0. 0. —
"	Sárvár 0.23 0.23	"	N.-Várad 0.32 0.12
"	Győr 1.88 2.06	"	Bélaonyos 0.52 0.38
Dráva	Pottau 0. 0. —	"	Tenke 0.04 0.04
"	Zákány 0.41 0.21	"	Gurabony 0.20 0.24
"	Boros 0.57 0.21	"	Zsuzsa 1.50 1.52
"	Eszék 0.73 0.91	"	Békás 0.36 0.60
Mura	M.-Szordab 0.23 0. 0. —	"	Gyoms 0. 0. 9.32
Szava	Zágráb 0.43 0. 0. —	Maros	Gy.-Fehérvár 0.30 0.24
"	Szécső 0.48 0.40	"	Branyszka 0.12 0.14
"	Mitrovic 0. 2.05	"	Soborsán 0. 0. —
Szamos	Dees 0.07 0.14	"	Aiad 1.46 1.42
"	Szarmat 0.66 0.70	"	Makó 0.28 0.30
Kraszna	N.-Nemény 0. 0. —	Temes	K.-Kostály 0.15 0.14
Latorca	Munkacs 0.14 0.14	Béga	Kiszegő 0.62 0.54
Laborca	Homonou 0. 0. 0.25	"	Temesvár 0.64 0.34
Ug-	Ungvár 0. 0. —	"	Beoskerék 0. 0. 9.32

Elgyengült férfierő (impotentia)
bármily öreg korban is esakis az orvosi világ által legújabbán oiaanyira felkarolt és hatásában páratlan sikerű
Electro Massage
vagy
Psychrophor
által gyógyítható legrövidebb idő alatt biztos és állandó sikerrel
Dr. KAJDACS
v. cs. és kir. ezredorvos
Elektrotherapiával rendelő intézetében. Budapest, V., Váci-körút 4. sz. I. em.
Rendel; délelőtt 9 órá-tól 4 óráig, este 7-8 óráig.
GARANCIA: 25 évi részben katonai, részben magánorvosi praxis. Külön váró- és gyógyszermek.
Levelekre azonnal dískrónen válaszoltatik.

MAGYAR ORSZÁGOS KÖZPONTI TAKARÉKPÉNZTÁR XXVII. rendes közgyűlését
1899. évi február hó 18-án, délután 4 órakor, az intézet helyiségében (IV., Deák Ferenc-u. 7., I. em.) tartja meg.
NAPIREND:
1. Az igazgatóság jelentése.
2. Zárszámadások előterjesztése a felügyelő-biztosság jelentésével.
3. Mérleg megállapítása, nyeremény felosztása és kifizetés iránti határozathozatal.
4. Az igazgatóság és választmányi indítványa a vezérigazgató nyugdíjának megállapítása tárgyában.
5. Alapszabályok módosítása.
6. Három igazgatósági és három választmányi tagnak választása.
Azon t. részvényesek, kik ezen közgyűlésen részt venni szándékoznak, sziveskedjenek részvényeiket az alapszabályok 23. §-a értelmében * f. évi február 15-éig d. e. 12 óráig az intézet pénztáránál letenni, mely alkalommal a mérleg is rendelkezésre álland.
Az igazgatóság.
* 23. §. Közgyűlésben részt vehetnek mindazon részvényesek, kik három nappal a közgyűlés megtartása előtt a le nem járt szelvényekkel együtt oly részvényt tesznek le a társulainál, mely legalább két hóval előbb iratott a letető saját nevére.

Norden tanár-féle
tej 6% zsírtartalommal és redukált sajtartalommal igen tápláló és könnyen emészthető.
Kütnő gyógyhatásnak bizonyult **cukor-betegeknek, gyomor-, bél-, idegbajok-nál és kö-zvényeseknél.**
Üdülő betegeknek nagyon ajánlható.
A tej legteljesebben elzárt üvegekben és sterilizálva jön forgalomba.
Megrendelhető:
Gärtner-féle kövértejtermelés
Damjanich-utca 34. sz.
TELEFON 61-90.
Megrendelések vidékre pontosan eszközöltelemek.

50 év óta
közkedveltségnek örvendőnek köhögés, rekedtség, torok- és lég-zési szervek működési zavaráinál a kitűnőnek bizonyult
Egger-féle mellspasztillák
(1 doboz 50 kr. és 1 frt. Próbadoz 25 kr.)
Bérmentesítés 20 kr. — A gyomor rendellen működésén 10 daltális hatásnak bizonyultak
EGGER SZODAPASZTILLÁI
(1 doboz 30 kr.) Bérmentesítés 20 kr. Mindkét szer kapható minden gyógyszerháznál. Fő- és szék. raktár Magyarországon.
NÁDOR nyógas... Budapest, Váci-körút 17.

Tavaszi és nyári évad 1899.
Valódi brünni szövetek
 Egy 3-10 méter hosszú szelvény, elegettel a férfilitőzetre (kabát, mellény és nadrág) ára csak 2.95, 3.70, 4.80 frt jó, 6. — és 6.90 frt jobb valódi gyapjúból
 7.75 frt finom és nadrág) ára csak 8.65 frt legfinomabb és nadrág) ára csak 10. — frt legselegfinomabb
 Egy szelvényt szalon-tiltónhoz 10. — frt-ért, valamint felöltő-szelvényt, turistalándzert, legfinomabb kamuzsarnokot szállít gyári áron a legjobb litonotnek és szollának elismert posztó gyáraktár
Siegel-Imhof Brünben.
 Minta ingyen és bérmentve. Mintának megfelelő kiszolgálásról kezeskedünk.
 A magánvevőknek, aki a szöveteket közvetlenül a fenti cégnél a gyár székelyén megrendeli, előnyei jelentősenek.

Gyengeségi állapotok
 (impotentia) ellen páratlan sikerű
 gyógyhatásai folytán legmelegebben ajánljuk
Dr. MITZGER TIVADAR
 HIRNEVES
 HYDRO-ELEKTROTHERAPIAI
 RENDELŐ-INTÉZETÉ
 BUDAPEST,
 VI. Teréz-körút 44. l. em.
 Tapasztalt gyors és biztos eredmények folytán honorárium teljes gyógyulás után fizethető.
 Rendelés délelőtt 8—1-ig, délután 2—8-ig.

6 évi jótállással 6
GRÁK
 arany ezüst láncok
EKSZEREK
 csékely
RÉSZLET-FIZETÉSRE
PARTOS LAJOS
 BUDAPEST
 Erzsébet körút

Börgyógyász, szépségápolás és nemi betegségek szakorvosa
Med. Dr. Révész Benő
 Budapest, VIII. Kerepesi-ut 63. sz. I. em.
 26 évi gyakorlat a berlini és bécsi kórházban szerzett tapasztalatai alapján gyorsan és alaposan gyógyítja a titkos betegségeket, (bujakörös bajok, gyengeségi állapotok, kifolyás, szűkületek, női betegségek stb) és azok következményeit. Továbbá: bőrbetegség és szépség-hibákat.
 Rendel: délelőtt 9—12, d. u. 3—5 és este 7—8 óráig. Levelekre azonnal válaszol. Gyógyszerekről gondoskodik. Mindenkor mély diszkrétó.

Három huzásra érvényes
ÚJSÁGÍRÓ SORSJEGYEK
 ára darabonként
1 KORONA.
 Legközelebbi huzás
1899 február 4.
 Főnyeremény **100.000** korona ért.
Sorsjegyek mindenütt kaphatók.
 Vidéki megrendeléseket legpontosabban eszközöl az Újságírók Egyesületének sorsjáték kezelőse IV. Kossuth Lajos-utca 1.

Villamos gyógymagneses csillag
 R. B. sz. 86,967. gyógyít és felvidít jótállás mellett.
 Ezen készülék felírásit a vért, sejt és gyógyítja a központi, rheumát, asthmát, lechlást, idegbetegségeket, egyszóval főfájást, szívbetegségeket, főtájást, fogfájást, fülzúgást, álmatlanságot, elejétlenedést, valamint minden ideg- és jótállás mellett.
 Nagy készülék 8 forint.
 (régibb betegségeknek használható.)
 30 éves betegségek teljesen meg lettek vele gyógyítva. Elismert és bizonyították a világ minden részéből találták iródnak. Az a beteg, ki csillagomtól legfeljebb 40 nap alatt nem gyógyul meg, minden egészen egyeztetés visszafizeti pénzét.
 Kis készülék 2 forint.
 (csak gyermekeknek és nagyon érzékeny nőeknek.)
 A pénz beküldése vagy utavált mellett küldi a bal- és külföldre az árusító központ:
MÜLLER ALBERT Budapest, V., Lipót-körút 21/a.
 Flókok vidéken és a Balkán államokban kerestetnek.

Rajz- és festészeti előkészítő iskola
 olaj, tempera, aquarell, gouache enyvesztés, fresko-festészetben, ornament- és dekoratív-festészetben, távlat-rajzolásban stb. alapos kiképzés nyerhető
LINHARDT VILMOS festő-műintézetében
 Budapest, VIII., Hunyady-utca 27. sz.
 Ugyancsak elvállal szentképek, olajfestmények kivételét, régt és szakgottott képek kijávitását, paravan, legyező, selyemfestést, plakát-terveket stb.

Kitüntetve 32 éremmel.
Cacao és Chocolate
Martwig és Vogel
Bodenbacher
 A nyers anyag gondos megválogatása biztosítja a gyártmány méltányos árát és kitűnőséget.
 A Hartwig és Vogel-féle gyár Ausztria - Magyarország legnagyobbika, berendezései a legjobbak és legcélseztűbbek!
 Elismert kitűnő minőség!
 Kihívás, tehát alás!

ARAD.
 Révész Nándor könyv-, zenemű- és papírkereskedése Arad. Szabad-ságtér 20. sz. Hazai és világtudományi termékek állandó és sok raktára. Iskolai könyvek, Országos zenemű raktárunk a legnagyobb ig nyelvet kielégítőleg van felszerelve. Úgyvélő könyvek és nyomtatványok, fűző- és raktár mindenféle író-, levél- és raktár-író- és raktár-író. Legnagyobb és legsebb választéku raktára mindenféle dísz levél-papírok és egyszerű levélpapírok. Üzleti könyvek gyári raktára.
Krausz Lajos órák, ékszerész és látszerész, Arad,
 Andrásy-tér 15.
 Javitások pontosan és jótállás mellett eszközöltetnek.
Magyar Király Szálloda Arad. A város legszebb helyén, villamos megállóhely, csak Arad hegyvidéki borok. Kitűnő konyha, szép szobák, mérsékelt árak.
II. Szojka János a „Jokey”-hoz, Arad, Andrásy-tér 15, ezelőtt Obetkó Kálmán férfi-divat, diszmu, utazási cikkek, pipere-áru és gyermekjáték üzlete.
Maresch Gyula a „vadászhoz” férfi divat és diszmu-tárgyak üzlete Aradon, Atzól Péter és Zrinyi-utca sarkán, a színház fő-bejárataival szemben. Telefon sz. 317.
Stiefelbauer Ferenc női, férfi és ortopedikai cipész Salacz-utca 3. Készít mindennemű ortopedikai cipőket, dus raktárt tart angol és francia női, férfi és gyermekcipőkben. Megrendelések mérték és minta-cipők beküldése után pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

Vállalkozók, Bérlők!
 Eladó, esetleg több évre kiadó egy régismert, jóhírű, klimatikus dusforrású ásványgyógy fűrdő, hét tükörfűrdővel, melynek vize 30° meleg. 45 szépen, a mai kor igényeinek megfelelőleg burtozott szobával, emeletes vendéglővel, táncteremmel, tekézővel, sétatermekkel, istállóval és jégvermekkel.
 A fűrdőnek saját kápolnája van.
 Posta, táviró, telefon összeköttetés, valamint állomási megállóhely, melyen a gyorsvonatok kivételével az összes személyszállító vonat megállanak. Gyorsvonatok megállóhelye a teleptől 5/4 óra.
 Saison alatt állandó társaskocsi-közlekedés az összes vonatokhoz.
 Sokféle szórakozások. Vizesés, barlang, közeli érdekes kirándulóhelyek stb. Nyaranta 800 állandó fűrdővendég látogatja.
 Előnyben olyan vállalkozók, kik ily üzletágot már kezelték s a fűrdő emelése céljából 6—8 évi haszonbért hajlandók előre beépíteni.
 Értekezhetni **FRIED ESKELES** tulajdonossal **Algyeyon.** Ugyanott egy kaució elszámoló vendéglős kerestetik.

Hofmann Rudolf gummiáru gyári raktára Bács, VI., Margarethenstrasse 38 b.
GUMMIKÜLÖNLEGESSÉGEK
 A tanítóházegyletnek, a turistaklubnak és a cs. k. állambiztonsági bizottságok számára.

